

*Cultorilla on vahva asema luontaisten erikoismakeuttajien valmistajana.
Esimerkiksi ksylitolin eli koivusokerin tuottajana Cultor on maailman suurin.*

S I S Ä L T Ö

Sisällysluettelo.....	1
Tietoja osakkeenomistajille	2

CULTOR 1994

Tunnusluvut	3
Cultor on	4
Konsernin rakenne.....	5
Toimitusjohtajan katsaus	6–7
Osakepääoma ja osakkeet.....	8–11
Pörssi- ja lehdistötiedotteet	12–13

LIIKETOIMINNOT

Liiketoiminta-alue Eläinravinto	14–17
Liiketoiminta-alue Makeutus.....	18–21
Liiketoiminta-alue Leivonta	22–25
Muu liiketoiminta.....	26–27
Tuotteita ja tuotemerkkejä.....	28–29

TILINPÄÄTÖS 1994

Hallituksen toimintakertomus	30–36
Konsernin tuloslaskelma.....	37
Konsernin taseet	38–39
Konsernin rahoituslaskelma	40
Laadintaperiaatteet	41–42
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	43–48
Konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöt	49–50
Emoyhtiön tuloslaskelma	51
Emoyhtiön taseet	52–53
Emoyhtiön rahoituslaskelma	54
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	55–56
Tilintarkastuskertomus.....	57
10 vuotta numeroin	58
Laskentakaavat.....	59

MUUT TIEDOT

Konsernihallinto	60–61
Toimipisteet.....	62
Osoitteet	63
Sijoitusanalyytikot	64

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

TULOSTEN JULKISTAMINEN VUONNA 1995

Vuosikatsaus 12 kk:n ajalta
ja ennakkotiedot 13 kk:lta14.2.1995

Tilinpäätöstiedote tilikaudelta 19947.3.1995

Vuosikertomus tilikaudelta 199429.3.1995

Osavuositarkastus
1.1.1995 - 30.4.199531.5.1995

Osavuositarkastus
1.1.1995 - 31.8.19955.10.1995

Katsaukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja
englanniksi.

Tilausosoite:
Cultor Oy
Taloustiedotus
PL 105, 00241 Helsinki
tai puhelimitse (90) 134 411,
fax (90) 1344 1344

YHTIÖKOKOUKSEEN OSALLISTUMINEN

Cultor Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään
torstaina 6. huhtikuuta 1995 klo 14.00
Helsingin Messukeskuksessa salissa C-1,
osoite Rautatieläisenkatu 3, Itä-Pasila,
00520 Helsinki.

Osallistuakseen yhtiökokoukseen osakkeen-
omistajan tulee pääsääntöisesti olla merkittynä
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunnassa
pidettävään osaksluetteloon viimeistään maa-
nantaina maaliskuun 27. päivänä 1995.

Lisäksi osallistuminen edellyttää ilmoittautu-
mista suoraan yhtiölle viimeistään tiistaihin
4. huhtikuuta 1995 kello 14.00 mennessä.
Kirjallisen ilmoittautumisen on oltava vastaan-
ottajalla ennen ilmoittautumisajan päättymistä.
Valtakirjat pyydetään jättämään ilmoittautumi-
sen yhteydessä samaan osoitteeseen, joka on:

Cultor Oy
Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
Myös puhelimitse voi
ilmoittautua numeroon (90) 1344 1423

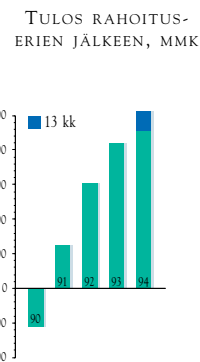
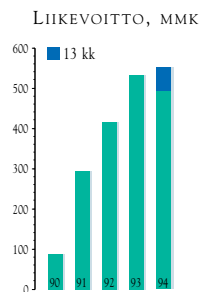
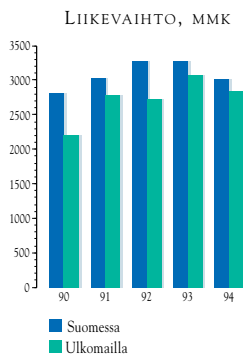
Hallintarekisteröidyillä osakkeilla ei ole ääni-
valtaa yhtiökokouksessa.

TUNNUSLUVUT

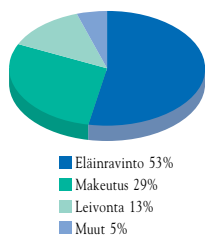
	1994 1.12. - 30.11.	1994 13kk	1993 1.12. - 30.11.	1992 1.12. - 30.11.
Liikevaihto, Mmk	6 000	6 395	6 359	6 015
josta ulkomailta, Mmk	2 921	3 113	3 075	2 734
Liikevoitto, Mmk	521	551	531	415
Tulos rahoituserien jälkeen, Mmk	478	508	421	302
Tulos ennen veroja, Mmk	449	486	382	262
Tulos/osake, mk	15,36	16,01	14,75	10,81
Kassavirta/osake, mk		28,83	27,72	23,53
Osinko/osake, mk		4,50*	2,50	1,80
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI, %	16,1		14,8	12,0
Oman pääoman tuotto, ROE, %	16,4		15,3	10,3
Taseen loppusumma, Mmk		5 374	5 962	6 315
Omavaraisuusaste, %		47,4	37,3	41,4
Henkilöstö keskimäärin		5 276	5 159	5 640
Henkilöstö vuoden lopussa		4 857	4 962	5 539

* hallituksen ehdotus

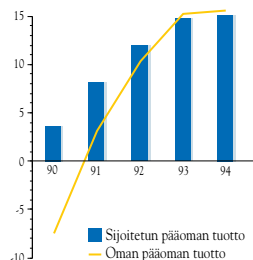
Vuosi 1992 ei ole täysin vertailukelpoinen vuosien 1994 ja 1993 kanssa

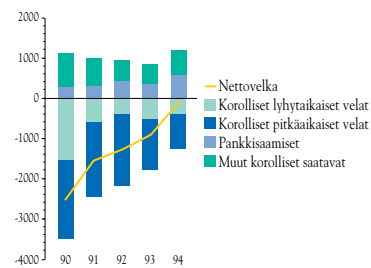
LIKEVAIHTO LIIKE-
TOIMINTA-ALUEITTAIN

SIJOITETUN JA OMAN
PÄÄOMAN TUOTTO,
ROI JA ROE%

RAHOITUSASEMA, MMK

Vuosikertomuksen graafien 1994 luvut ovat kalenterivuoden lukuja.

CULTOR ON

RAVITSEMUKSEN ASiantuntija

Cultor on kansainvälisesti toimiva ravitsemusalan teollisuusyritys. Sen keskeiset tuotteet ovat makeutusaineet, makuaromit, leipä, rehut ja niiden lisäravinteet sekä entsyymit. Pääraaka-aineita ovat sokerijuurikas, vilja ja kalajauhot. Cultorin tuotteet ovat korkealaatuisia, luonnollisista raaka-aineista valmistettuja, tuotettu kustannustehokkaasti ja uusinta elintarviketeknologiaa soveltaen. Valitsemillaan aloilla Cultor kuuluu maailman johtaviin yrityksiin.

LIIKETOIMINTA-ALUEILLAAN EDELLÄKÄVIJÄ

Cultor-konserni muodostuu kolmesta liiketoiminta-alueesta, jotka ovat Eläinravinto, Makeutus ja Leivonta. Kullakin näistä on kolme-neljä itsenäisesti toimivaa divisioonaa. Lisäksi konserniin kuuluu eräitä avainteknologioita kehittäviä erikoisyksiköitä. Cultor panostaa tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan, seuraa aktiivisesti toiminnalleen tärkeiden alojen tieteellisteknistä kehitystä ja kehittää itse uusia teknologisia ratkaisuja.

KANSAINVÄLINEN

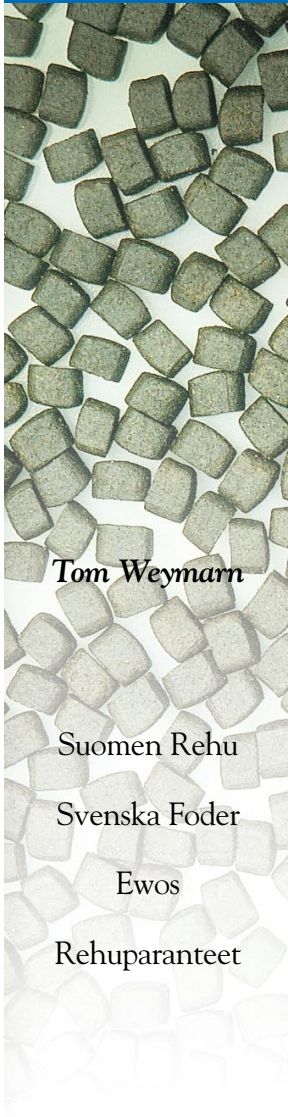
Cultorin laskutuksesta noin puolet tulee viennistä ja ulkomaantoiminnoista. Konsernilla on yhtiöitä 19 eri maassa ja henkilöstöä vuoden 1994 päättyessä 4 857, joista Suomessa 3 107, EU:n alueella 608 ja EU:n ulkopuolella 1 142 henkilöä.

PÖRSSILISTATTU

Cultor-konsernin emoyhtiön, Cultor Oy:n osakkeet noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä, jossa noteeraus aloitettiin jo vuonna 1919 Suomen Sokerin nimellä. Cultoriksi yhtiön nimi muutettiin vuonna 1989. Osakesarjoja on kaksi ja osakkeenomistajia oli vuoden 1994 lopussa 12 819. Ulkomaisomistuksessa oli 41,0 % osakkeista ja 32,8 % niiden äänivallasta.

CULTOR-KONSERNI

LIIKETOIMINTA-ALUE
ELÄINRAVINTO

Tom Weymann

Suomen Rehu
Svenska Foder
Ewos
Rehuparanteet

LIIKETOIMINTA-ALUE
MAKEUTUS

Håkan Laurén

Finnsugar
Xyrofin
Flavouring

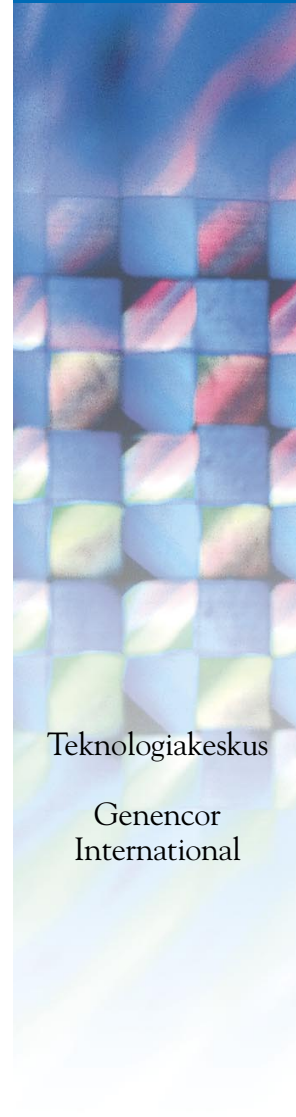
LIIKETOIMINTA-ALUE
LEIVONTA

Juha Järvinen

Vaasan Leipomot
Vaasanmylly

MUUT

Teknologiakeskus
Genencor
International

TOIMITUSJOHTAJA
Björn Mattsson

TALOUS & RAHOITUS
Filip Frankenhaeuser

PR & VIESTINTÄ
Esko Lindstedt

LAKIASIAT
Juha Kurkinen

KONSERNIESIKUNTA

HENKILÖSTÖKEHITYS
Riitta Vasara

IDÄNKAUPPA
Theo van Assendelft

KIINTEISTÖT
Olavi Hemelahti

CULTORIN UUDET HAASTEET

Vuosi 1994 oli Cultor-konsernin usean vuoden kestäneessä kehittämisessä vaihe, jolloin pitkäjänteinen rakenteen terävöittäminen viimeisteltiin ja tulos saavutti tason, joka antaa hyvän pohjan konsernin seuraavalle kehitysvaiheelle. Kuluva vuosi voidaan luonnehtia vakauttamisen vuodeksi, jonka aikana varmistetaan, että suoritettavat toimenpiteet antavat Cultorille halutun kurssin sekä kotimarkkinoilla että kansainvälisesti.

Kansainvälinen kilpailukyky on kaikkien liiketoiminta-alueittemme keskeinen tavoite. Sen saavuttamisen edellytys on, että tuotteemme vastaavat jatkossakin asiakkaiden tarpeita sekä hinnaltaan että laadultaan. Siksi asiakkaiden arvot ja tarpeet ovat tuotekehitystoimintamme kulmakivi, ja selkeä toimintaperiaattemme on siirtää EU:n vaikutuksesta toteutuvat raaka-ainehintojen alennukset kokonaisuudessaan lopputuotteisiimme.

SOPEUTTAMINEN ALKOI AJOISSA

Vuosi 1995 on alkanut odotustemme mukaisesti. Kuten olemme arvioineet, Euroopan Unionin mukanaan tuomat muutokset aiheuttavat sopeuttamistarpeita lähinnä Suomen ja Ruotsin markkinoilla, ja kykenemme nopeasti sopeuttamaan toimintaamme tarvittavasti.

Cultor-konserni aloitti kaikilla liiketoiminta-alueillaan valmistautumisen muuttuviin markkinaolosuhteisiin jo ennen kuin keskustelut Suomen liittymisestä Euroopan Yhteisöön alkoivat. Ennen 1990-luvun alkua tehdyt selvityksemme osoittivat tärkeäksi valmistautua muuttuvien markkinoiden kilpailuolosuhteisiin kansainvälistämällä ja sopeuttamalla liiketoimintaa. Olemme rationoineet rehu- ja sokerialaa sekä mylly- ja leipomoteollisuutta kilpailukykyyn parantamiseksi ja tuotannon ylikapasiteetin purkamiseksi Suomessa sekä siirtyneet järjestelmällisesti pois aloilta, jotka eivät kuulu ydintoimintoihimme. On ollut vaikea arvioida etukäteen Euroopan Unionin vaikutuksia sokerijärjestelmään ja maataloustuotteiden hintarakeenteeseen. Ennakoimme tuloskehityksen kärsivän joillakin aloilla, mutta uskoimme toimintojemme kykyyn kompensoida mahdolliset menetykset Cultorin korkean teknologiaosaamisen tuottamien uusien tuotealueiden

parantuneella tuloskehityksellä. Tilikauden 1994 loppua kohti vahvistui, että näkemyksemme on ollut oikea.

Suomen neuvottelutulos EU:n sokerijärjestelmäneuvotteluissa on ollut Suomen kannalta epäedullinen ja sisältää edelleen monia avoimia kysymyksiä. Toivomme, että vuoden 1995 aikana jatkettavat valtiotason toimenpiteet sokerikiintiöneuvotteluiden vielä ratkaisemattomista asioista ja tulkintaerimielisyyksistä johtavat tavoitteen mukaiseen sopimukseen.

Cultor-konserni on siirtynyt elinkaarellaan kehitysvaiheeseen, jonka keskeisenä teemana on kannattavuus kasvun ja kehityksen avulla, unohtamatta kustannustehokkuutta ja viiden viime vuoden aikana opittuja asioita. Hyvä kassavirta on vahvistanut konsernin rahoitusasemaa ja antaa valmiudet yritysostoihin sekä lisäkapasiteettiin investoimiseksi.

KAIKKIEN AIKOJEN PARAS TULOS

Vuoden 1994 tulos oli kaikkien aikojen paras. Sitä voidaan luonnehtia hyväksi, kunhan muistetaan, että nykyinen 15 prosentin pääoman tuottoaste ei riitä tulevaisuudessa; kannattavuuden tulee olla nykytasoa parempi. Vuoden 1995 tuloksen arvioin muodostuvan saman tasoiseksi kuin edeltävänä vuonna.

Cultorin periaatteisiin kuuluu merkittävä panostaminen tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan. Haluamme olla edelläkävijä valitsemillamme aloilla uusien tuotteiden ja sovellusten tuomisessa markkinoille. Näistä esimerkkeinä mainittakoon kalanrehut, erikoismakeuttajat ja entsyymit.

Vuosina 1990-1994 liikevaihdostamme on vähentynyt yritysmyynein yhteensä 1,5 miljardia markkaa. Ostamamme yritykset ovat samoina vuosina tuoneet konserniin miljardin uutta liikevaihtoa, minkä lisäksi liiketoiminnan varsinainen kasvu on nostanut liikevaihtoa 1,5 miljardia markkaa. Tuloksemme on koko ajan kehittynyt hyvin.

Kasvualoiksi määritellyt konsernin osat lisäsivät liikevaihtoa viime vuonna lähes 20 prosenttia ja muodostavat noin kolmanneksen koko konsernin liikevaihdosta. Niiden kannattavuus on myös keskimääräistä parempi.

Liiketoimintamme useiden osa-alueiden kannalta euromarkkinat ovat muuttuneet kotimarkkinoiksi ja Itämeren ympäristön näemme vahvan kasvun ja mahdollisuuksien alueena. Meillä on leipomotoimintaa Virossa ja Latviassa, Puola on eläinravintosektorin kasvava markkina-alue ja merkittävä ryhmä makuaromituotantomme asiakkaista toimii Skandinaviassa ja Baltian maissa.

Cultorin uudet lupaavat osaamisen alueet ovat maailmanlaajuisilla markkinoilla. Olemme ksytiloin suurin tuottaja maailmassa ja meillä on vahva osaaminen muidenkin luontaisten erikoismakeuttajien valmistajana. Aiomme olla ykkönen maailmassa korkeatehoisen kalanrehun valmistajana kalankasvatuksen käyttöön sekä pitää hyvän asemamme rehurvinteiden alalla maailmassa. Johtavana elintarvikealan huipputeknologian osaajana aiomme hyödyntää pitkäaikaista kokemusta tuotannosta sekä korkealaatuisen tutkimustyön antamaa etumatkaa kilpailijoihin.

OSAAMINEN YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Suuntaamme bioteknologian osaamisemme erityisesti luonnonmukaisten tuotteiden ja sovellusten kehittämiseen kaikilla liiketoiminta-alueillamme. Kannamme osaltamme vastuun kestävästä kehityksestä panostaen tuotekehittämissä sekä koko tuotantoketjussa

ympäristöystävällisyyteen ja autamme asiakkaitamme toimimaan samoin.

Toteutamme ympäristöarvoja tehostamalla energian ja raaka-aineiden säästävää käyttöä sekä vähentämällä tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia raaka-aineen viljelystä aina tuotteissa käytettyihin pakkauksiin saakka. Ympäristönsuojelun jatkuva tehostaminen varmistetaan suorittamalla ympäristöauditointeja ja kehittämällä ISO-laatuajärjestelmien rinnalle ympäristöjärjestelmiä.

Osaava henkilöstö on Cultorin niitä vahvuuksia, joita pyritään edelleen vahvistamaan panostamalla mittavasti henkilöstön koulutusta ja kehitysohjelmiin. Konsernin viime vuosina läpi viemä rakennekehityksen vaihe oli vaativa. Siitä saatuja kokemuksia hyödyntäen kehitämme nyt toisenlaisia valmiuksia tuotteiden ja tuottavuuden parantamiseksi entisestään. Minulla on täysi syy luottaa henkilöstöemme pätevyYTEEN.

OSINKOA LISÄÄ

Cultor haluaa olla omistajilleen jatkuvasti kiinnostava sijoituskohde. Omistajamme ovat meille tärkeitä. Siksi aiomme jatkossakin noudattaa omistajaystävällistä osinkopolitiikkaa. Hallituksen esitys vuoden 1994 osingoksi on 4,50 markkaa ja jatkaa tuloksen ja rahoitus-tilanteen mahdollistamaa nousevaa osinkotrendiä. Näkisin mielelläni arvopaperimarkkinoita kehitettävän niin, että piensijoittajan mahdollisuudet ja järkevyytensä osakkeita lisääntyisivät.

Haluan esittää kiitokseni asiakkaillemme ja tavarantoimittajillemme hyvästä yhteistyöstä, jonka merkitys varsinkin tuotekehitysohjelmissä on osoittautunut erittäin arvokkaaksi. Omistajille esitän kiitokset sitoutumisesta Cultoriin ja sen tulevaisuuteen. Henkilöstöä kiitän ammattitaitoisesta työpanoksesta. Näiden Cultorin hyväksi panoksensa antaneiden ryhmien avulla olemme saavuttaneet tason, josta on otollista suunnata eteenpäin.

Helmikuussa 1995

Björn Mattsson
toimitusjohtaja

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

OSAKEPÄÄOMA

Cultor Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön vähimmäisosakepääoma on 252 000 000 markkaa ja enimmäisosakepääoma 1 008 000 000 markkaa. Yhtiön maksettu ja rekisteröity osakepääoma 31.12.1994 oli 276 570 000 markkaa.

OSAKESARJAT

Cultor Oy:n osakkeen nimellisarvo on 12 markkaa. Osakepääoma jakautui 31.12.1994 kahteen osakesarjaan:

Sarja I	15 180 000 kpl
Sarja II	7 867 500 kpl
Yhteensä	23 047 500 kpl

Yhtiökokouksessa I-sarjan osakkeilla on 10 ääntä ja II-sarjan osakkeilla 1 ääni. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon.

Osakkeenomistajien kokonaismäärä arvo-osuusjärjestelmässä tilikauden päättyessä oli 12 819 kpl. Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus Cultor Oy:n osakkeista oli 41,0 % osakkeiden kokonaismäärästä ja 32,8 % osakkeiden äänivallasta.

HALLITUKSEN VALTUUDET JA OPTIOLAINAT

Yhtiökokous valtuutti 10.3.1994 hallituksen vuoden ajaksi yhtiökokouksesta lukien osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen korottaamaan Cultor Oy:n osakepääomaa uusmerkinnällä sekä/tai vaihtovelkakirja- ja/tai ottamaan optiolainoja siten, että I-sarjaan kuuluvien osakkeiden määrä on enintään 2 000 000 kappaletta ja II-sarjaan kuuluvien osakkeiden määrä enintään 2 000 000 kappaletta. Hallitus voi käyttää tämän valtuutuksen yritysostojen rahoittamiseksi, yhteistoimintajärjestelyjen mahdollistamiseksi tai muun yhtiön kannalta painavan taloudellisen syyn sitä vaatiessa. Valtuutusta ei ole käytetty.

Lisäksi yhtiökokous päätti optiolainan ottamisesta Cultor-konsernin eri yksiköiden johdosta kuuluvilta, yhtiön hallituksen nimeämiltä henkilöiltä ehdoin, että lainan antajilla on oikeus merkitä maksullisia uusia II-sarjan osakkeita. Optiolainan määrä on enintään

501 000 markkaa ja sille maksetaan vuotuista korkoa 12 kuukauden Helibor-koron mukaisesti. Optiolainan enimmäismäärästä merkitsi 60 merkitsijää yhteensä 465 000 markkaa, mikä on täysin maksettu ja johon liittyvillä optiotodistuksilla voidaan merkitä yhteensä 465 000 kpl Cultorin II-sarjan osakkeita. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti merkitsemättä jäänyttä määrää ei tarjota muille merkittäväksi. Laina erääntyy maksettavaksi kokonaisuudessaan vuonna 2001. Osakkeiden merkinnän johdosta osakepääomaa voidaan korottaa enintään 5 580 000 markalla.

OMISTUKSET

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan omistamien osakkeiden lukumäärä on 1 143 kpl ja äänimäärä 9 675 ääntä. Toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja muiden konsernihoitoon kuuluvien henkilöiden omistamien osakkeiden lukumäärä on 1 300 kpl ja äänimäärä 11 380 ääntä. Lisäksi konsernihoitoon kuuluvat henkilöt omistavat yhtiön vuonna 1992 ottamaa optiolainaa yhteensä 177 000 markan pääoma-arvosta. Hallituksen antamaa kirjallista lupaa velkakirjojen siirtämiseksi ei ole käytetty.

Henkilöstörahaston omistamien osakkeiden lukumäärä on kasvanut. Vuoden 1994 lopussa se oli 30 600 kpl ja äänimäärä 306 000 ääntä.

Johdon optiolainoista optiolaina (1992) ja optiolaina (1994) on yksityiskohtaiset tiedot tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 47.

PÖRSSINOTEERAUS

Cultor Oy:n osakkeet noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä. Noteerattujen osakkeiden kansainvälisen numerointijärjestelmän mukaiset ISIN-koodit ovat: sarja I FI0009002844, sarja II FI0009002869.

Cultor Oy:n osakkeet on 22.10.1993 liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Tilikauden päättyessä oli arvo-osuusjärjestelmään merkitty 99,76 % osakkeista.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus Cultor Oy:n osakepääomasta 31.12.1994 oli 15,8 % ja äänimäärästä 12,1 %.

Osakepääoma ja osakkeet, Mmk	1994	1993	1992	1991	1990
Osakepääoma	276,57	276,57	276,57	276,57	276,57
Sarja I sidotut	-	-	153,63	153,63	153,53
vapaat	182,16	182,16	28,53	28,53	28,63
Sarja II sidotut	-	-	38,03	38,03	38,03
vapaat	94,41	94,41	56,38	56,38	56,38
Osakekannan markkina-arvo	2 950,08	3 218,78	1 823,73	1 075,15	1 553,04

Osakeannit, Mmk

Uusmerkintä, sidotut
Uusmerkintä, vapaat
Emissiovoitto

Osakkeiden määrä, milj. kpl	23,05	23,05	23,05	23,05	23,05
Sarja I sidotut	-	-	12,80	12,80	12,79
vapaat	15,18	15,18	2,38	2,38	2,39
Sarja II sidotut	-	-	3,17	3,17	3,17
vapaat	7,87	7,87	4,70	4,70	4,70
Osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00

Tulos ja osinko

Osingon jako, Mmk	103,71*	57,62	41,49	33,19	13,83
Tulos/osake, mk	14,71	14,75	10,81	0,35	-8,00
Tulos/osake, optiolainojen vaikutus huomioitu	14,50				
Osinko/osake, mk	4,50*	2,50	1,80	1,44	0,60
Osinko/tulos-%	30,59	16,95	16,86	203,92	-
Osinkotuotto-%					
Sarja I	3,52	1,79	2,20	2,58	0,71
Sarja II sidotut	-	-	2,52	5,24	1,85
Sarja II vapaat	3,52	1,80	2,40	4,80	1,76
Hinta/voitto-suhde (P/E)					
Sarja I	8,70	9,49	7,59	157,66	-
Sarja II sidotut	-	-	6,61	77,70	-
Sarja II vapaat	8,70	9,42	6,94	84,76	-
Oma pääoma/osake, mk	99,45	86,91	107,08	100,45	105,31

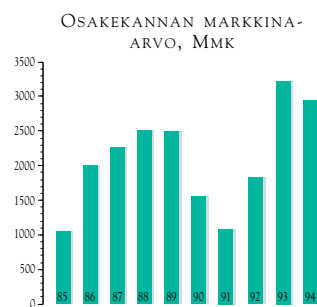
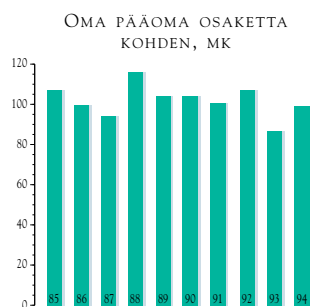
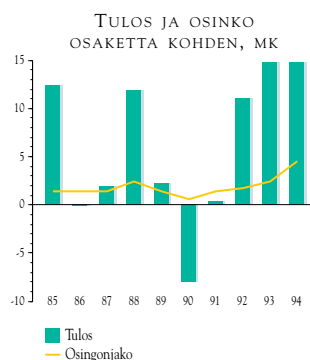
Osakkuusyhtiöiden tulokset sisältyvät osakekohtaiseen tulokseen. Vuoden 1994 luvut ovat kaudelta 1.1-31.12.

Tulos/osake (13 kk) on 16,01 mk ja osinko/tulos-% (13 kk) on 28,1 %.

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 59.

*Hallituksen esitys

Antikorjattua lukua ei esitetä erikseen, koska ajanjaksolla ei ole ollut anteja.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Osakkeen arvo, mk			1994	1993	1992	1991	1990	
Nimellisarvo			12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	
Oikaistu kurssi	Sarja I		128,00	140,00	82,00	55,80	85,00	
	Sarja II	sidotut	-	-	71,50	27,50	32,50	
		vapaat	128,00	139,00	75,00	30,00	34,00	
Pörssikurssi	Sarja I	tilikauden lopussa	128,00	140,00	82,00	55,80	85,00	
		keskimäärin	143,95	120,95	58,27	71,30	89,48	
		verotusarvo	90,00	99,00	56,00	32,00	60,00	
	Sarja II	sidotut						
		tilikauden lopussa	-	-	71,50	27,50	32,50	
		keskimäärin		73,20	48,36	27,38	41,26	
			verotusarvo	-	-	52,00	20,00	20,00
	Sarja II	vapaat						
		tilikauden lopussa	128,00	139,00	75,00	30,00	34,00	
		keskimäärin	142,51	111,82	51,43	38,93	70,15	
		verotusarvo	90,00	98,00	53,00	21,00	29,00	

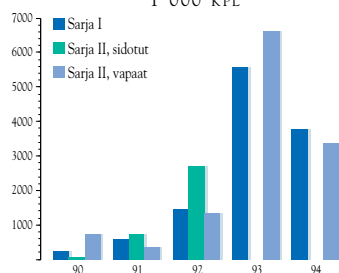
Osakkeiden vaihtomäärä			1994	1993	1992	1991	1990
Keskimääräinen vaihto per pörssipäivä							
Sarja I		kpl	15 017	22 144	5 818	2 262	968
		mk	2 161 693	2 678 352	338 998	161 288	86 652
Sarja II	sidotut	kpl	-	10 948	10 853	2 973	232
		mk	-	63 854	524 809	81 385	9 554
Sarja II	vapaat	kpl	13 369	26 471	5 452	1 394	2 958
		mk	1 905 180	2 959 860	280 377	54 278	207 531
Vuoden pörssivaihto, yhteensä Mmk			1 021	1 431	285	74	77
Osakkeiden vaihtuvuus 1 000 kpl							
Sarja I			3 769	5 558	1 449	561	244
Sarja II	sidotut		-	-	2 702	737	58
		vapaat	3 356	6 644	1 357	346	745

Osakkeenomistajia, kpl			12 819	12 736	16 797	16 629	16 104
------------------------	--	--	--------	--------	--------	--------	--------

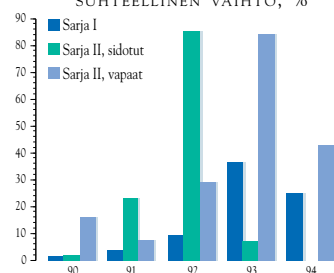
Osakkeenomistajat

Osakkeet kpl		Lukumäärä	% osakkaista	% osakkeista	% äänistä
1	- 30	2 768	21,6	0,2	0,2
31	- 100	4 354	34,0	1,3	1,3
101	- 500	3 977	31,0	4,1	4,6
501	- 1 000	915	7,1	2,9	3,1
1 001	- 5 000	634	4,9	5,6	6,0
5 001	- 10 000	73	0,6	2,3	2,4
yli	10 000	98	0,8	83,4	82,1
Yhteensä		12 819	100,0	99,8	99,8

OSAKKEIDEN VAIHTOMÄÄRÄ,
1 000 KPL

OSAKESARJOJEN
SUHTEELLINEN VAIHTO, %

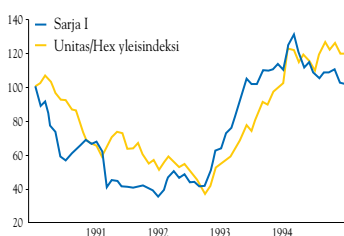

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1994

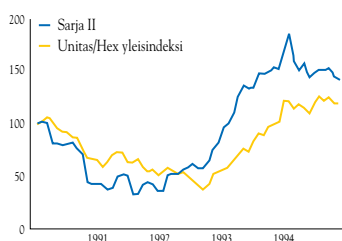
Osakas	Osakkeiden lukumäärä		% koko lukum.		Osakkeiden äänimäärä		% koko äänim.	
		yht.		yht.		yht.		yht.
1. Finasucre S.A.								
Groupe Sucrier S.A.	2 160 000		9,37		19 881 360		12,45	
Société Financière des Sucres S.A.	1 020 000		4,43		10 200 000		6,39	
SOPAGRI Luxembourg	220 000	3 400 000	0,95	14,75	220 000	30 301 360	0,14	18,98
2. Hallintarekisteröity/Kansallis-Osake-Pankki		2 578 912		11,19		15 489 700		9,70
3. AB Fortos (BCP:n emoyhtiö)		2 387 240		10,36		2 387 240		1,50
4. Tuottajayhteisöt								
Turengin Juurikkaantuottajat Oy	785 695		3,41		7 856 950		4,92	
Naantalin Juurikkaantuottajat Oy	518 287		2,25		5 182 870		3,25	
Salon Juurikkaantuottajat Oy	490 463		2,13		4 904 630		3,07	
Maa- ja Metsätaloustuottajain								
Keskusliitto MTK ry	406 879		1,77		4 067 917		2,55	
Svenska Lantbruksproducenternas								
Centralförbund	8 146		0,03		81 460		0,05	
Maataloustuottajain								
Keskusliiton Säätiö	7 588	2 217 058	0,03	9,62	75 880	22 169 707	0,05	13,88
5. Eläke-Varma								
Keskinäinen Vakuutusyhtiö								
Eläke-Varma	1 518 602		6,59		14 959 220		9,37	
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	389 868	1 908 470	1,69	8,28	3 273 180	18 232 400	2,05	11,42
6. Sampo-ryhmä								
Teollisuusvakuutus Oy	831 603		3,61		6 894 174		4,32	
Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva	176 200		0,76		552 400		0,35	
Vahinkovakuutus Oy Kansa	141 000		0,61		1 410 000		0,88	
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	122 200		0,53		860 200		0,54	
Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria	100 000	1 371 003	0,43	5,94	1 000 000	10 716 774	0,63	6,71
7. Hallintarekisteröity/ Suomen Yhdyspankki Oy		940 499		4,08		3 513 374		2,20
8. Valio Oy		481 672		2,09		4 560 886		2,86
9. Eläkesäätiö Polaris		450 000		1,95		3 825 000		2,40
10. Ilmarinen Eläkevakuutus Oy		255 000		1,11		255 000		0,16
11. Sijoitusrahasto Kasvu-SYP		250 119		1,09		2 496 690		1,56
12. Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland		245 200		1,06		720 400		0,45
13. SYP-Invest Oy		210 000		0,91		210 000		0,13
14. Kuntien eläkevakuutus		189 000		0,82		709 200		0,44
15. Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy		173 200		0,75		173 200		0,11
16. Instrumentariumin Yhteiseläkesäätiö S.R.		169 400		0,73		1 694 000		1,06
17. Kesko								
Keskon eläkekassa	146 517		0,64		1 465 170		0,92	
Kesko Oy	2 106	148 623	0,01	0,65	21 060	1 486 230	0,01	0,93
18. Tapiola-konserni								
Keskinäinen								
Vakuutusyhtiö Tapiola	133 800		0,58		1 316 400		0,82	
Keskinäinen								
Henkivakuutusyhtiö Tapiola	10 000	143 800	0,04	0,62	100 000	1 416 400	0,06	0,88
19. Partita Oy		120 000		0,52		570 000		0,36
20. Hallintarekisteröity/Postipankki Oy		81 170		0,35		197 270		0,12

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan omistamien osakkeiden lukumäärä on 1 143 kpl ja äänimäärä 9 675 ääntä. Hallintarekisteröityjen osakkeiden yhteismäärä oli 3 613 581 kpl.

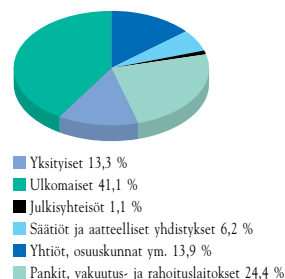
KURSSIKEHITYS, SARJA I

KURSSIKEHITYS, SARJA II

OSAKEKANNAN JAKAUMA

PÖRSSI- JA LEHDISTÖTIEDOTTEET 1994

8.2.

Tilikauden 1.12.1992 - 30.11.1993 tilinpäätöstiedote julkaistaan. Kehitys jatkui myönteisenä ja toimintavuoden tuloksesta muodostui Cultor-konsernin kaikkien aikojen paras. Konsernin liikevaihto tilikaudella 1993 oli yhteensä 6 359 miljoonaa markkaa, lisäystä tilikauteen 1992 oli 6 % (1992: 6 015 Mmk).

8.2.

Cultor Oy:n hallitus kutsuu yhtiökokoukseen 10.3.1994. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen muuttamista. Muutosten asiasisältö: arvo-osuusjärjestelmään siirtymisestä aiheutunut muutos, yhtiön tilikauden muuttaminen kalenterivuodeksi, ehdotus hallituksen valtuuttamiseksi osakepääoman korottamiseen sekä/tai vaihtovelkakirja- ja/tai optiolainan ottamiseen.

2.3.

Suomen ja Euroopan Unionin välisen neuvottelutuloksen vaikutukset Cultorille liittyvät lähinnä sokerikiintiöiden sisältöihin, viljan hintoihin ja eläinrehujen markkinoihin. Norjan mahdollisella jäsenyydellä on vaikutusta kalarehuliiketoimintaan. Cultor tulee saatuaan riittävät tiedot tekemään kokonaisarvioinnin asiasta ja tiedottamaan vaikutuksista sen jälkeen.

10.3.

Osakkeenomistajille julkaistaan tiedote EU-neuvottelutuloksen vaikutuksista Cultorille ja maalemme. Neuvottelutulosta on vuorineuvos Björn Mattssonin mukaan tervehdittävä tyydytyksellä. Cultor on suunnittelussaan ja toiminnassaan jo pitkään varautunut mahdolliseen jäsenyyteen ja tämä on ollut myös toimintamme suunnittelun pohja.

10.3.

Yhtiökokoustiedote julkaistaan. Kokous vahvistaa tilinpäätöksen osingonjakoehdotuksineen ja osinkoa päätettiin jakaa 2,50 mk osakkeelta, eli yhteensä 57,6 miljoonaa markkaa. Kokous vahvistaa tilikauden 1.12.1992 - 30.11.1993 tuloslaskelman ja taseen ja myöntää yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden kuluneelta tilikaudelta. Yhtiökokous muuttaa yhtiöjärjестystä arvo-osuusjärjestelmään siirtymisen vuoksi, yhtiön tilikauden muuttamiseksi sekä valtuuttaa hallituksen korottamaan osakepääomaa.

11.3

Cultor myy Eläinravinto-liiketoimialaan kuuluneen englantilaisen Hartham Holdings -yhtiönsä United Molasses yhtymälle, joka kuuluu Tate & Lyle konserniin. Cultorin päätös luopua Hartham-yhtiöistä heijastaa pyrkimystä keskittyä ydintoiminta-alueille.

21.3.

Cultor-konserni myy 10 % osuutensa Chamtor S.A.:ssa yhtiön pääosakkaalle Champagne Cerealesille Ranskassa.

26.4.

Finasucre S.A.:sta tulee Cultorin suurin omistaja. Osakkeiden osuus on Cultor Oy:n äänimäärästä 18,98 % ja osakepääomasta 14,75 %. Belgiassa toimivaa Finasucre S.A.:ta ja sen sokeria valmistavaa tytäryhtiötä Groupe Sucrier S.A.:ta pidetään vakavaraisena ja pitkäaikaisena sijoittajana. Osakekaupan jälkeen Cultor Oy:n äänimäärältään suurimmat omistajat ovat: Finasucre, tuottajayhteisöt, Eläke-Varma, Sampo.

5.5.

Cultor-konsernin osavuositarkastus ajalta 1.12.1993 - 31.3.1994 julkaistaan. Tulos rahoituserien jälkeen nousi 113 miljoonaa markkaan (1993: 50 Mmk) ja nettotulos 69 miljoonaa markkaan (1993: 36 Mmk). Liikevaihto oli samalla tasolla kuin edellisenä vuonna eli 1 949 miljoonaa markkaa (1993: 1 956 Mmk).

18.5.

Vaasan Leipomot Oy:n lähileipomoketjuun kuuluvan Karin Nybergin leipomolaajennusosan vihkiäisiä vietetään Espoossa. Vuorineuvos Björn Mattsson toteaa vihkiäispuheessaan, että mahdollisen EU-jäsenyyden myötä vapaakauppa Euroopan Unionin sisällä ulottuu myös Suomen maatalouteen ja elintarviketeollisuutemme suljettuun sektoriin. Euroopan markkinat avautuvat myös meille ja kilpailu kotimarkkinoillamme kiristyy.

1.6.

Cultor myy liiketoiminta-alue Eläinravintoon sisältyvän johtavan eläinlääkkeiden markkinoijan Pohjoismaissa Ewos Pherrovet -yksikön yritysjohtolle sekä sijoitusyhtiö Linc AB:lle. Yksikön liikevaihto on 170 MSEK.

8.6.

Cultor Oy:n hallitus kutsuu koolle ylimääräisen yhtiökokouksen 29.6. käsittelemään hallituksen jäsenten lukumäärän vahvistamista ja hallituksen täydentämistä.

29.6.

Tiedote ylimääräisestä yhtiökokouksesta julkaistaan. Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistetaan yhdeksän. Rafael Wolontiksen pyydettyä eroa hallituksen jäsenyydestä hänen tilalleen valittiin toimitusjohtaja Olivier Lippens (40) jäljellä olevaksi toimikaudeksi vuoden 1995 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti. Olivier Lippens toimii belgialaisen yhtiön Finasucre S.A.:n toimitusjohtajana.

1.7.

Cultor Oy osti virolaiselta Tallinna Pankilta sen 20 prosentin osuuden Viron suurimmasta leipomoyrityksestä, Leibur A.S.:stä. Näin Cultor lisää omistustaan 75 prosenttiin joulukuussa 1993 ruotsalaisen AB Cerealian ja Virolaisen Tallinna Pankin kanssa ostetusta Leiburista.

11.7.

Cultor Oy:n yhtiökokous päätti 10.3. ottaa optiolainan konsernin eri yksiköiden johtoon kuuluvilta henkilöiltä. Lainan enimmäismäärästä, 501 000 markkaa, merkitsi 60 merkitsijää, yhteensä 465 000 markkaa, mikä on täysin maksettu.

22.7.

Cultor-konserni myy Kasten-Høvik -konsernin RGI Industries Inc.:lle, joka on osa norjalais-amerikkalaista Resource Group Internationalia ja jonka päätoimialoina ovat kalastus, kulutustavarat, kiinteistöt ja telakkateollisuus. Myynti päättää Cultorin rakennemuutokset ja konserni keskittyy ydintoimintoihinsa Eläinravinnon, Makeutuksen ja Leivonnan liiketoiminta-alueilla.

10.8.

Cultor Oy:n toimitusjohtaja Björn Mattsson avaa SPRI:n (Sugar Processing Research Institute Inc.) konferenssin Kalastajatorpalla. Tämänvuotisen konferenssin painopiste on tutkimusanalytiikka.

6.9.

Cultor-konsernin osavuositarkastus kaudelta 1.12.1993 - 31.7.1994 julkaistaan. Tulos rahotuserien jälkeen oli 292 miljoonaa markkaa. Liikevaihto oli samalla tasolla kuin edellisellä vuonna eli 4 089 miljoonaa markkaa (1993: 4 080 Mmk). Tulos/osake nousi 8,67 markkaan, kun se viime vuonna vastaavana ajankohtana oli 6,55 markkaa.

9.9.

Maailman suurin kalanrehutehdas, Florön tehdas kokonaisuus, vihittiin Norjassa. Florön tehdas valmistaa kalanrehua, jossa on erittäin korkea energiasisältö.

7.10.

Kasten-Høvik -kauppa astuu voimaan, kun kaupan voimaantulon ehtona puolin ja toisin olleet järjestelyt ovat nyt loppuunsaatetut.

17.10.

Cultor Oy:n toimitusjohtaja Björn Mattssonin mukaan Suomen EU-kansanäänestyksen tulos merkitsee Suomen taloudelle edellytyksiä nousuun ja antaa Cultorille hyvät mahdollisuudet toteuttaa tavoitteensa.

1.11.

Cultor Oy:n hallitus antaa vuoden 1992 optiolainan alkuperäisten ehtojen mukaisesti Cultorin konsernijohdon jäsenille kirjallisen luvan vapaasti luovuttaa kyseisen optiolainan velkakirjat niihin liittyvine optiotodistuksineen.

22.11.

Cultor-konsernin Vaasanmylly ostaa Siljans Knäcke AB:n sekä Raisio-yhtymän näkkileipätuotannon. Kaupan tarkoituksena on lisätä Vaasanmyllyn markkinaosuutta EU-maissa. Omistusoikeus Siljans Knäcke AB:hen siirtyy 2.1.1995.

19.12.

Cultor laajentaa leipomotoimintaa Latviaan ja perustaa latvialaisen sopimuskumppanin kanssa yhteisyrityksen A/S Hanzas Maiznica (suomeksi Hansan Leipomo) -leipomoketjun. Cultorin äänivalta uudessa yhtiössä on 48 %. Hanzas Maiznica -leipomoiden yhteinen markkinaosuus Latviassa on noin 23 %. Leipomoketjun perustaminen liittyy Cultorin liiketoiminta-alue Leivonnan suunnitelmiin kansainvälistää toimintaansa ja vahvistaa markkina-asemiaan Euroopan pohjoisilla alueilla.

20.12.

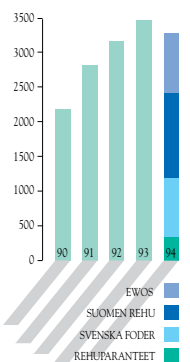
Cultor investoi erikoismakeuttajatuotantoon ja aloittaa yhteistyön itävaltalaisen Lenzing AG:n kanssa. Yhteistyösopimus on osa Cultorin investointiohjelman, jonka mukaan Cultor aikoo investoida vuosituhannen vaihteeseen mennessä 500 miljoonaa markkaa uusiin erikoismakeuttajia valmistaviin tuotantolaitoksiin. Xyrofin rakentaa ksylitolin raaka-ainevalmistusta varten tuotantoyksikön Itävaltaan, Salzburgin lähelle, Lenzingin tehtaan yhteyteen saadakseen uuden raaka-ainelähteen Kotkassa sijaitsevaa ksylitolitehdastaan varten.

23.12.

Cultor-konserniin kuuluva Svenska Foder AB myy myllytoimintaa harjoittavan yhtiönsä Skåne Möllan AB:n liiketoiminnon keskittyäkseen rehuihin ja kasvinkasvatustuotteisiin. Ostajana on perustettava yhtiö, jonka omistajina ovat Midway Holding AB (80 %), Skåne Möllan AB:n nykyinen toimitusjohtaja (10 %) sekä Svenska Foder AB (10 %). Cultorin omistusosuus Svenska Foderista on 54 prosenttia.

LIIKETOIMINTA -ALUE ELÄINRAVINTO

LIKEVAIHTO, MMK

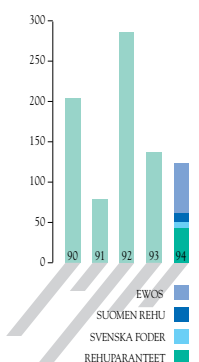

Liiketoiminta-alue Eläinravinto koostuu neljästä divisioonasta, jotka ovat Suomen Rehu, Svenska Foder, Ewos ja Rehuparanteet. Päätuotteet ovat eläin- ja kalanrehut, rehu-
paranteet sekä kalajauhohot. Eläinravinnon osuus konsernin liikevaihdosta on 55 %.

TUOTEMERKIT

Suomen Rehun tunnettuja tuotemerkkejä ovat mm. Kiri-Maikki, Puna-Helтта, Pekoni, Nasu, Hertta ja Ensimax. Svenska Foder ja Teknosan tunnetaan sekä yrityksinä että tuotemerkeinä Ruotsissa. Ewoksen tuotemerkkejä ovat Vextra ja Vextra Omega. Betafin, Finnstim, Avizyme, Porzyme, Clampzyme, Cornzyme ja Alfazyme ovat Rehuparanteisiin liittyviä tuotemerkkejä.

INVESTOINNIT, MMK

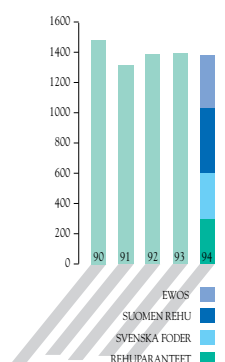
ASIAKKAAT

Suomen Rehun ja Svenska Foderin asiakkaita ovat kotieläinten kasvattajat Suomessa ja Ruotsissa. Ewoksen tuotteet suuntautuvat lähinnä lohikalan kasvattajille maailmanlaajuisesti. Rehuentsyymit, betaiini ja kalajauhohot markkinoidaan kansainvälisille teollisten rehujen valmistajille.

RAAKA-AINEET

Viljatuotteet ja elintarviketeollisuuden sivutuotteet ovat Suomen Rehun ja Svenska Foderin keskeisiä raaka-aineita. Näiden raaka-aineiden käyttö 1994 nousi yhteensä 757 000 tonniin. Ewoksen keskeisiä raaka-aineita ovat kalajauhohot ja kalaöljyt joiden kokonaiskäyttö vuonna 1994 oli 109 500 tonnia.

HENKILÖSTÖ

TUOTANTOYKSIKÖT

Eläinravinnolla on viisi kotimaista tuotantoyksikköä: Kotka, Sampola, Seinäjoki, Turku ja Vaasa. Ulkomaiset valmistuspisteet sijaitsevat muissa Pohjoismaissa, Iso-Britanniassa, Espanjassa, Puolassa, Kanadassa ja Chilessä.

TUNNUSLUVUT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto, Mmk	3 353	3 423	3 213
- josta vienti ja ulkomaantoiminta	2 135	2 097	2 027
Liikevoitto, Mmk	199	202	178
RONA, % *	14,5	13,6	13,5
Investoinnit, Mmk	90	137	104
Henkilöstö keskimäärin	1 392	1 390	1 367

* Laskentakaavat ovat sivulla 59

DIVISIOONAT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto			
Suomen Rehu	1 274	1 316	1 244
Svenska Foder	921	960	833
Ewos	876	915	856
Rehuparanteet	334	285	333
Divisioonien väl. liikev.	-52	-53	-53
Yhteensä	3 353	3 423	3 213
Investoinnit ja henkilöstö	1994 13 kk	1993 12 kk	1994 Henkilöstö
Suomen Rehu	12	13	426
Svenska Foder	7	59	304
Ewos	61	27	346
Rehuparanteet	43	38	291
Yhteensä	123	137	1 367

LIKEVAIHTO MARKKINA- ALUEITTAIN

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Suomi	1 239	1 325	1 187
ETA	1 659	1 492	1 590
Muut maat	455	606	436
Yhteensä	3 353	3 423	3 213

FINNSUGAR BIOPRODUCTS

MITTAVIA TOIMIALAJÄRJESTELYJÄ

Vuosi 1994 oli liiketoiminta-alue Eläinravinnossa rakennejärjestelyjen aikaa. Vuoden aikana luovuttiin FSL Bellistä (liemirehut), Soil Fertility Dunnsista (rehusekoitukset) ja Ewos Pherrovetistä (eläinhygieniatuotteet ja eläinlääkkeet), joiden luonne on paikallista ja kasvunäkymät heikot. Myös Svenska Foder pyrkii keskittymään teolliseen rehuliiketoimintaansa ja kasvinviljelytuotteiden kauppaan. Se luopui Hällekis Mineralista (non food/mineraalisekoitukset) ja muutti omistuksensa Spannexissa (viljavienti) vähemmistöosuudeksi sekä myi Skåne-Möllanin (mylly) liiketoiminnot uudelle yhtiölle, jossa Svenska Foder on mukana 10 %:n osuudella. Muutosten tarkoituksena on keskittää johdon huomio liiketoiminta-alueen ydintoimintoihin. Vuoden 1995 alusta liiketoiminta-alue Eläinravinnon muodostavat: Suomen Rehu (teolliset rehut), Svenska Foder (teolliset rehut ja kasvinviljelytuotteet), Ewos (kalanrehut) sekä Rehuparanteet, johon sisältyy Finnfeeds International (rehuentsyymit), Finnsugar Bioproducts (betaani) ja Pacific Protein (kalajauhut).

REHUTEOLLISUUS SOPEUTUU

Suomen Rehun ja Svenska Foderin liiketoiminta on luonteeltaan paikallista. Siitä huolimatta Suomen ja Ruotsin EU-jäsenyydellä on niihin huomattava vaikutus. Eläinrehut ovat oleellinen osa kotieläintuotannon arvoketjua, jonka on EU:ssa kilpailtava muiden vastaavien arvoketjujen kanssa. Parin viimeisen vuoden aikana sekä Suomen Rehu että Svenska Foder ovat painottaneet tehokkuutta toimintansa linjauksissa, ja kummallakin on hyvät valmiudet menestyä omilla toimialoillaan.

Suomen ja Ruotsin liittyminen Euroopan Unioniin aiheutti maataloustuotteiden hinnannuutoksia ja vähensi ennen vuodenvaihdetta tuotteidemme myyntiä, varsinkin Suomessa. Tämä vaikutti epäedullisesti sekä Suomen Rehun että Svenska Foderin tulokseen. Lisäksi Ruotsin sato kärsi vuonna 1994 kovasta kuivuudesta ja viljan kuivatustulot jäivät vaatimattomiksi. Suomen Rehun toimintaa hankaloitti puolestaan lakko, joka sulki maaliskuussa monet sen tuotantolaitoksista samaan aikaan,

kun kilpailijat pystyivät toimittamaan tavaraa ja siten lisäämään markkinaosuuksiaan. Suomen Rehu ja Svenska Foder jäivät näin ollen kumpikin alle edellisvuoden tulostason, mutta olosuhteisiin nähden Suomen Rehun tulos oli silti tyydyttävä.

TUOTTAVUUTTA KASVUN KAUTTA

Liiketoiminta-alue Eläinravinnon kasvusektoreita ovat Ewos, Finnfeeds International (FFI) ja Finnsugar Bioproducts (FSB). Kansainvälisesti suuntautuneina niillä on kaikilla huomattavat markkinaosuudet maailmanlaajuisilla markkinoillaan ja merkittävä myynnin kasvu. Finnfeeds Internationalin tulos parani huomattavasti ja Ewos sekä Finnsugar Bioproducts ylsivät edellisvuotta vastaavaan hyvään tulokseen.

SUOMEN REHU

OPTIMISMIA LYHYELLÄ TÄHTÄIMELLÄ

Suomen Rehun toiminta jakaantuu kahtia. Toisaalta lähinnä Suomeen rajoittuva täysrehu-toiminta ja toisaalta erikoisrehut (Sareko* ja Ewos Polfarm). Jälkimmäisen toiminnan tähtäimenä on laajentua Itämeren reunavaltioihin. Suomen markkinoiden odotetaan pysyvän melko vakaina, mutta Puolassa ja Baltian maissa on huomattavat kasvun mahdollisuudet.

Raaka-aineiden hintoihin kohdistuvat EU:n vaikutukset aiheuttavat merkittävimmän muutoksen Suomen Rehun toimintaympäristöön. EU:n maatalouspolitiikan omaksuminen lisää raaka-ainelähteiden määrää ja suosii teollisuusrehujen käyttöä karjankasvatuksessa.

Erikoisrehu-toimintamme käynnistyi Puolassa erinomaisesti ja onnistuimme lisäämään teollisten esiseoksiemme markkinaosuutta lähes 40 prosenttiin. Näkymät vuodelle 1995 ja eteenpäin ovat hyvät, ja parin seuraavan vuoden aikana odotamme erikoisrehu-myyntimme kasvavan voimakkaasti.

*Finnewos Agri Oy:n nimi muutettiin Sareko Agro Oy:ksi 18.1.1995.

Pitkän tutkimustyön tuloksena Ewoksen kalanrehut ovat tehokkaita ja ympäristöllisesti järkeviä.

SVENSKA FODER

MAHDOLLISUUKSIEN EU

Uskomme Ruotsin maatalouden hyötyvän Ruotsin EU-jäsenyydestä. Osa kesantopelloista otetaan takaisin käyttöön ja siemenviljan kysyntä kasvaa. Uudet ympäristöverot hillitsevät kuitenkin lannoitteiden käyttöä. Eläinrehujen markkinat ovat vakaat, mutta koska ruotsalaiset kotieläintuottajat aikovat hakea markkinaosuuksia Euroopassa, teollisten rehujen kysyntä kasvaa pitkällä tähtäimellä.

Svenska Foder vastaa asiakkaittensa tulevaisuuden tarpeisiin tehostamalla toimintojaan ja samalla kehittäen myyntihenkilöstönsä ammattitaitoa. Tuotevalikoimaa tiivistetään ja käyttöön otetaan teknisesti kehittyneitä ja ympäristöystävällisiä rehuja. Rehujen hygienialaatu varmistetaan investoimalla tuotannon kuumakäsittelyyn.

EWOS

KALANVILJELY KASVUSSA

Ewoksella on kalanrehutoimintaa kahdeksassa maassa sekä vähemmistöosuus kalanviljely-yhtiöstä (PASFP) Kanadassa. Teollisten kalanrehujen kokonaismarkkinat nousivat vuonna 1994 yli miljoonaan tonniin ja Ewoksen osuus kasvoi maailmanlaajuisesti 15 prosenttiin. Lohenviljelyn odotetaan kasvavan seuraavan

parin vuoden aikana lähes 15 prosentin vuosivauhtia. Kalanviljelyn taloudellisuus on parantunut, kun viljellyn lohennin hinnat ovat pysyneet vakaina tuotantokustannusten laskiessa huomattavasti. Vastatakseen kasvavaan kysyntään Ewos lisää tuotantokapasiteettia yhtäaikaaisesti Norjassa, Skotlannissa, Espanjassa ja Chilessä. Norjan päätöksen jäädä Euroopan Unionin ulkopuolelle ei odoteta merkittävästi vaikuttavan Norjan kalankasvatukseen. Voimassa oleva ETA-lainsäädäntö määrittelee jatkossakin kaupan pelisäännöt Norjan ja EU:n välillä, ja merkittävä osa norjalaisesta lohesta jalostetaan myös jatkossa EU:n alueella.

Keskitymme lohennin- ja kirjolohenviljelijöihin. Tämän lisäksi Ewoksen Espanjan toiminnasta on tulossa Välimeren alueella kasvatettavien kalalajien johtava rehutoimittaja. Ewoksen päätavoite on tarjota kalankasvattajille tehokkaita ja ympäristöllisesti järkeviä rehuja. Ewoksen rehua käyttävät kalankasvattajat tuottavat parhaimmillaan kilon kalaa kilolla rehua ja kalan kasvu-aika on lyhentynyt merkittävästi. Suuntaus lohenviljelyssä on käyttää korkean energian rehuotteita, joskin yhä suuremman painotuksen saa nyt lopputuotteiden laatu.

Ewoksen teknologiakeskus (ETC) on keskittämässä toimintansa Ewoksen tuotantolaitoksen välittömään läheisyyteen Skotlantiin. Tarkoituksena on näin saada toimintayhteys alueen yliopistoihin ja teknologiakeskuksiin, joiden tietotaito kattaa useimmat viljellyt kalalajit maailmassa.

REHUPARANTEET

LAATUA JA KASVUA

FINNFEEDS INTERNATIONAL (FFI)

FFI:n pääliiketoiminta on markkinoida rehuentsyymejä siipikarjalle (Avizyme), sioille (Porzyme) ja nautakarjalle (Bovizyme). Rehuentsyymien käyttö kasvaa nopeasti, ja FFI aikoo edelleen pitää nykyisen asemansa markkinajohtajana yli 50 prosentin osuudella maailmanlaajuisilla markkinoilla.

Vuosi 1994 sujui FFI:n näkökulmasta katsottuna juuri niin kuin pitikin. FFI:n toiminnan kannalta tärkeitä raaka-aineita, kuten vehnää, käytettiin yhä laajemmin sekä entisillä että uusilla markkinoilla. FFI sai asiakkaikseen suuren osan rehuentsyymejä ensi kertaa käytävistä tehtaista ja asiakkaat pitivät uusia

tuotteitamme ja niiden sovelluksia hyvinä. Myynnin kasvu nousi 70 %:iin ja kannattavuus oli hyvä.

Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan ja GATT:n toimintapolitiikan muutosten odotetaan yleisesti parantavan rehuentsyymien näkymiä. Uusien yrittäjien markkinoilletulon esteet lisääntyvät rekisteröinti- ja patenttitarpeiden sekä lisääntyneen tutkimuksen ja tuotekehityspanostusten vuoksi. FFI panostaa vahvasti kilpailuasemiensa terävöittämiseen ja yhteistyön tiivistämiseen asiakkaiden kanssa ollakseen valmis hyödyntämään kaikkia eteen tulevia mahdollisuuksia.

FINNSUGAR BIOPRODUCTS (FSB)

FSB:n liiketoimintaa on betaiinin ja muiden erotusteknologiallamme talteen otettujen hienokemian tuotteiden markkinointi eläinrehujen ja kalarehun tuottajille sekä fermentointi- ja kosmetiikkateollisuuteen. FSB on maailman suurin betaiinin tuottaja. Sen osaaminen perustuu raaka-aineiden maailmanlaajuiseen hankintaan ja omaan erotusteknologiaan. Markkinoinnin painopiste on siirtynyt eläinravinnon sovelluksiin (siipikarja & siat), joiden perustana on betaiinin vaikutustavan ymmärtäminen eläinten aineenvaihdunnassa. Asiakkaalle tärkeät arvot, kuten eläinten terveys, parantunut rehujen hyötysuhde ja lihan laatu ovat FSB:lle keskeisiä myyntiargumentteja. Parantaakseen tulevia kasvumahdollisuuksiaan FSB panostaa sekä henkilöstöön että tuotantokapasiteetin lisäämiseen.

PACIFIC PROTEIN

Kalajauho on proteiiniinilähde, ja erityisesti standardikalajauhot kilpailevat kaikkien vaihtoehdoisten proteiiniinilähteiden kanssa. Viime vuosien aikana proteiinien tarjonta on ylittänyt kysynnän ja eteläamerikkalaisen kalajauhon hinta oli vuonna 1994 erityisen alhainen. Tämän vuoksi Chilessä sijaitsevan kalajauhtehtaanme tulostaso putosi, ja voimakkaista kulujen leikkauksista huolimatta Chilen toimintamme tuotti vuonna 1994 tappiota.

Kalanviljelyn volyymin kasvaessa myös kalanrehujen perusraaka-aineiden, korkealaatuisten kalajauhojen kysyntä lisääntyy. Siksi Pacific Protein siirtää tuotantoaan vähemmän

hintaherkkiin korkealaatuisiin jauhoihin. Muutos edellyttää investointeja tuotantokoneistoon sekä kalastuslaivastomme osittaista uudistamista.

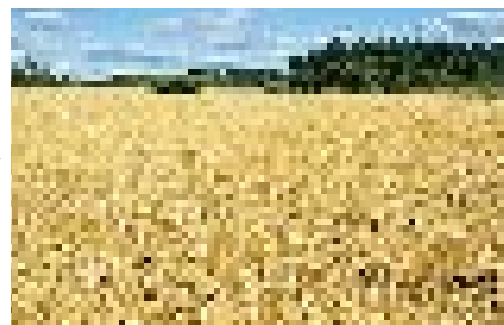
LAATU JA YMPÄRISTÖ

Toimintamme kulmakiviä ovat tuotteidemme laatu sekä niiden ympäristövaikutukset. FFI:lle ja Suomen Rehulle on myönnetty vaatimuksiltaan tiukin ja laajin laatutodistus ISO 9001, ja suurin osa Ewos-yhtiöistä täytti laatutodistuksien ISO 9002 ja ISO 9003 vaatimukset. Suomen Rehun aloitteesta on suurimpien asiakkaiden kanssa solmittu laatusopimukset, ja yleisenä tavoitteena on osallistua aktiivisesti suomalaisen ruoan imagon kohottamiseen. Suomen Rehu ja Svenska Foder investoivat kumpikin kuumakäsittelymenetelmiin, joilla raaka-aineiden ja lopputuotteiden hygieniavaatimukset taataan uusien menetelmin.

Cultorin omaa erotustekniikkaa hyväksi käyttäen FSB ottaa talteen hienokemian tuotteita teollisuuden sivutuotteista ja kehittää näille sovelluksia kalanviljelyyn ja karjankasvatukseen. FFI:n eläinkasvattajille tuottamat rehuentsyymit ovat taloudellisia. Ne myös vähentävät ympäristöä kuormittavan lannan määrää. Eläinten hyvinvointi ja ekologisen tasapainon säilyttäminen ovat syitä, joiden vuoksi Suomen Rehu, Svenska Foder ja Ewos panostavat betaiinin ja entsyymien käyttöön monella toimintansa alueella.

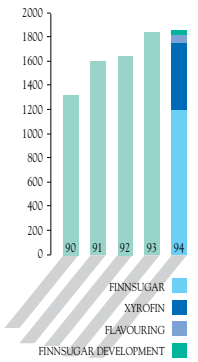
NÄKYMÄT

Ewoksen keskeisiä tavoitteita on kehittyä alansa ympäristöystävällisimmäksi kalanrehun tuottajaksi. Jo 35 vuotta jatkunut kalaravitsemuksen tutkiminen ja kehittäminen ovat tuottaneet lukuisan joukon kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisiä Ewos-tuotteita. Yhteistyössä eri maiden yliopistojen ja kalankasvattajien kanssa kehitämme seuraavan sukupolven kalarehua, jolla aikaansaamme terveempiä, nopeammin kasvavia kaloja ja paremman tuottavuuden asiakkaillemme. Onnistunut kalanviljely pohjautuu terveeseen ja puhtaaseen ympäristöön. Ewos-tuotteet ja Ewoksen ympäristöteknologia auttavat säilyttämään kalanviljelyn sopusoinnussa ympäristönsä kanssa.

LIIKETOIMINTA -ALUE MAKEUTUS

LIIKEVAIHTO, MMK

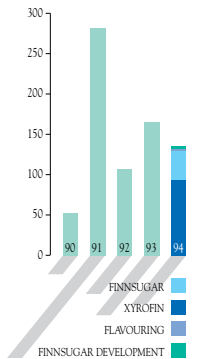

Liiketoiminta-alue Makeutuksessa on kolme divisioonaa Finnsugar, Xyrofin ja Flavouring. Finnsugar Development kehittää makeutus-ainetuotantoon liittyvää prosessiosaamista. Makeutuksen päätuotteita ovat sokerituotteet, erikoismakeuttajat ja makuaromit. Liiketoiminta-alueen osuus konsernin liikevaihdosta on 30 %.

TUOTEMERKIT

Sokerituotteiden tavaramerkkejä ovat mm. kuluttajatuotteet Sirkku, Pulmu, Talous, Kisa, Black & White ja Melli. Fruisana on tunnetuin erikoismakeutustuotannon kuluttajatuote. Uutuutena tuotiin markkinoille Hyytelösokeri.

INVESTOINNIT, MMK

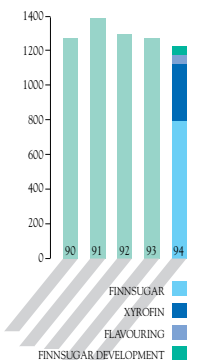
ASIAKKAAT

Kuluttajatuotteet myydään kaupan välityksellä pääosin kotimaisille kuluttajille. Teollisuusasiakkaita ovat kotimaiset ja kansainväliset elintarvikkeiden ja lääkeaineiden valmistajat.

RAAKA-AINEET

Makeutuksen pääraaka-aineet ovat sokerijuurikkaat, ruokoraakasokeri sekä vilja. Ksylimittien valmistuksessa käytetään koivua tai muuta lehtipuu-biomassaa. Vuonna 1994 Makeutuksen valmistusyksiköt jalostivat 1 133 558 tonnia juurikkaita ja 105 383 tonnia raakasokeria sekä 12 000 tonnia ohraa korkeatasoisiksi tuotteiksi.

HENKILÖSTÖ

TUOTANTOYKSIKÖT

Kotimaiset tuotantoyksiköt ovat Kirkkonummella, Kotkassa, Salossa, Säskylässä, Turengissa ja Jokioisissa. Ulkomaiset tehtaot sijaitsevat Norrköpingissä Ruotsissa ja Illinoisin osavaltiossa, Yhdysvalloissa.

TUNNUSLUVUT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto, Mmk	1 801	1 737	1 753
- josta vienti ja ulkomaantoiminta	581	568	583
Liikevoitto, Mmk	300	311	287
RONA, % *	21,1	21,6	20,1
Investoinnit, Mmk	112	164	127
Henkilöstö keskimäärin	1 220	1 248	1 216

* Laskentakaavat ovat sivulla 59

DIVISIOONAT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto			
Finnsugar	1 248	1 251	1 198
Xyrofin	554	546	556
Flavouring*)	59	18	58
Finnsugar Development	28	20	30
Divisioonien väl. liikev.	-88	-98	-89
Yhteensä	1 801	1 737	1 753

	1994 13 kk	1993 12 kk	1994 Henkilöstö
Investoinnit ja henkilöstö			
Finnsugar	34	52	792
Xyrofin	94	66	320
Flavouring*)	2	46	54
Finnsugar Development	2	0	50
Yhteensä	132	164	1 216

LIIKEVAIHTO MARKKINA- ALUEITTAIN

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Suomi	1 220	1 169	1 170
ETA	401	386	408
Muut maat	180	182	175
Yhteensä	1 801	1 737	1 753

*) Flavoring AB mukana 1993 ainoastaan 5 kk.

 FINNSUGAR

 XYROFIN

 flavoring

 FINNSUGAR
DEVELOPMENT

SOPEUTUMISTA EU:N SOKERIJÄRJESTELMÄÄN

Suomen liittyminen Euroopan Unionin jäseneksi 1.1.1995 antaa uudet kehukset toiminnallemme, sillä Euroopan Unionin sokerijärjestelmä rajaa varsin tiukasti sekä juurikkaanviljelijän että makeutusteollisuuden toimintaa. Edelleen uudistamisvaiheessa oleva EU:n sokerijärjestelmä antaa valmistuttuaan lopulliset toimintapuitteet, joiden pohjalta sopeuttamispäätökset voidaan tehdä. Makeutusalan näkymiä trendejä oli luontaisten erikoismakeuttajien kysynnän kasvu kansainvälisillä markkinoilla. Erikoismakeuttaja-liiketoimintamme pystyi hyödyntämään tätä kehitystä. Myös makuaromiemme markkinaosuudet vahvistivat. Liiketoiminta-alueen tulos oli tyydyttävä.

FINNSUGAR

VAHVA KILPAILUASEMA SÄILYY

Makeuttajien kokonaismyynti Suomessa pieneni vuonna 1994 mm. johtuen asiakasyritystemme vientivolyymeihin vaikuttaneesta raaka-ainekustannusten uudesta hinnanerokorvauskäytännöstä. Sakkarosin teollisuusmyynti oli 111 576 tonnia, eli 1 759 tonnia (1,6 %) pienempi kuin 1993. Vähittäiskauppatuotteiden kysyntä laski myös ja oli 73 462 tonnia eli 3 724 tonnia (4,8 %) vuoden 1993 kysyntää alhaisempi. Tärkkelyspohjaisten makeuttajien myynti laski 2 753 tonnia (28,8 %) ja oli 6 806 tonnia. Sen sijaan tärkkelysmakeuttajatoiminnan osana toimiva, ohrasta uutettavan beta-amylaasientsyymien tuotanto ja myynti kasvoivat huomattavasti.

Markkinoille on tuotu uusia kuluttajille, suurkeittiöille ja leipomoille tarkoitettuja tuotteita. Viime vuoden menestystuote Hyytelösokeri oli loppukilpailijoiden joukossa Vuoden suomalaiseksi elintarvikkeeksi 1995. Teollisuusasiakkaiden kanssa on jatkettu uusien tuotesovellusten kehittämistä. Näin varmistetaan, että tuotteiden ominaisuudet vastaavat mahdollisimman hyvin kuluttajien toivomuksia ja tarpeita.

Kotimainen juurikassato, 1 124 772 tonnia, ja siitä saatuna 150 561 tonnia sokeria, oli kautta aikojen toiseksi suurin. Käyntikausi kesti 72 päivää ja keskimääräinen juurikkaan prosessointi oli 15 644 tonnia päivässä. Vuonna 1994 Eestistä tuotiin 8 697 tonnia juurikasta

jalostettavaksi Suomeen. Tuotantotehokkuutemme vastaa Euroopan Unionin keskitasoa.

Vuoden 1994 tuotantoinvestoinnit ovat olleet korvausinvestointeja. Salon tehtaassa kolme vuotta kestänyt automatisointi valmistui ja tehtaassa tuottavuus parani selvästi. Merkittävin kaupallinen investointi oli ORS-tuotannon kapasiteetin kaksinkertaistaminen vastaamaan kasvavaa kysyntää. Nestehukan torjumiseen käytettävää ORS-tuotetta (sokeri-suola-sekoitus) myydään kaikille tärkeimmille avustajajärjestöille toimittavaksi eri puolille maailmaa.

Nesonin Jokioisten tehtaalla on käynnistetty beta-amylaasituotannon laajennus. Genencor International markkinoi tätä ohrasta uutettua entsyymiä valmistettua entsyymiä maailmanlaajuisesti. Tuotteen menestys maailmanmarkkinoilla on johtanut päätökseen kaksinkertaistaa Nesonin tuotantovolyymiä lähivuosien aikana.

XYROFIN

JATKUVAN KASVUN NÄKYMÄT

Erikoismakeuttajien myynnin kasvu jatkui hyvänä. Tuotteittemme myynti kasvoi 11 % edellisestä vuodesta ja lähinnä tuotantokapasiteetti on ollut esteenä suuremmalle kasvulle. Uusien tuotesovellusten tuonti markkinoille onnistui hyvin ja sovellusten kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa antaa Xyrofinille erinomaisen kilpailuaseman.

Voimakkaimmin kasvoi suuhygieniaan liittyvien tuotteiden myynti. Kaikkiaan ksylitolin käyttöalueet ovat laajentuneet sekä tuotesovelluksissa että maantieteellisesti. Muiden polyolien käyttömahdollisuudet laajenevat jatkuvasti. Kiteisen fruktoosin myynti kehittyi suotuisasti sekä Euroopan että Kaukoidän markkinoilla.

Kotkan tehtaassa tuotantoteknologian uudistaminen jatkui vuonna 1994 ja pakkauslinjat uudistetaan kevään 1995 aikana. Samalla uusitaan tehtaassa pölynpoistojärjestelmät. Aikaisemmin käytössä ollut, mutta 1990 lopetettu ksylitolin valmistus suoraan koivu-

Hyytelösokeri oli loppukilpailijoiden joukossa Vuoden suomalaiseksi elintarvikkeeksi 1995.

hakkeesta aloitetaan taas keväällä 1995, joten Kotkan tehtaan kapasiteetti kasvaa merkittävästi. Yhdysvalloissa sijaitsevan Thomsonin tehtaan polyolituotannon laajennus on valmis kesällä 1995.

Joulukuussa 1994 julkistettiin tieto Xyrofinin suunnitelmasta rakentaa ksyloositehdas Lenzing AG:n tehtaan yhteyteen, Itävaltaan. Toteutuessaan uusi tehdas varmistaisi ksylytolin raaka-aineen, ksyloosin saannin vastaamaan jatkuvasti kasvavaa kysyntää. Mittavalla investointiohjelmallaan ja tuotekehityksellään Xyrofin säilyttää asemansa erikoispolyolien johtavana valmistajana ja markkinoijana maailmassa.

FLAVOURING

AROMIEN UUDET MAHDOLLISUUDET

Flavoring AB on Ruotsissa, Norrköpingissä sijaitseva makuaromia valmistava yritys. Makeita makuaromeja käytetään mm. virvoitusjuomien, meijerituotteiden ja jälkiruokien valmistuksessa. Flavoring AB:n liikevaihto kasvoi 19 %. Skandinavian markkinoilla myynti säilyi entisellään, mutta sen lähialueilla kasvu oli huomattavaa. Vienti Skandinavian ulkopuolelle kasvoi vieläkin enemmän.

Flavoring AB sai mainetta Ruotsissa tehdystä tutkimuksesta hyvästä työilmapiiristä ja innovatiivisesta toiminnasta.

Vuoden 1995 aikana Cultor aloittaa uusien luonnollisten ruokamakuaromien ja aromivahventeiden tuotannon. Luonnollisten makuaromien tuotekehityksessä ja tuotannossa Cultor on kyennyt hyödyntämään pitkäaikaista ja syvällistä biotekniikan osaamistaan.

FINNSUGAR DEVELOPMENT

Finnsugar Development on keskittynyt avainteknologioittemme kehittämiseen sekä osallistunut konsernin investointitoiminnan toteuttamiseen. Vuoden 1994 aikana on aloitettu useita teknologiaohjelmia, joiden avulla Cultor-konsernin asema johtavana polyolien ja betaiinin valmistajana edelleen vahvistuu.

LAATU JA YMPÄRISTÖ

Makeutusryhmän kaikissa yksiköissä keskeinen toimintatapa on tuotteiden ja palveluiden kehittäminen asiakkaiden tarpeiden pohjalta. ISO 9000 standardisarjaa on käytetty työkaluna laatujärjestelmien kehittämisessä. Näkyvänä osoituksena laatutyöstään ovat Xyrofin Oy:n erikoismakeuttajien tuotantolaitos Kotkassa sekä Neson Oy:n entsyymituotantolaitos Jokioissa saaneet ISO 9002 mukaisen laatusertifikaatin vuonna 1994. Muiden tehtaiden sertifiointivalmius saavutetaan kesään 1995 mennessä.

Ympäristönsuojelussa on jatkettu panostusta sokerijuurikkaiden yhä ympäristöystävällisempien viljelytekniikoiden kehittämiseen. Suomalaiset viljelijät käyttävät edelläkävijöinä maailmassa yhdistelmäkylvötekniikkaa, joka mahdollistaa samanaikaisesti tehtävien työväikeiden lisäksi ravinteiden tehokkaan hyväksikäytön. Myös tuhoeläinruiskutuksia on voitu korvata uusilla siemenpeittausaineilla ja käytettävät torjunta-aineet ovat entistä ympäristöystävällisempiä. Viljelyn ympäristövaikutusten vähentäminen on korostunut myös Nesonin tärkkelysviljan kehittämisprojektissa.

Yhteistyössä asiakasteollisuuden kanssa olemme kehittäneet sokereiden ja makuaromien kuljetus-, varastointi- ja annostelutekniikkaa, joka on mahdollistanut irtotavarana toimitettavien kuljetusten osuuden jatkuvan kasvun. Nykyisin suurin osa teollisuusasiakkaille menevistä tuotteista toimitetaan säiliöautoissa irtotavarana joko kiteisenä tai nestemäisenä täysin ilman pakkausmateriaaleja.

Vuoden 1994 aikana on investoitu sekä ilma- että jätevesipäästöjen vähentämiseen. Xyrofinin USA:n tehtailla on toteutettu prosessointivesien suolanpoistoinvestointi ja

Sokeria syntyy fotosynteesin tuloksena kaikissa vihreissä kasveissa. Sokerit ovat koko ekosysteemin energianlähde. Sokeriteollisuus ei valmista sokeria vaan erottaa sitä kasvien hiilhydraattivarastosta. Sokerijuurikkaista uutettu sokeri-riipainen mehu on huonosti säilyvä, joten se suodatetaan ja kiteytetään. Kiteisenä sokeri on hyvin säilyvää ja helposti kuljetettavaa. Luonnollisuus on sokerin keskeinen kilpailuetu. Myös pakkausratkaisussa on valittu ympäristöä säästäviä, pääosin kiuttopohjaisia, materiaaleja. Taloussokerin pakkaamiseen käytetään valkaisuamatonta paperia, jonka valmistus ja hävittäminen kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän. Monikerrosisia ja muovisia pakkauksia käytetään tuoteissa, joille kosteussuoja on välttämätön (farinisokeri ja siirapi).

Xyrofinin Kotkan tehtaalla toteutettujen esikäsittelyinvestointien jälkeen tuotannon jätevedet on johdettu kaupungin jätevedenpuhdistamolle. Porkkalan tehtaan voimalaitoksen hiukaspäästöjen vähentämiseksi on asennettu tehokas sähkösuodatin.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Euroopan Unionin säännöstö muutoksineen heijastuu liiketoiminta-alue Makeituksen toimintaan. Vuosi 1995 on sopeutumisen mutta myös mahdollisuuksien aikaa. EU suojaa talousaluettaan tehokkaasti, ja osa toiminnastamme on sidoksissa sekä EU:n tuontisuoja- että vientitukiratkaisuihin. Liiketoiminta-alueen valmius sopeutua muuttuviin olosuhteisiin näkyy jo kuluvana vuonna. Erikoismakeuttajien kehittämiseen tähtäävä investointiohjelma on toteuttamisvaiheessa ja orgaanisen kasvun lisäksi yrityshankinnat ovat mahdollisia. Toimintaa suunnataan myös entistä voimakkaammin uusien luontaisten makuuromien ja niiden sovellusten kehittämiseen.

SOKERIN MARKKINOINTIJÄRJESTELMÄ EU:SSA

Euroopan Unionin maatalouspolitiikka perustuu markkinasäännöstelyyn, jolla maataloutta halutaan sekä rajata että tukea. Eräille tuotteille, mm. sokerille on asetettu tuotantokiintiöitä. Sokeri on ainoa maataloustuote, jota ei rahoiteta EU:n budjetista, vaan tuotteen tuotantoketjusta kerätyillä maksuilla. Markkinointijärjestelmä perustuu kansallisiin tuotantokiintiöihin, juurikkaista maksettaviin minimihintoihin sekä sokerin tuontisuojaan ja vientitukeen.

Tuotantokiintiöt

Joka mailla on sokerin A- ja B-kiintiöt. A-kiintiö on tarkoitettu käytettäväksi EU:n sisäiseen kulutukseen ja B-kiintiö lähinnä tasapainottamaan satovaihteluita. Kiintiöiden ulkopuolelle jäävä sato-osuus, C-sokeri, on myytävä EU:n ulkopuolelle ilman tukia. Lisäksi Iso-Britanniassa, Portugalissa, Ranskalla ja Suomella on kiintiöity oikeus tuoda ruokorasokeria.

Markkinointijärjestelmä

Viljelijälle taataan juurikkaista perushinta, joka on sokerin interventiohinnan lähtötaso. Hallinnollisesti päätetään myös tavoite- ja

kynnyshinnat. Tavoitehinnassa ei ole huomioitu päällyste-, logistiikka- eikä markkinointikustannuksia. Siksi markkinahinta on kaikissa EU-maissa tavoitehintaa korkeampi ja muodostuu markkinatilanteen mukaan.

Unionin tuotantoa suojataan tuontimaksulla, joka on kynnyshinnan ja maailmanmarkkinahinnan erotus. Kynnyshintaa saadaan kun tavoitehintaan lisätään varastointimaksu sekä kustannukset, jotka aiheutuvat EU:ssa sokerin suurinta ylijäämää ja suurinta alijäämää tuottavien alueiden välillä tapahtuvista kuljetuksista. Markkinointijärjestelmä rahoitetaan tuotetuista kiintiömääristä perityillä tuotantomaksuilla, jotka ovat nykyisin 2 % A-sokerista ja 39,5 % B-sokerista lasketuna interventiohinnasta. Sokeri on siten ainoa maataloustuote, joka järjestelmänä rahoittaa itsensä.

Vienti

EU:ssa kuluttamatta jäänyttä kiintiösokeria voidaan myydä EU:n ulkopuolelle vientituen avulla. Juurikkaanviljelijät ja sokeriteollisuus rahoittavat vientituen, joka on interventiohinnan ja maailmanmarkkinahinnan ero. Vientiä säädellään vientilupien avulla.

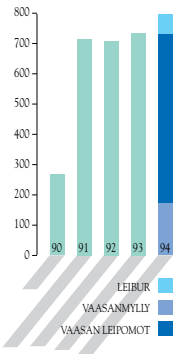
Euroopan Unionin sokerinkulutus ja juurikkasokerin kiintiöt (valkosokeria tonneina)

Maa	Kulutus 5 vuoden ka. tonnia	A-kiintiö tonnia	A-kiintiö % kulutuksesta	B-kiintiö yht. tonnia	A+B-kiintiöt % kulutuksesta
Belgia	444 336	680 000	153	146 000	186
Tanska	210 561	328 000	156	96 629	202
Ranska 1)	2 001 148	2 996 000	150	805 833	190
		297 000 ¹⁾	165		205
Kreikka	318 664	290 000	91	29 000	100
Irlanti	133 687	182 000	136	18 200	150
Italia	1 605 820	1 320 000	82	248 250	98
Alankomaat	571 800	690 000	121	182 000	153
Portugali 2)	302 323	63 635	21	6 363	21
		292 000 ¹⁾	118		120
Espanja	1 116 514	960 000	86	40 000	89
Iso Britannia	2 240 106	1 040 000	46	140 000	53
		1 130 000 ¹⁾	97		103
Ruotsi	357 520	336 364	94	33 636	103
Saksa 3)	2 542 588	1 990 000	78	612 313	102
Itävalta	322 169	316 259	98	73 881	121
SUOMI	208 196	133 433	64	13 343	70
		40 000 ¹⁾	83		90

¹⁾ ml. Euroopan ulkopuoliset alueet ²⁾ ml. Azorit ³⁾ kolmen vuoden keskiarvo ⁴⁾ tuontiraaka-aine ns. Lomé-sopimuksen mukaan ⁵⁾ Suomi on ehdottanut 83 600 t. Sokerikiintiöiden lisäksi on useilla mailla myös isogluukoosikiintiöt, jotka tosin ovat murto-osa sokerikiintiöistä.

LEIVONTA

LIKEVAIHTO, MMK

Liiketoiminta-alue Leivontaan kuului vuonna 1994 kolme divisioonaa: Vaasan Leipomot, Vaasanmylly ja Leibur. Päätuotteet ovat Vaasan Leipomoiden valtakunnalliset Vaasan-merkki-tuotteet ja Läheltä Lämmintä -lähileipomo-tuotteet sekä Vaasanmyllyn hapankorput ja näkkileivät. Leibur myy tuotteensa Virossa omilla tuotemerkeillään. Leivonnan osuus konsernin liikevaihdosta on 13,6 %.

TUOTEMERKIT

Merkituotteet ovat tärkeä kilpailutekijä alalla, jonka markkinointitoimenpiteet kohdistuvat etupäässä kuluttajiin. Vaasan-tuotemerkin painoarvo on entisestään korostunut sekä tuoreiden leipomotuotteiden että näkkileipätuotteiden markkinoinnissa.

ASIAKKAAT

Suomessa Leivonnan tuotteet myydään kaupan keskusliikkeiden ja paikallisleipomoiden kautta, Virossa kaupan ja omien liikkeiden kautta. Vientimarkkinoilla maahantuojat hoitavat tuotteiden myynnin kauppaan.

RAAKA-AINEET

Leivonnan pääraaka-aineet ovat ruis ja vehnä. Vuonna 1994 Leivonnan divisioonat käyttivät yhteensä 85 000 tonnia viljaa, josta noin puolet on ruista.

TUOTANTOYKSIKÖT

Vaasan Leipomot -lähileipomoketju muodostuu 24 leipomosta eri puolilla Suomea ja Joutsenolainen Oy:n raakapakastetehtaasta. Leibur, jonka tuotantoyksiköt sijaitsevat Tallinnassa, on Viron suurin leipomoalan yritys. Vaasanmyllyn leipätehdas on Kotkassa. Vuoden aikana ostettiin Raision näkkileipäliiketoiminnot Toijalasta ja Siljans Knäcke AB Rättvikistä Ruotsista sekä perustettiin Hansan Leipomo -niminen yritys latvialaisen yhteistyökumppanin kanssa.

Vuoden 1995 alusta liiketoiminta-alueeseen kuuluu kaksi divisioonaa: Vaasan Leipomot (tuoreet leipomotuotteet) ja Vaasanmylly (pitkän hyllyiän tuotteet).

TUNNUSLUVUT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto, Mmk	807	733	796
- josta vienti ja ulkomaantoiminta	121	61	123
Liikevoitto, Mmk	63	41	48
RONA, % *	17,4	10,7	13,2
Investoinnit, Mmk	86	38	128
Henkilöstö keskimäärin	2 264	1 724	2 313

* Laskentakaavat ovat sivulla 59

DIVISIOONAT

	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Liikevaihto			
Vaasan Leipomot	559	537	563
Vaasanmylly	190	196	170
Leibur	58	-	63
Yhteensä	807	733	796

	1994	1993	1994
Investoinnit ja henkilöstö	13 kk	12 kk	Henkilöstö
Vaasan Leipomot	72	29	1 317
Vaasanmylly	30	9	290
Leibur	28	0	706
Yhteensä	130	38	2 313

LIKEVAIHTO MARKKINA- ALUEITTAIN

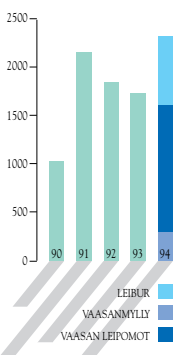
	1.12.93- 30.11.94	1.12.92- 30.11.93	1.1.94- 31.12.94
Suomi	686	672	673
ETA	59	58	57
Muut maat	62	3	66
Yhteensä	807	733	796

 VAASAN LEIPOMOT

 VAASANMYLLY

HENKILÖSTÖ

KANSAINVÄLISET KASVUMAHDOLLISUUDET PARANIVAT

Liiketoiminta-alue Leivonnan monivuotinen rakennejärjestely on toteutettu ja tulos parani merkittävästi. Keskitymme nyt täysipainoisesti leivontaan luovuttuamme niistä liiketoiminnoista, joiden kansainväliset kasvumahdollisuudet ovat rajalliset, ja jotka eivät sovi strategiaamme. Vuoden 1995 alusta liiketoiminta-alue koostuu kahdesta divisioonasta, Vaasan Leipomot ja Vaasanmylly. Näin voimme parhaiten kehittää kotimaisen ja kansainvälisen liiketoimintamme kahta keskeistä tuotealuetta, tuoreita leipomotuotteita ja pitkän hyllyiän tuotteita, ottaen huomioon kummankin tuoter ryhmän erityispiirteet.

Markkina-asema kotimaassa vahvistui ja näkkileipien vienti saavutti uuden ennätyksen. Leipomoliiketoimintaa laajennettiin Baltiaan: ensin Viroon ja vuoden lopussa Latviaan. Näkkileipätuotteiden päämarkkina-alueilla Ruotsissa ja Saksassa toimintaedellytyksiä vahvistettiin yritystostoin ja uusin jakelijoin. Järjestelyjen myötä kansainvälisen toiminnan kasvuedellytykset paranivat merkittävästi.

TULOSTA TOIMINTAA KESKITTÄEN

Liiketoiminta-alueen ensimmäinen toimintavuosi pelkästään leivontaan keskittyvänä oli menestyksenkäs. Tuoreiden leipomotuotteiden markkina-asema vahvistui edelleen ja näkkileipien kansainvälinen menestys jatkui. Leivonnan (1.12.93 - 30.11.1994) liikevaihto nousi 10 % ja ylsi 807 miljoonaan markkaan, ja liikevoitto 63 miljoonaa markkaa parani selvästi edellisestä vuodesta. Merkittävin kasvu tuli Virossa toimivasta Leiburista.

Kotimaan toimintaympäristöä leimasi paikallaan polkeva kysyntä ja lievästi laskeva hintataso, joskin merkit tuoreiden leipomotuotteiden kysynnän kasvusta vahvistuivat vuoden loppua kohti. On todennäköistä, että talouden yleinen paraneminen, terveellisyyttä korostavat ravintosuuntaukset ja EU-ratkaisun mahdollistama laskeva hintataso lisäävät leipätuotteiden kysyntää lähivuosina.

Vuoden lopussa tehdyt yrityshankinnat tähtäävät Leivonnan kansainvälisen aseman vahvistamiseen Suomen lähialueilla, Ruotsissa ja Saksassa. Ruotsalainen Siljans Knäcke AB

liitettiin Leivontaan vuoden 1995 alussa. Marraskuussa 1994 ostetun Raison Yhtymän näkkileipäliiketoiminnan kanssa se parantaa markkinoinnillisia ja tuotannollisia edellytyksiämme toimia Euroopan näkkileipämarkkinoilla kilpailutilanteen kiristytessä. Vähemmistöosuus (48 %) Hansan Leipomosta (A/S Hanzas Maiznīca), Latviaan perustetusta yhteisyrityksestä tuo huomattavaa kasvupotentiaalia Suomen voimakkaasti kehittyvillä lähialueilla.

Tallinna Pankin luopuessa kesällä Leiburin omistuksesta Cultor lisäsi omistusosuutensa 75 prosenttiin.

VAASAN TUOTEMERKKI VAHVISTUU

Sekä Vaasan Leipomot että Vaasanmylly käyttivät markkinoinnissaan aikaisempaa voimakkaammin Vaasan-kattonimeä. Vaasan Leipomoiden paikallisleipomoiden tuotemerkkien ohella valtakunnallisten Vaasan-leipien laatumielikuva ja tunnettuus korostuivat, ja kuluttajien ostoukkokollisuus vahvistui.

VAASAN LEIPOMOT

MERKITTÄVÄ TULOPARANNUS

Neljä vuotta kestänyt rakenteen sopeuttaminen saatiin päätökseen vuonna 1994. Paikallisten, itsenäisesti toimivien leipomoiden lukumäärä oli vuodenvaihteessa 24. Kehitysinvestointeja jatkettiin suunnitelmien mukaisesti. Niistä suurin oli Espoossa sijaitsevaan Karin Nybergin leipomoon tehty laajenusinvestointi, joka varmistaa asemamme pääkaupunkiseudulla korkealuokkaisten leipomotuotteiden valmistajana. Uudet ajan hengen mukaiset tuotteet menestyivät paikallisten ja valtakunnallisten Vaasan-merkkituotteiden rinnalla ja vahvistavat entisestään Vaasan Leipomoiden asemaa merkittävänä valtakunnallisena tavarantoimittajana. Henkilöstön koulutukseen ja esimiesvalmennukseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Toteutettujen toimenpiteiden ansiosta kannattavuus on edelleen parantunut.

Tuotteiden tasalaatuisuus varmistetaan annosteluautomatiikalla. Karin Nybergin leipomoon tehty investointi on viimeisintä leipomotekniikkaa.

LEIBUR

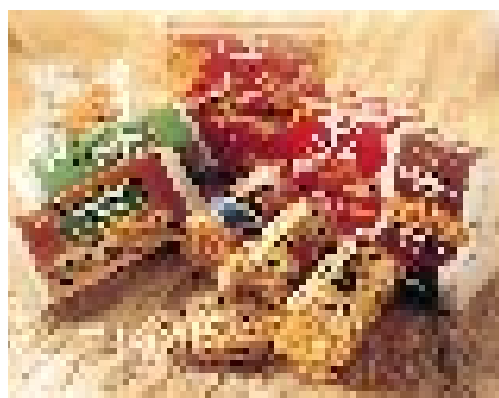
VOIMAKASTA KEHITYSTÄ TUOTANTOLAITOKSIA PARANTAMALLA

Cultor hankki vuoden 1993 lopussa enemmistön Leiburista, Viron suurimmasta leipomoyrityksestä. Leiburissa aloitettiin laaja kehitysohjelma yrityksen ensimmäisenä toimintavuonna Cultor-konsernissa. Tuotantoedellytyksiä ja tuotteita parannettiin paikallisten makutottumusten ja tarpeiden mukaisesti. Uudet jakelu- ja raportointijärjestelmät otettiin käyttöön. Toiminta keskitettiin harvempiin toimipisteisiin tehokkuuden parantamiseksi. Markkinointitoimet aloitettiin myös Tallinnan ulkopuolisilla alueilla. Vaativan kehitysohjelman toteuttamista auttoi Leiburin henkilöstön ja uusien omistajien välinen erittäin hyvä yhteistyö.

VAASANMYLLY

KASVUA ULKOMAILTA

Vaasanmyllyn näkkileipätuotteiden markkina-asema Suomessa parani edelleen. Hintatason lasku jatkui, ja sopeutuminen alempaan eurooppalaiseen hintatasoon aloitettiin tavoitteena entisestään parantunut kansainvälinen kilpailukyky. Vientituotteemme FINN CRISP ja uuden vientinimen saanut Pieni Pyöreä näkkileipä eli RONDIK CRISP menestyivät hyvin. Vienti saavutti uuden ennätyksen ja viennin osuus koko myynnistä oli korkeampi kuin koskaan, 39 %. Tavoitteemme on edelleen lisätä kansainvälistä toimintaamme ja sitä

silmällä pitäen olemme nimittäneet uudet jakelijat Ruotsissa ja Saksassa sekä vahvistaneet omaa markkinointiorganisaatiotamme kyseisissä maissa.

LAATU JA YMPÄRISTÖ

Panostuksemme tutkimukseen on tuottanut uutta kiinnostavaa tietoa viljatuotteiden edullisista ravitsemuksellisista vaikutuksista. Tutkimustulokset korostavat ruisleivän, näkkileivän ja yleensä täysjyvätuotteiden merkitystä ravinnossa. Ruiskuidut näyttävät vaikuttavan edullisesti sekä aineenvaihduntaan että muun muassa hidastavan tai estävän estrogeenivälitteisten sairauksien etenemistä. Uusiin tutkimustuloksiin on aina syytä suhtautua varauksellisesti; perusteellisia jatkotutkimuksia tarvitaan. Tulokset ovat osoittautuneet kuitenkin niin kiinnostaviksi, että jatkamme panostustamme tähän pohjoismaiseen yhteistyöhankkeeseen.

Suomalaisen ympäristön ja suomalaisen raaka-aineen puhtauden merkitys korostuu markkinoiden edelleen avautuessa. Koska haluamme laatusyistä käyttää edelleenkin kotimaista raaka-ainetta Suomessa valmistettavissa tuotteissa, pyrimme varmistamaan kotimaisen rukiin saatavuuden myös tulevaisuudessa erilaisten tutkimus- ja kehitysohjelmien avulla.

Puhtaat, ravitsemuksellisesti arvokkaat ja asiakaidemme makumieltymyksiä vastaavat tuotteet takaavat kilpailukykyämme säilymisen muuttuvassa markkinatilanteessa.

Tuotantolaitostemme sisäisten ympäristösuojelutarkastusten lisäksi olemme kiinnittäneet erityistä huomiota yritysostoin hankittujen tuotantolaitosten ympäristönsuojeluun. Tavoittemme on varmistaa, että myös ne noudattavat samoja ympäristönsuojelullisia periaatteita, joihin olemme Cultor-konsernissa sitoutuneet.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Leivonnin ja sen divisioonien roolit Cultorissa ovat selkiintyneet, ja toiminnan tavoitteena on kasvu erityisesti maamme rajojen ulkopuolella. Suomen lähialueilla painotamme tuoreita leipomotuotteita ja Skandinaviassa ja Manner-Euroopassa näkkileipiä. Oleellisesti parantunut tuloskehitys ja vahvistunut kassavirta sekä viime syksyn yritysostot antavat hyvät lähtökohdat kasvutavoitteille. Viron ja Latvian leipomot vahvistavat nopeasti kehittyvien Baltian maiden asemaa merkittävänä tulevaisuuden markkina-alueenamme.

Näkkileipätuotteiden kansainväliset kasvumahdollisuudet ovat hyvät. Ne pohjautuvat kilpailukykyisiin tuotekonsepteihin - yhtenä esimerkkinä hapankorppu - ja vahvistettuihin organisaatioihin Ruotsissa ja Saksassa.

Näkkileivissä ja hapankorpuissa on vatsan kaipaamia kuituja enemmän kuin muissa viljavalmisteissa.

MUU LIIKETOIMINTA

KORKEATASOISELLA TUTKIMUSTOIMINNALLA LUONTOA SÄÄSTÄVIÄ SOVELLUKSIA

GENENCOR
INTERNATIONAL

GENENCOR INTERNATIONAL

Genencorin toiminta-alue on bioteknologia, jonka merkitys korostuu tulevaisuudessa entisestään useiden Cultor-konsernin yksiköiden toiminnassa. Genencor International on toiminut vuoden 1990 alusta, kun Cultorin entsyymitoiminta ja Eastman Kodakin biotuoteryhmä yhdistettiin. Cultor omistaa yhtiön puoliksi Eastman Chemical Co:n kanssa.

Toimintansa aikana yritys on kasvanut parinkymmenen prosentin vuosivauhdilla, ja sen liikevaihto oli vuonna 1994 noin 700 miljoonaa markkaa (USD 138 miljoonaa). Huolimatta tutkimustoimintaan ja tuotekehittelyyn käytetyistä mittavista panostuksista (noin 20 % liikevaihdosta) yrityksen nettotulos on ollut jo parin vuoden ajan positiivinen.

Genencor International on johtavia teollisuusentsyymien valmistajia maailmassa. Entsyymit ovat luonnosta peräisin olevia proteiinimolekyylejä, jotka toimivat biokemiallisten reaktioiden katalyyteinä. Teollisuusentsyymejä, joita tuotetaan kasvattamalla mikrobeja kontrolloiduissa olosuhteissa, on opittu käyttämään erilaisissa tuotantoprosesseissa korvaamaan luontoa kuormittavia ja energiaa kuluttavia kemiallisia prosesseja. Entsyymejä käytetään useilla teollisuudenaloilla, joista suurin on pesuaineteollisuus. Muita teollisuusentsyymejä käyttäviä teollisuuksia ovat tekstiili- ja puunjalostusteollisuus sekä elintarvike- ja rehuteollisuus. Myös jätteiden käsittelyssä voidaan käyttää hyväksi entsyymisovellusten monia mahdollisuuksia.

Genencor International ja Eläinravinnon liiketoiminta-alueella toimiva Finnfeeds International tekevät uranuurtavaa tiivistä yhteistyötä erilaisten entsyymisovellusten hyödyntämiseksi eläinrehuissa.

Genencorin teollisuusentsyymien markkinat ovat maailmanlaajuiset. Kokonaismarkkinat ovat noin viisi miljardia markkaa (noin miljardi USD), ja ne kasvavat vuosittain noin kymmenen prosentin vauhtia.

Genencorin tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja USA:ssa. Omia myyntikonttoreita on Meksikossa, Japanissa, Alankomaissa ja uusia suunnitellaan perustettavaksi.

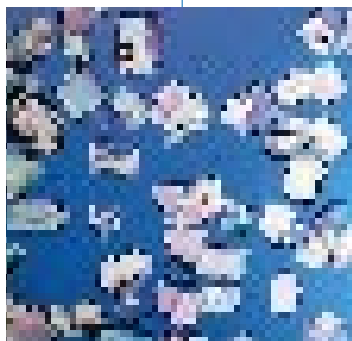
Toiminnassaan Genencor panostaa mittavasti tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Vahva entsyymiosaaminen johtaa mahdollisuuksiin kehittää ja valmistaa tunnettuja ja uusia luontoystävällisiä sovelluksia eri käyttötarkoituksiin. Panostukset ovatkin tuoneet markkinoille kasvavan joukon sovelluksia.

Eräs uusimpia kohteita on farkkuteollisuus, jonka käyttöön Genencor on tuomassa entsyymiosaamiseen pohjautuvaa indigoväriä. Väriaine valmistetaan uusiutuvista luonnonvaroista, ja sillä voidaan kokonaan korvata nykyisin käytössä oleva luontoa kuormittava kemiallisesti valmistettu väriaine.

LAATU JA YMPÄRISTÖ

Entsyymit ovat luonnontuotteita, joiden vahvin kilpailuvaltti on niiden selektiivisyys. Pehmeän teknologian tuotteina niiden perusominaisuutena on ympäristöystävällisyys. Proteaasientsyymit ovat yksi tärkeimpiä aineosia luontoa säästävissä pesuaineissa. Ksylanaasientsyymien käyttö sellun valkaisussa vähentää jätevesiä kuormittavien kloorikemikaalien käyttöä. Tekstiiliteollisuudessa käytetään entsyymejä kankaiden laadun parantamiseen ja pehmentämiseen, ja esimerkiksi sellulaasientsyymien käytöllä voidaan korvata varsinkin farkkuteollisuuden suosima kivipesu. Amylaasientsyymiä voidaan käyttää myös tärkkelyksen prosessoinnissa etanolipohjaiseksi polttoaineeksi.

Parantaakseen kilpailukykyään ja tehostaakseen toimintaansa Genencor on hankkinut ISO 9002 standardin mukaisen sertifikaatin, joka kattaa Hangon ja Jämsänkosken tehtaat sekä Helsingin myyntitoiminnot. Lloyd's Register Quality Assurance, myönsi sertifikaatin marraskuussa 1994. Myös Genencorin USA:n tehtaat Cedar Rapidsissa ja Rochesterissa tähtäävät sertifikaatin saamiseksi vuoden 1995 aikana. ISO 9002 standardin mukainen laatujärjestelmä on tärkeä osa Genencorin kokonaislaadun hallintaohjelmaa (Integrated Excellence).

Kiteytystekniikat ovat Cultorin ydinosaaamista. Kuvassa sokerikiteitä.

TUOTTEITA JA TUOTEMERKKEJÄ

ELÄIN- JA KALANREHUT

<i>Kiri-Maikki</i>	Lypsykarjanrehu, nurmirehujen täydentäjä
<i>Mulli-Maikki</i>	Kasvattava mullinrehu
<i>Puna-Helтта</i>	Siipikarjanrehu taloudelliseen kananmunan tuotantoon
<i>Pekoni</i>	Vahva sianrehu nopeaan kasvuun
<i>Nasu</i>	Turvallinen sianrehu terveeseen kasvuun
<i>Hertta</i>	Maittava täyskivennäinen
<i>Ensimax</i>	Tuottavaan ja turvalliseen säilöntään
<i>Svenska Foder</i>	Laaturrehujen ja kasvinviljelyn tuotemerkki Ruotsin rehu- ja viljamarkkinoilla
<i>Teknosan</i>	Rehuparanteiden tuotemerkki Ruotsissa
<i>Vextra</i>	Kansainvälinen lohirehun tuotemerkki
<i>Vextra Omega</i>	Lohen korkeaenerginen rehu, kansainvälinen tuotemerkki

REHUPARANTEET

<i>Avizyme</i>	Siipikarjarehujen ravintoarvoa parantava multientsyymituote
<i>Porzyme</i>	Sianrehujen ravintoarvoa parantava multientsyymituote
<i>Grasszyme</i>	Säilöntärehujen ravintoarvoa parantava entsyymi/bakteeriyhdistelmä
<i>Cornzyme</i>	Säilöntämaissin ravintoarvoa lisäävä multientsyymi
<i>Alfazyme</i>	Säilöntävihannesten ravintoarvoa lisäävä entsyymi/bakteeriyhdistelmä
<i>Clampzyme</i>	Kuivasäilöntää edistävä multientsyymi
<i>Heptex</i>	Entsymaattisesti käsitelty rehuraaka-aine
<i>Betafin</i>	Betaiinituotteita eri sovellutuksiin
<i>Finnstim</i>	Lisäravinne kalanrehuihin

SOKERIT

<i>Tumma Kide</i>	Erikoissokerit
<i>Fariinisokeri</i>	
<i>Raesokeri</i>	
<i>Tomusokeri</i>	
<i>Väriä</i>	
<i>Kanelisokeri</i>	
<i>Hillosokeri</i>	
<i>Hyytelösokeri</i>	
<i>Siirappi</i>	
<i>Melli-siirappi</i>	
<i>Sirkku</i>	Palasokerit
<i>Pulmu</i>	
<i>Black & White</i>	
<i>Talous</i>	Kidesokerit
<i>Kisa</i>	
<i>Siro</i>	

ERIKOISMAKEUTTAJAT

<i>Ksylitoli</i>	Hammasystävällinen koivusokeri
<i>Hedelmäsokeri</i>	Tavallista sokeria makeampi
<i>Laktitoli</i>	Vähäkalorinen makeuttaja
<i>Sorbitoli</i>	Makeuttaa ja sitoo kosteutta
<i>Finnmalt L</i>	Maltitolisiirappi
<i>Rypälesokeri</i>	Antaa energiaa ja sitoo makua
<i>Ksyloosi</i>	Erikoissokeriaromi teollisuudelle
<i>Xylitab</i>	Suorapuristeinen ksylitoli

TUOREET LEIPOMOTUOTTEET

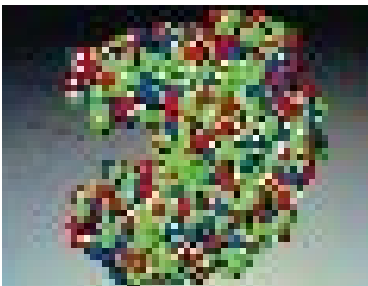
<i>Vaasan</i>	Vaasan Ruispalat, Rouhepalat, Armas, Jälkiuunileipä, Revitty Rukiinen, Iso, Pyöreä (paahtoleivät), Jumpulat, Vimpulat, Jumbot, Tosirukiinen, Tosikauranen, Tosiviljanen, Tosiperunainen, Läheltä Lämmintä -sarja, Uunituore-sarja
<i>Hanna-Tädin</i>	Hanna-Tädin kahvileivät
<i>Leibur</i>	Ruisleivät: Madise, Talupoja, Viljaveski, Toolse, Jaani Vehnäleivät: Kirde sai, Helme sai, Vigur, Talukakuke, Kadri sai Konditoriatuotteet: Annika tort, Önne tort, Rosina stritsel, Riina küpsised

PITKÄN HYLLYIÄN TUOTTEET NÄKKILEIVÄT JA HAPANKORPUT

<i>Vaasan Pieni Pyöreä</i>	Pyöreä näkkileipä, vientimerkki RONDIK
<i>Vaasan Koulunäkki</i>	Terveellinen rukiinen välipala
<i>Vaasan Kunto</i>	Täysjyvärukiinen kuitupitoinen näkkileipä
<i>Vaasan Voima</i>	Ympäripaistettu perusnäkkileipä
<i>Vaasan Rapeat</i>	Rapea hapankorppu
<i>FINN CRISP</i>	Rapea hapankorppu vientiin

GENENCOR-TUOTTEITA

Ksylaania hajottavan entsyymin kolmiulotteinen molekyylimalli. Cultorin Teknologiakeskus ja Joensuu yliopisto ratkaisivat ensimmäisenä maailmassa entsyymin rakenteen. Ksylanaasi-entsyymiä käytetään rehuissa, leivonnassa ja sellun valkaisuissa.

<i>IndiAge</i>	Entsyymejä tekstiiliteollisuuden eri käyttötarkoituksiin
<i>Primafast</i>	
<i>Lumafast</i>	Entsyymejä pesuaineteollisuudelle
<i>Purafect</i>	
<i>Spezyme</i>	Entsyymejä tärkkelyssiirappien valmistukseen

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

YLEISKATSAUS

Tilikauden 1994 aikana tuloskehitys oli hyvä. Liiketoiminnan tulos oli edellisen vuoden tasolla, mutta rahoituskustannukset pienenevät oleellisesti. Rahoituskustannusten pieneminen oli seurausta liiketoiminnan hyvästä kassavirrasta. Vuoden lopulla tuloskehitykseen vaikutti negatiivisesti Suomen liittymisestä Euroopan Unioniin johtunut varovaisuus asiakaidemme ostopolitiikassa ja kotimaan toiminoissa jo loppusyksystä alkanut hintojen sopeutus kohti EU-tasoa.

Cultor-konsernin pyrkimys keskittyä ydinliiketoimintoihin jatkui myös vuonna 1994. Maaliskuussa myytiin Hartham Holdings Ltd., jonka tytäryhtiöt valmistivat ja markkinoivat liemirehuja ja rehusekoituksia Englannissa. Eläinlääkkeiden markkinointia harjoittaneen Ewos Pherrovet -yksikön liiketoiminta myytiin kesäkuussa. Varasto- ja konttorikalusteita valmistaneen Kasten-Høvik -konsernin myynti toteutui lokakuun alussa. Tilikauden lopussa Cultor-konsernin 54 prosenttisesti omistama Svenska Foder AB myi myllytoimintaa harjoittaneen tytäryhtiönsä Skåne Möllan AB:n liiketoiminnat uudelle yhtiölle, jossa Svenska Foder AB on mukana 10 % osuudella. Jo aikaisemmin tilikauden aikana Svenska Foder AB oli luopunut Hällekis Minerals AB:sta ja enemmistöä viljanvientä harjoittaneessa Spannex AB:stä.

Ydinliiketoimintoja vahvistettiin liiketoiminta-alue Leivonnassa joulukuussa 1993 ostamalla 55 % osuus tällinnalaisesta leipomo-

yrietyksestä Leibur A.S.:stä. Heinäkuussa ostettiin lisäksi Tallinna Pankilta sen 20 % osuus yhtiöstä. Yhtiön vähemmistöosakkaana on 25 % osuudella ruotsalainen Cerealia AB. Marraskuussa tehtiin sopimus ruotsalaisen Siljans Knäcke AB:n ostamisesta ja ostettiin Raison Yhtymän näkkileipätuotanto. Siljans Knäcke AB:n omistusoikeus siirtyi Cultor-konsernille tilikauden päättymisen jälkeen 2. päivä tammikuuta 1995. Leipomotoimintaa Baltian alueella laajennettiin joulukuussa perustamalla latvialaisen sopimuskumppanin kanssa yhteisyrittä A/S Hanzas Maiznica. Cultor-konsernin äänivalta uudessa yhtiössä on 48 %.

Tilikauden aikana Cultor Oy:öön on fuusioitu 100 prosenttisesti omistetut Listera Oy (ent. Tuottajain Rypsi Oy) sekä 83 kappaletta holding-yhtiöitä, joiden yhteenlaskettu taseen loppusumma oli 57 miljoonaa markkaa.

Cultor-konsernin tilinpäätös on laadittu ensimmäistä kertaa uuden kirjanpitolain mukaisilla laskentaperiaatteilla. Tilikauden 1993 tuloslaskelman ja taseen vertailutiedot on muutettu vertailukelpoisiksi.

Cultor Oy:n yhtiökokous hyväksyi 10.3.1994 yhtiöjärjestyksen muutosehdotuksen yhtiön tilikauden muuttamisesta kalenterivuodeksi. Tämän takia konsernin päättyneen tilikauden pituus oli kolmetoista kuukautta käsittäen ajanjakson 1.12.1993 - 31.12.1994. 30.11.1994 päättyneeltä kahdentoista kuukauden jaksolta yhtiö on antanut 14.2.1995 vuosikatsauksen.

KONSERNIN TULOS

Konsernin liikevaihto tilikaudella 1994 (13 kk) oli 6 395 miljoonaa markkaa. Kalenterivuoden 1994 liikevaihto oli 5 847 miljoonaa markkaa, vähennystä 30.11.1993 päättyneen tilikauden liikevaihtoon (6 359 Mmk) oli 512 miljoonaa markkaa (8 %). Yrityskaupat vaikuttivat liikevaihtoa vähentävästi noin 300 miljoonaa markkaa ja Suomen markan vahvistumisesta aiheutunut konsolidointivaluuttakurssien muutos pienensi liikevaihtoa 276 miljoonaa markkaa vuoteen 1993 verrattuna. Kansainvälisen toiminnan liikevaihto kalenterivuonna 1994 oli 2 846 miljoonaa markkaa ja sen osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta oli 49 %.

Vertailujen helpottamiseksi seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin tuloslaskelma lyhennetyssä muodossa erilaisine vertailukausineen.

	1.12.1993- 31.12.1994	1.1.1994- 31.12.1994	1.12.1993- 30.11.1994	1.12.1992- 30.11.1993
Taulukon luvut miljoonaa markkaa	(13 kk)	Pro-forma (12 kk)	(12 kk)	(12 kk)
Liikevaihto	6 395	5 847	6 000	6 359
Kulut	-5 847	-5 358	-5 481	-5 822
Osakkuusyhtiöt	3	3	2	-6
Liikevoitto	551	492	521	531
Nettorahoituserät	-43	-38	-43	-110
Tulos rah. erien jälkeen	508	454	478	421
Satunnaiset erät	-22	-22	-29	-39
Tulos ennen veroja	486	432	449	382
Verot	-98	-85	-90	-52
Vähemmistöosuus	-41	-30	-34	-29
Tilikauden tulos	347	317	325	301
Tulos/osake, mk	16,01	14,71	15,36	14,75

Konsernin tilikauden (13 kk) liikevoitto oli 551 miljoonaa markkaa. Kalenterivuoden 1994 liikevoitto oli 492 miljoonaa markkaa, joka on 39 miljoonaa markkaa vähemmän kuin 30.11.1993 päättyneen tilikauden liikevoitto (531 Mmk). Liikevoiton pieneneminen aiheutuu pääasiassa myynnin erilaisesta jaksottumisesta kausille. Joulukuun myynti tilikaudella 1993 oli poikkeuksellisen suuri, koska Suomen verolainsäädännön muutosten takia asiakkaidemme oli välttämätöntä pitää varaston arvo vuoden 1992 tasolla. Joulukuun 1994 myyntiin vaikutti heikentävästi Suomen liittyminen Euroopan Unionin jäseneksi. Sekä jakeluportaat että loppuasiakkaat yrittivät minimoida vuodenvaihteen varastoihinsa sisältyvät tuotteet, joiden hinta liittymisoppimuksen yhteydessä laski EU-tasolle.

Kansainvälisen toiminnan osuus konsernin kalenterivuoden liikevoitosta oli 205 milj. markkaa eli 42 %.

Konsernin osakkuusyritysten osuus kalenterivuoden 1994 liikevoitosta oli 3 miljoonaa markkaa (1993: -6 Mmk). Tulosuuden kasvu oli osakkuusyritys Genencor International Inc:in parantuneen tuloksen ansiota.

Nettorahoituskulut 43 milj. mk (13 kk) olivat vain alle puolet edellisen vuoden kuluista (1993: 109 Mmk). Nettorahoituskustannukset olivat 0,7 % liikevaihdosta. Nettokorkomenot pienenivät 74 miljoonaa markkaa.

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen (13 kk) oli 508 miljoonaa markkaa. Kalenterivuoden 1994 tulos rahoituserien jälkeen oli 454 miljoonaa markkaa, joka on 33 miljoonaa markkaa enemmän kuin tilikaudella 1993.

Satunnaisten erien nettomäärä oli -22 miljoonaa markkaa (1993: -39 Mmk). Satunnaisiin eriin sisältyy liiketoimintayksiköiden myynneistä saatuja myyntivoittoja 16 miljoonaa markkaa.

Tilikauden (13 kk) verot olivat 98 miljoonaa markkaa. Kalenterivuoden 1994 tuloksen perusteella lasketut verot olivat 85 miljoonaa markkaa, joka ylittää tilikauden 1993 verot 46 miljoonalla markalla. Tuloslaskelmassa esitetyt verot sisältävät myös laskennallisen verovelan muutoksen. Tilikaudelta 1994 (13 kk) maksettavat välittömät verot (117 Mmk) ovat 50 miljoonaa markkaa suuremmat kuin tilikaudella 1993.

Vähemmistön osuus kalenterivuoden 1994 tuloksesta oli 1 miljoonaa markkaa suurempi kuin tilikaudella 1993. Kalenterivuoden 1994 nettotulos oli 317 miljoonaa markkaa eli 16 miljoonaa markkaa suurempi kuin edellisellä tilikaudella. Tilikauden 1994 (13 kk) tulos oli 347 miljoonaa markkaa, suuri ero kalenterivuoden tulokseen verrattuna on seurausta joulukuun myynnin erilaisesta jaksottumisesta näiden kausien välillä.

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto kalenterivuonna 1994 oli 15,1 % (1993: 14,8 %) ja täytti siten 90-luvun alussa konsernille asetetun pitkän tähtäimen tuottotavoitteen. Oman pääoman tuotto oli 15,5 % (1993: 15,3 %). 13 kuukauden tilikauden tulos osaketta kohti oli 16,01 mk ja kalenterivuoden 1994 14,71 mk eli tilikauden 1993 tasolla (14,75 mk).

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Liiketoimintayksiköiden kehitystä arvioitaessa verrataan 30.11.1994 päättyneen 12 kuukauden jaksoa vuoden 1993 tilikauden lukuihin.

ELÄINRAVINTO

Liiketoiminta-alue Eläinravinnon tulos oli tyydyttävä ja liikevoitto oli 199 miljoonaa markkaa (1993: 202 Mmk). Pääoman tuotto oli 14,5 % eli prosenttiyksikön parempi kuin edellisen vuoden vastaavana kautena (1993: 13,6 %). Liiketoiminta-alueen liikevaihto, 3 353 miljoonaa markkaa, oli edellisen vuoden tasolla (1993: 3 423 Mmk). Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa, paikallisiin valuutoin tarkasteltuna myynti kasvoi 4 %.

Suomen Rehun liiketoimintaan vaikutti haitallisesti asiakkaiden epätietoisuus Suomen EU-jäsenyyden toteutumiseen liittyvistä siirtymäsäännöksistä. Tästä huolimatta Suomen Rehu teki olosuhteisiin nähden tyydyttävän tuloksen. Tulos oli kuitenkin pienempi kuin edellisenä vuonna. Paikallisen täys- ja erikoisrehutoiminnan lisäksi Suomen Rehu -liiketoimintaan yhdistettiin aikaisemmin kehitysvaiheessa omana liiketoimintayksikkönään seurattuna Ewos Polfarmin erikoisrehutoiminta Puolassa. Tämä toiminta on käynnistynyt hyvin ja vuonna 1994 sekä liikevaihdon että tuloksen kasvu oli merkittävää.

Svenska Foderin tulos jäi alle vuodelle 1994 asetettujen tavoitteiden ja oli pienempi kuin vuonna 1993. Huonoon kehitykseen vaikutti osaltaan viljan kuivatustulojen jääminen vähäisiksi sen takia, että Ruotsin viljasato kärsi kovasta kuivuudesta. Svenska Foderin tulokseen vaikutti myös asiakkaiden varovaisuus ostopäätöksissä, joka johtui Ruotsin liittymisestä Euroopan Unionin jäseneksi. Svenska Foderin toiminnan keskittäminen ydinliiketoimintaan aloitettiin luopumalla viljanviennistä, myllyliiketoiminnoista ja mineraalisekoituksista.

Ewoksen tuloksessa näkyi kalanviljelyn parantunut taloudellisuus. Nopeasti edenneen tuotekehityksen ansiosta kalanrehujen hyötysuhde on noussut ja tämä on alentanut viljellyn lohen tuotantokustannuksia merkittävästi. Samanaikaisesti lohen kasvanut kysyntä on pitänyt hintatason vakaana. Tulos oli parempi kuin vuonna 1993. Ewoksen markkinaosuus teollisissa kalanrehuissa nousi maailmanlaajuisesti 15 prosenttiin. Kalanrehutehtaan laajennus Florössä Norjassa valmistui syyskuun alussa. Syksyllä tehtiin päätös Ewoksen teknologiakeskuksen keskittämisestä Skotlantiin Ewos Ltd:n tuotantolaitoksen välittömään läheisyyteen.

Rehuentsyymeitä markkinoivan Finnfeeds International (FFI) -al konsernin kehitys oli hyvä. Markkinatilanne oli FFI:n tuotteille suotuisa ja myynti kasvoi yli 70 %. Tulos ylitti tavoitteet ja oli huomattavasti parempi kuin vuonna 1993.

Betaiinia ja muita erotusteknologiallamme talteen otettuja hienokemian tuotteita markkinoiva Finnsugar Bioproducts (FSB) kasvatti liikevaihtoaan. Kasvua rajoittavana tekijänä oli tuotantokapasiteetti, jonka lisäämiseksi tehtiin investointeja Naantalın tuotantolaitokseen. Tulos oli yli tavoitteen ja ylsi suhteellisen hyvälle edellisen vuoden tasolle.

Chilessä sijaitseva kalajauhoa valmistava yksikkö Pacific Protein kärsi proteiinilähteiden liikatarjonnan takia laskeneesta hintatasosta. Tämän takia vuoden 1994 tulos oli tappiollinen.

Lyhyellä tähtämellä täysrehumarkkinoiden Suomessa odotetaan hieman kasvavan, koska EU:n maatalouspolitiikka suosii teollisten rehujen käyttöä karjankasvatuksessa ja osa kotieläintuotannon rajoituksista poistuu. Erikoisrehumarkkinoiden odotetaan kotimaassa pysyvän melko vakaina, mutta Puolassa ja Baltian maissa on huomattavat kasvun mahdollisuudet. Ruotsin maatalouden uskotaan hyötävän EU-jäsenyydestä ja sitä kautta Svenska Foderin

toimintaedellytykset paranevat. Lohenviljelyn odotetaan kasvavan 15 prosentin vuosivauhtia seuraavien parin vuoden aikana ja lisäävän teollisten kalanrehujen kysyntää. Rehuentsyymimarkkinoihin vaikuttavien yleisten toimintaedellytysten muutoksilla on positiivisia vaikutuksia FFI:n toimintaan. Tuotantokapasiteetin lisääntymisen kautta betaiinin myynnin odotetaan kasvavan. Kokonaisuutena liiketoiminta-alueen tuloksen odotetaan paranevan.

MAKEUTUS

Liiketoiminta-alue Makeutuksen tulos oli tyydyttävä. Liikevoitto oli 300 miljoonaa markkaa (1993: 311 Mmk). Pääoman tuotto (21,1 %) oli hieman alempi kuin edellisenä vuonna (1993: 21,6 %). Liikevaihto, 1 801 miljoonaa markkaa, oli noin 4 % suurempi kuin 1993 (1993: 1 737 Mmk).

Makeuttajien myynti Suomessa laski vuoden 1993 tasosta. Sokerin myynti teollisuudelle oli 111 576 tonnia eli 1,6 % alhaisempi kuin vuonna 1993. Vähittäiskauppatuotteiden myynti oli 73 462 tonnia, 3 724 tonnia (4,8 %) pienempi kuin vuonna 1993. Tärkkelyspohjaisten makeuttajien myynti laski vielä enemmän (28,8 %) ja oli 6 806 tonnia verrattuna edellisen vuoden 9 559 tonniin. Huomattavaa myynnin kasvua oli beta-amylaasientsyymissä, jota tärkkelysmakeuttajien valmistaja Neson Oy uuttaa ohrasta. Kotimaan sokeritoimintojen tulos oli huonompi kuin vuonna 1993.

Kotimainen juurikassato oli kautta aikojen toiseksi suurin (1 124 772 tonnia). Juurikasokeritehtaiden käyntikausi kesti 72 päivää ja juurikassadosta saatiin 150 561 tonnia sokeria.

Laajennusinvestoinneista merkittävimpiä olivat ORS-tuotannon (sokeri-suola-sekoitus) kapasiteetin kaksinkertaistaminen ja Neson Oy:n beta-amylaasituotannon laajennuksen käynnistäminen.

Xyrofinin valmistamien ja markkinoimien erikoismakeuttajien myynnin kasvu jatkui hyvänä. Kokonaisuutena myynti kasvoi 11 % ja oli voimakkainta suuhygieniaan liittyvissä tuotteissa. Ksylitolia ja muita polyoleja käytetään yhä uusissa tuotesovelluksissa ja laajemmalla maantieteellisellä alueella. Nopeamman kasvun esteenä on ollut tuotantokapasiteetin asettamat rajoitteet. Kiteisen fruktoosin myynnin kehitys sekä Euroopan että Kaukoidän markkinoilla oli suotuisa. Liiketoimintayksikön tulos kehittyi suunnitelmien mukaisesti.

Vuonna 1995 polyolien tuotantokapasiteetti kasvaa merkittävästi, kun Yhdysvalloissa sijaitsevan Thomsonin tehtaan laajennus valmistuu kesällä 1995 sekä Kotkan tehtaalla ksylitolin valmistus koivuhakkeesta aloitetaan uudestaan.

Tuotantokapasiteetin lisäämiseksi pidemmän tähtäimen kysyntää vastaavaksi Xyrofin tutkii ksyoositehtaan rakentamista itävaltalaisen Lenzing AG:n tehtaan yhteyteen.

Ruotsalaisen makuaromeja valmistavan Flavoring AB:n liikevaihto kasvoi 19 %. Skandinavian markkinoilla kysyntä oli edellisen vuoden tasolla myynnin kasvun tullessa Skandinavian ulkopuolisilta markkinoilta.

Liiketoiminta-alue Makeutuksessa sopeutuminen Euroopan Unionin säännöstöön tulee heijastumaan vuoden 1995 liiketoimintaan. Euroopan Unionin asettamat kiintiöt asettavat kotimaan sokerituotannollemme rajat, joiden puitteissa liiketoimintaa harjoitetaan. Tuotannon rationalisointipyrkimyksistä huolimatta vuoden 1995 tuloksen kotimaan sokeritoiminnoissa odotetaan olevan alempi kuin vuonna 1994. Xyrofinin liiketoiminnoissa kasvun odotetaan jatkuvan ja tuotantokapasiteetin kasvattamiseen panostetaan voimakkaasti. Vuoden 1995 tuloksen odotetaan investointiohjelman takia jäävän alle vuoden 1994 tason.

LEIVONTA

Liiketoiminta-alue Leivonnalle vuosi 1994 oli kehittymisen aikaa. Tilikauden alussa hankittua osuutta virolaisessa leipomoyrityksessä Leibur A.S.:ssä kasvatettiin kesällä 55 %:sta 75 %:iin ja joulukuussa hankittiin 48 %:n äänivaltaosuus latvialaisesta A/S Hanzas Maiznica -leipomoketjusta. Marraskuussa ostettiin Raision Yhtymän näkkileipäliiketoiminta ja tammikuun alusta 1995 Siljans Knäcke AB Ruotsista liitettiin näkkileipäliiketoimintaan. Liiketoiminta-alueen tulos oli tyydyttävä. Liikevoitto 63 miljoonaa markkaa oli 22 miljoonaa markkaa suurempi kuin edellisenä vuonna (1993: 41 Mmk). Pääoman tuotto oli parempi kuin edellisenä vuonna eli 17,4 % (1993: 10,7 %). Liikevaihto, 807 miljoonaa markkaa, kasvoi 10 % vuoteen 1993 verrattuna (733 Mmk). Kasvusta suurin osa oli Leibur A.S.:n ansiota, joka ei sisällynyt liiketoiminta-alueen lukuihin vuonna 1993.

Tuoreiden leipomotuotteiden markkinat kotimaassa pysyivät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Vaasan Leipomoiden neljä vuotta kestänyt rakennesopeutus saatiin päätökseen ja paikallisten itsenäisten leipomoiden määrä vuodenvaihteessa oli 24. Vaasan Leipomoiden tulos oli suunnitelmien mukainen ja parempi kuin vuonna 1993. Leipomo Karin Nybergin laajennusinvestointi Espoossa valmistui toukuukuussa. Leibur A.S.:n ensimmäinen toimintavuosi oli suotuisa. Yhdessä Vaasan Leipomoiden kanssa toteutetut kehitysohjelmat ovat olleet menestyksellisiä.

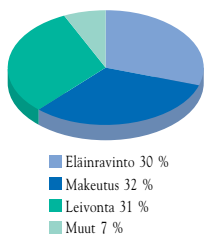
Vaasanmyllyn näkkileipätuotteiden markkina-asema Suomessa vahvistui edelleen. Myös vientituotteet menestyivät hyvin ja viennin osuus koko myynnistä oli 39 % (1993: 37 %). Liiketoimintayksikön tulokseen vaikutti negatiivisesti loppuvuonna Suomen EU-liittymissopimuksen takia alentunut hintataso. Tämä vaikutti merkittävästi siihen, että näkkileipäyksikön tulos jäi pienemmäksi kuin vuonna 1993. Vuoden 1994 aikana on panostettu omiin markkinointiorganisaatioihin sekä Ruotsissa että Saksassa. Näissä maissa on myös nimitetty uudet jakelijat.

Liiketoiminta-alue Leivonnan odotetaan vuonna 1995 yhä parantavan tulostaan. Kulutuskysynnän elpymisen ja EU-ratkaisun takia laskevan hintatason odotetaan lisäävän leipomotuotteiden kysyntää kotimaassa. Baltian alueella suoritettavat yritysostot luovat hyvän pohjan hyödyntää tulevaisuudessa näiden alueiden kehittyviä markkinoita. Näkkileipätuotteissa kotimaan markkinat pysyvät vakaina, mutta kansainvälisillä markkinoilla kasvumahdollisuudet ovat hyvät.

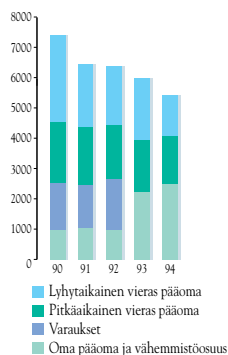
MUU TOIMINTA

Osakkuusyhtiö Genencor International Inc:n liikevaihdon kasvu on jatkunut ja sen liikevaihto oli vuonna 1994 noin 138 MUSD eli noin 700 miljoonaa markkaa. Yrityksen nettotulos oli positiivinen, mutta ei kuitenkaan tavoitteiden mukainen. Teollisuusentsyymien markkinoiden odotetaan kasvavan jatkossakin nopeasti ja Genencor tulee toiminnassaan panostamaan merkittävästi tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Varastokalusteita valmistavasta ja markkinoivasta Kasten-Høvik -ryhmästä luovuttiin lokakuussa.

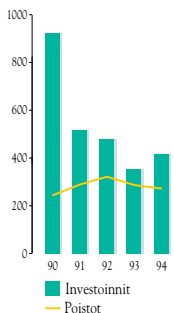
INVESTOINNIT LIIKE-TOIMINTA-ALUEITTAIN

RAHOITUSRAKENNE, MMK

INVESTOINNIT JA POISTOT, MMK

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kasvoivat tilikauden 1993 tasosta 75 miljoonaa markkaa tilikautena 1994 (13 kk) 88 miljoonaa markkaan. Konsernin tutkimus- ja tuotekehitysmenot tulevat kasvamaan myös tilikaudella 1995.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit tilikaudella 1994 (13 kk) olivat 415 miljoonaa markkaa (1993: 353 Mmk). Investoinnit jakautuivat liiketoiminta-alueittain seuraavasti:

Mmk	1994 (13kk)	1993 (12 kk)
Eläinravinto	123	137
Makeutus	131	164
Leivonta	130	38
Muut ja konsernin yhteiset	31	14
Yhteensä	415	353

Suurimmat investointikohteet yritysstojen lisäksi olivat Xyrofinin USA:n tehtaan laajennus, kalanrehutehtaiden laajennukset Norjassa ja Skotlannissa sekä Karin Nybergin leipomon laajennus Espoossa. Käyttöomaisuutta ja liiketoimintoja myytiin tilikauden aikana 152 miljoonalla markalla eli konsernin nettoinvestoinnit olivat 263 miljoonaa markkaa.

RAHOITUS

Hyvänä jatkuneen liiketoiminnan kassavirran (664 Mmk) ansiosta konsernin rahoitustilanne parani edelleen tilikaudella 1994. Nettorahoituskulut 43 milj. mk olivat vain alle puolet edellisen vuoden kuluista (1993: 109 Mmk). Nettorahoituskustannukset olivat 0,7 % liikevaihdosta. Nettokorkomenot pienivät 76 miljoonaa markkaa. Konsernin omavaraisuusaste parani 10 %-yksikköä ja on tilikauden lopussa 47 %. Konsernin korolliset nettovelat vähenivät yli 700 miljoonaa markkaa ja olivat tilikauden lopussa 175 miljoonaa markkaa. Korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan (net gearing) oli 7 %.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 4 857, kun se vuotta aiemmin oli 4 962. Yrityskauppojen vaikutus henkilöstön määrään oli lisäystä 365 henkilöä. Keskimääräinen

henkilöstövahvuus kasvoi 117 henkilöllä ja oli 5 276. Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden päättyessä 234 henkilöä. Edellisen tilikauden päättyessä vastaava määrä oli 177. Emoyhtiön keskimääräinen henkilöstö oli 227 (1993: 184).

Henkilöstö liiketoiminta-alueittain tilikauden lopussa:

	31.12. 1994	30.11.1993
Eläinravinto	1 356	1 364
Makeutus	1 141	1 220
Leivonta	2 212	1 632
Yhteiset ja muut	148	746
Yhteensä	4 857	4 962
Keskimäärin	5276*	5 159

* Laskettu 13 kk:n perusteella

HENKILÖSTÖRAHASTO

Hallitus teki joulukuussa 1994 päätöksen henkilöstörahaston voittopalkkion laskentasäännön päivittämisestä vastaamaan uuden kirjanpitolain mukaista käytäntöä. Uusittu voittopalkkion laskentasääntö tulee voimaan tilikauden 1995 alusta. Tilikaudelta 1994 voittopalkkio on laskettu vanhojen sääntöjen mukaisesti ja sen määrä oli 10,3 miljoonaa markkaa (1993: 5,8 Mmk).

PALKAT JA PALKKIOT

Konsernin palkat luontoisetuineen ja henkilösivukuluineen tilikaudelta (13 kk) olivat 948 miljoonaa markkaa (1993: 946 Mmk). Emoyhtiön vastaavat luvut olivat 65 miljoonaa markkaa ja 53 Mmk. Tuloslaskelmaan kirjatut suoriteperusteiset palkat ja palkkiot jakautuvat seuraavan taulukon mukaan.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1994 (13 kk)	1993 (12 kk)	1994 (13 kk)	1993 (12 kk)
Palkat ja palkkiot, Mmk	948	946	65	53
Hallitus				
ja toimitusjohtajat	22	20	4	3
Muut palkat	681	699	44	34
Palkat tuloslaskelmassa	703	719	48	37

OSAKEPÄÄOMA, OSAKKEET JA OSAKEANTIVALTUUDET

Cultor Oy:n osakepääoma on yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 252 000 000 markkaa ja enintään 1 008 000 000 markkaa. Kokonaan maksettu osakepääoma oli sekä tilikauden alus-

sa että lopussa 276 570 000 markkaa ja osakkeiden lukumäärä oli 23 047 500.

Yhtiökokous valtuutti 10.3.1994 hallituksen vuoden ajaksi yhtiökokouksesta lukien yhdessä tai useammassa erässä osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen ja/tai apporttiomaisuutta vastaan ja/tai muutoin tietyin ehdoin hallituksen tarkoin määrittelemissä tapauksissa välittömästi tai välillisesti yrityshankintojen rahoittamiseksi, yhteistoimintajärjestelyjen mahdollistamiseksi tai muun yhtiön kannalta painavan taloudellisen syyn sitä vaatiessa

a) antamaan uusmerkinnällä tai uusmerkinnöillä hallituksen päätöksen mukaisesti I- ja/tai II-sarjaan kuuluvia osakkeita sekä päättämään kaikista merkintäehdoista siltä osin kuin niitä ei valtuutus päätöksessä ole määrätty; ja/tai

b) päättämään velkakirjalainojen ottamisesta ehdoin, että lainanantajilla on oikeus vaihtaa velkakirjansa joko kokonaan tai osittain hallituksen päätöksen mukaisesti I- ja/tai II-sarjan osakkeisiin tai oikeus merkitä hallituksen päätöksen mukaisesti maksullisia uusia I- ja/tai II-sarjan osakkeita sekä päättämään kaikista lainan, vaihdon ja/tai merkinnän ehdoista siltä osin kuin niitä ei valtuutus päätöksessä ole määrätty.

Uusmerkinnällä tai uusmerkinnöillä annettavien, vaihtovelkakirjalainoja vastaan vaihdettavien ja/tai optiolainojen perusteella merkittävien nimellisarvoltaan 12 mk olevien I-sarjaan kuuluvien osakkeiden määrä saa olla enintään 2 000 000 kpl eli yhteensä nimellisarvoltaan enintään 24 000 000 markkaa ja II-sarjaan kuuluvien osakkeiden määrä saa olla enintään 2 000 000 kpl eli yhteensä nimellisarvoltaan enintään 24 000 0000 markkaa.

Uusmerkinnällä tai uusmerkinnöillä annettavien, vaihtovelkakirjoja vastaan vaihdettavien osakkeiden ja optiolainojen perusteella merkittävien osakkeiden merkintähinta ei saa alittaa osakkeen osinkoerolla korjattua hintaa Helsingin Arvopaperipörssissä hallituksen päätöstä edeltäneen kolmenkymmenen (30) päivän keskimurssina laskettuna, kuitenkin niin, että annettaessa uusmerkintää tai uusmerkintöjä hintataso voidaan alittaa markkinatilanteen sitä vaatiessa, ei kuitenkaan enemmällä määrällä kuin kymmenellä (10) prosentilla.

Tätä valtuutusta ei ole tilikauden aikana käytetty eikä hallituksella ole muita voimassa

olevia valtuutuksia suorittaa osakeanteja tai laskea liikkeelle uusia vaihtovelkakirjoja tai optiolainoja.

Edellä selostetun valtuutuksen lisäksi yhtiökokous päätti ottaa 501 000 markan määräisen optiolainan Cultor-konsernin eri yksiköiden johtoon kuuluvilta henkilöiltä hallituksen esityksen mukaisesti. Hallituksen esityksen mukaan optiolainan enimmäismäärä on 501 000 mk, emissiokurssi 100 %, laina-aika seitsemän vuotta ja vuotuinen korko 12 kuukauden Helibor-korko. Kuhunkin 1 500 markan määräiseen velkakirjaan liittyy kolme optiotodistusta (A,B,C), jotka oikeuttavat merkitsemään II-sarjan osakkeita siten, että kullakin optiotodistuksella voi merkitä 500 kpl II-sarjan osaketta seuraavasti:

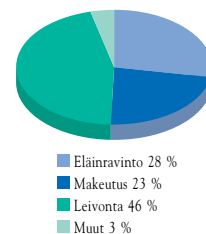
Optiotodistus A: oikeuttaa merkitsemään ajalla 3.5.-29.8.1997 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 8.2.-10.3.1994 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppajen keskimurssi, kuitenkin vähintään 2.5.1994 päätettyjen kauppajen keskimurssi.

Optiotodistus B: oikeuttaa merkitsemään ajalla 3.5.-31.8.1999 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 1.11.1995-31.10.1996 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppajen keskimurssi. Merkintähinnan on kuitenkin oltava vähintään yhtä korkea kuin optiotodistus A:lla merkittävien osakkeiden merkintähinta.

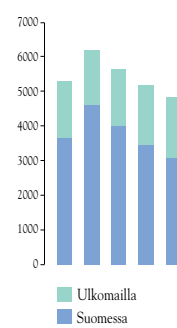
Optiotodistus C: oikeuttaa merkitsemään ajalla 2.5.-31.8.2001 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 3.11.1997-2.11.1998 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppajen keskimurssi. Merkintähinnan on kuitenkin oltava vähintään yhtä korkea kuin optiotodistus A:lla merkittävien osakkeiden merkintähinta.

Optiolainan enimmäismäärästä merkitsi ja maksoi 60 merkitsijää 465 000 markkaa. Optiotodistus A:lla merkittävien osakkeiden merkintähinnaksi tuli 160,50 markkaa. Jos optiolainan perusteella kaikki osakkeet merkitään, II-sarjan osakkeiden lukumäärä nousee 465 000 kpl:lla ja osakepääoma 5 580 000 markalla. Niiden edustama määrä osakepääomasta on enintään 2,02 % ja äänistä enintään 0,29 %.

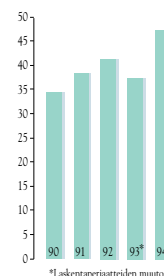
HENKILÖSTÖ LIIKE-TOIMINTA-ALUEITTAIN

HENKILÖSTÖ

OMAVARAISUUSASTE, %

*Laskentaperiaatteiden muutos

Vuoden 1992 optiolainan osalta hallitus antoi 1.11.1994 kirjallisen luvan optiolainan alkuperäisten ehtojen mukaisesti vapaasti luovuttaa optiolainan velkakirjat niihin liittyvine optiotodistuksineen. Näiden osakkeiden merkinnän seurauksena osakepääoma voi nousta enintään 3 600 000 markalla ja niiden edustama määrä osakepääomasta on enintään 1,29 % ja äänistä enintään 1,24 %.

HALLITUS JA TOIMITUSJOHTAJA

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 10.3.1994 hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin yhdeksän. Hallitukseen valittiin vuorineuvos Eero Utter, joka on toiminut hallituksen puheenjohtajana sekä jäsenenä agrologi Sakari Heikkilä, toimitusjohtaja Carl-Olaf Homén, agronomi Hannu Järvinen, toimitusjohtaja Ralf Lehtonen, toimitusjohtaja Göran Lindén, valtiotieteen maisteri Rafael Wolontis, toiminnanjohtaja Pekka Rinne sekä yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Björn Mattsson. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 29.6.1994 valittiin eroa pyytäneen Rafael Wolontiksen tilalle hallituksen jäseneksi toimitusjohtaja Olivier Lippens.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi koko tilikauden ajan vuorineuvos Björn Mattsson.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Keskeisillä toiminta-alueillamme on positiivista Suomen ja Ruotsin liittyminen 1.1.1995 Euroopan Unionin jäseneksi. Norjan ratkaisuna oli jääminen EU:n ulkopuolelle, mutta poisjäännin ei kuitenkaan uskota vaikuttavan negatiivisesti Norjan kalanrehutoimintoihimme.

Cultor-konsernissa valmistautuminen Euroopan Unioniin liittymistä varten aloitettiin jo vuosia sitten, jonka ansiosta liiketoiminta-yksiköidemme kyky kohdata kiristynvä kilpailu on hyvällä tasolla. Suomessa EU-ratkaisun tulostasoa alentava vaikutus kohdistuu Liiketoiminta-alue Makeutukseen sokerin tuotanto- ja tuontikiintiöiden sekä fruktoosin raaka-ainehinnan kohoamisen kautta. Suomen viranomaiset pyrkivät EU:n sokerilain muutoksen yhteydessä löytämään ratkaisua näihin avoimina oleviin kysymyksiin.

Vuoden 1995 suunnitelmaamme sisältyvillä toimenpiteillä voidaan kattaa osa EU-sopeutukseen liittyvästä alentavasta tulosvaikutuksesta. Konsernin muiden liiketoiminta-alueiden hyvän tuloskehityksen odotetaan jatkuvan, joten konsernin vuoden 1995 nettotuloksen odotetaan olevan samalla tasolla kuin kalenterivuonna 1994.

Vuoden 1995 suunnitelmamme sisältää huomattavia panostuksia konsernin tutkimustoimintaan sekä kansainvälisille kasvualueille. Vuoden 1995 suunnitelmassa investoinnit eivät vielä näy liikevaihdon kasvuna, koska EU-hintatasoon siirtymisen takia myyntihinnat kotimaan rehu- ja leivontatoiminnoissa laskevat. Hyvä vakavaraisuus ja rahoitustilanne antavat konsernille mahdollisuuden käyttää hyväksi kaikki tilaisuudet ydinliiketoimintojen vahvistamiseen.

VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernin jakokelpoiset varat konsernitaseen 31.12.1994 mukaan ovat 742 023 000 markkaa. Emoyhtiön voittovarot taseen 31.12.1994 mukaan ovat:

edellisiltä tilikausilta	1 494 451 457,36 mk
tilikaudelta	239 297 904,68 mk
yhteensä	1 733 749 362,04 mk

Hallitus ehdottaa voittovarojen käytölle seuraavaa: osinkona jaetaan

4,50 mk osakkeelta	103 713 750,00 mk
voittovaratilille jätetään	1 630 035 612,04 mk
yhteensä	1 733 749 362,04 mk

Helsingissä maaliskuun 7. päivänä 1995

Eero Utter
Sakari Heikkilä
Carl-Olaf Homén
Hannu Järvinen
Ralf Lehtonen
Göran Lindén
Olivier Lippens
Björn Mattsson, toimitusjohtaja
Pekka Rinne

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.12.93–31.12.94		1.12.92–30.11.93	
	1994	%	1993	%
Liikevaihto (1)	6 395 256	100,0	6 358 611	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-4 991 941		-4 948 882	
Bruttokate	1 403 315	21,9	1 409 729	22,9
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-400 965		-437 701	
Hallinnon kulut	-330 431		-324 722	
Liiketoiminnan muut kulut	-143 581		-124 730	
Liiketoiminnan muut tuotot	19 155		13 791	
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	3 301		-5 651	
Liikevoitto (2), (3), (4)	550 794	8,6	530 716	8,3
Rahoitustuotot ja -kulut (5)				
Osinkotuotot	1 423		5 007	
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	26 896		27 008	
Muut rahoitustuotot	77 584		84 698	
Korkokulut	-104 424		-190 878	
Muut rahoituskulut	-44 035		-35 696	
Rahoituskulut netto	-42 556	-0,7	-109 861	-1,7
Tulos rahoituserien jälkeen	508 238	7,9	420 855	6,6
Satunnaiset erät (6)	-21 835	-0,3	-39 310	-0,6
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	486 403	7,6	381 545	6,0
Välittömät verot (7)	-97 893	-1,5	-51 692	-0,8
Vähemmistöosuus tuloksesta	-41 479	-0,6	-28 824	-0,5
Tilikauden tulos	347 031	5,4	301 029	4,7

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	31.12.1994	%	30.11.1993	%
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (8)				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	16 489		18 654	
Liikearvo	23 518		12 471	
Konserniliikearvo	114 667		181 632	
Muut pitkävaikutteiset menot	28 390		23 720	
	183 064	3,4	236 477	4,0
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	87 597		122 280	
Rakennukset ja rakennelmat	613 508		695 576	
Koneet ja kalusto	1 039 076		1 174 459	
Muut aineelliset hyödykkeet	13 441		12 725	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	111 076		27 432	
	1 864 698	34,7	2 032 472	34,1
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkuusyritysosakkeet	425 848		460 283	
Muut osakkeet ja osuudet	57 825		61 176	
Muut sijoitukset	100 000		100 000	
	583 673	10,9	621 459	10,4
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	375 695		513 258	
Keskeneräiset tuotteet	72 102		57 819	
Valmiit tuotteet	390 627		307 464	
Muu vaihto-omaisuus	14 650		3 338	
	853 074	15,9	881 879	14,8
Saamiset (9)				
Myyntisaamiset	667 508		909 648	
Lainasaamiset	117 343		158 915	
Siirtosaamiset	136 665		343 673	
Muut saamiset	201 594		191 634	
	1 123 110	20,9	1 603 870	26,9
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Muut arvopaperit	188 423	3,5	204 565	3,4
Rahat ja pankkisaamiset				
	577 742	10,8	381 502	6,4
	5 373 784	100,0	5 962 224	100,0

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

VASTATTAVAA	31.12.1994	%	30.11.1993	%
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma (10)				
Osakepääoma	276 570		276 570	
Vararahasto	478 702		478 702	
Arvonkorotusrahasto	36 000		38 422	
	791 272	14,7	793 694	13,3
Vapaa oma pääoma (11)				
Käyttöraho	58 677		58 677	
Kertyneet voittovar	1 095 162		849 530	
Tilikauden tulos	347 031		301 029	
	1 500 870	27,9	1 209 236	20,3
Vähemmistöosuus	250 833	4,7	220 438	3,7
Vieras pääoma (12)				
Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	647		1 639	
Lainat rahoituslaitoksilta	437 592		755 800	
Eläkelainat	424 151		429 360	
Laskennallinen verovelka	377 225		414 765	
Muut pitkäaikaiset velat	36 953		68 443	
	1 276 568	23,8	1 670 007	28,0
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	231 980		187 773	
Eläkelainat	30 544		64 001	
Saadut ennakot	7 137		7 680	
Ostovelat	717 335		941 781	
Siirtovelat	307 270		439 716	
Muut lyhytaikaiset velat	259 975		427 898	
	1 554 241	28,9	2 068 849	34,7
	5 373 784	100,0	5 962 224	100,0

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.12.93-31.12.94	1.12.92-30.11.93
Toiminnasta saadut varat		
Liikevoitto	550 794	530 716
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-3 301	5 651
Poistot	290 279	291 344
Rahoituksen tuotot ja kustannukset	-42 556	-109 861
Satunnaiset erät	0	8 221
Välittömät verot	-130 656	-87 103
Tulorahoitus	664 560	638 968
Lyhytaikaiset liikesaamiset	334 821	-83 087
Vaihto-omaisuus	-4 594	-14 862
Korottomat lyhytaikaiset velat	-331 151	68 618
Nettokäyttöpääoman muutos	-924	-29 331
Liiketoiminnan kassavirta	663 636	609 637
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-415 324	-353 234
Käyttöomaisuuden myynti	152 035	380 716
Muut sijoitukset	0	0
Nettoinvestoinnit	-263 289	27 482
Kassavirta investointien jälkeen	400 347	637 119
Pitkäaikaiset lainasaamiset	63 497	111 767
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-305 406	-586 143
Lyhytaikaiset saamiset	194 095	64 630
Lyhytaikaiset velat	-103 732	83 913
Lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-151 546	-325 833
Muut erät		
Osingonjako	-57 619	-41 485
Vähemmistöosuuden muutos	-11 084	-8 141
Likvidit varat tilikauden alussa	586 067	324 407
Likvidit varat tilikauden lopussa	766 165	586 067
Likvidien varojen lisäys (-)/vähennys (+)	-180 098	-261 660
	0	0
Investointien tulorahoitusaste	159,79 %	172,59 %

Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

CULTOR-KONSERNIN TILIKAUDEN MUUTOS

Yhtiökokous päätti 10.3.1994 muuttaa konsernin tilikauden vastaamaan kalenterivuotta, joten kulunut tilikausi oli 13 kuukauden pituinen ja päättyi 31.12.1994.

SIIRTYMINEN UUDISTETUN KIRJANPITOLAIN LASKENTAPERIAATTEISIIN

Suomen uudistetun kirjanpitolain säännöksiä on sovellettu tilikauden 1994 alusta. Laki-uudistuksen pohjalta laadittuja konsernin yhdenmukaisia laskentaperiaatteita noudatetaan kaikissa konserniyhtiöissä.

Vertailtavuuden mahdollistamiseksi edellisen vuoden tuloslaskelma ja tase on muutettu vastaamaan uusia tilinpäätösperiaatteita. Luvut tuhansina markkoina.

Vuoden 1993 tilinpäätökseen nähden tuloslaskelma muuttui seuraavasti:

Julkaistu tilikauden tulos 1993	365 322
Laskennallisen verovelan muutos	35 410
Verottamattomien varausten muutos	-95 001
Vähemmistöosuuden tulosmuutos	-10 894
Tytäryhtiöiden hankintahetken varausten vaikutus konserniaktiivan poistoon	7 215
Vaihto-omaisuuden arvostus muuttuviin kustannuksiin	-1 023
Tilikauden tulos edelliseltä vuodelta tilinpäätöksessä 1994	301 029

Vuoden 1993 tilinpäätökseen nähden vapaa oma pääoma muuttui seuraavasti:

Julkaistu vapaa oma pääoma 1993 tilinpäätöksessä	346 755
Tilikauden 1993 tulos	-365 322
Verottamattomien varausten osuus	1 261 383
Vähemmistön osuus	-61 286
Tytäryhtiön hankintahetken verottamattomien varausten eliminointi	-235 933
Konserni- ja osakkuusyhtiön väliset sisäiset myyntivoitot	-17 424
Vaihto-omaisuuteen 30.11.1992 aktivoidut välilliset kustannukset	-19 966

Uusien laskentaperiaatteiden mukaiset

Vapaat voittovarot tilinpäätöksessä 1993	908 207
Tilikauden tulos vuodelta 1993	301 029
Vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 1993	1 209 236

Myös tunnusluvut ja muut esitettävät tiedot on muutettu edellisen tilikauden osalta vastaamaan uudistettuja laskentaperiaatteita.

LAAJUUS JA LAADINTA- PERIAATTEET

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty merkitykseltään vähäisiä, oikeiden ja riittävien tietojen antamiseen vaikuttamattomia nimenkanto- ja kiinteistöyhtiöitä lukuun ottamatta Cultor Oy:n lisäksi yhtiöt, joissa Cultor Oy:llä on suoraan tai tytäryhtiöiden kautta enemmän kuin puolet äänimäärästä. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta lähtien ja myydyt tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen myyntiajankohtaan asti.

Yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta (osuus äänivallasta on 20-50 %) ja merkittävä omistusosuus (yli 20 %) (osakkuusyhtiöt) on sisällytetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakkeenomistus ja niiden väliset olennaiset sisäiset katteet, liiketapahtumat sekä saatavat ja velat on eliminoitu. Tytäryhtiöiden osakkeista maksetut konserniliikearvot on laskettu uudestaan takautuvasti siten, että tytäryhtiön hankintahetken verottamattomat varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä on sisällytetty omaan pääomaan. Konserniliikearvon poistot on korjattu edellisen tilikauden alusta lähtien.

Tytäryhtiöosakkeiden eliminoinnissa syntyneet erot on osittain kohdistettu käyttömaisyksille ja osittain esitetty erillisenä konserniliikearvona taseessa.

Eliminointieroa on kohdistettu taseessa 31.12.1994 maa-alueisiin 4 Mmk ja rakennuksiin 6 Mmk. Ennen 1.12.1993 yhdistetyt konserniliikearvot poistetaan 10 vuoden pitoajan mukaan ja tämän jälkeen syntyneet uudistetun kirjanpitolain mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksessä konserniyhtiöiden kumulatiivinen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu kauden tulokseen ja omiin pääomiin sekä laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan. Muilta osin kauden verot esitetään konsernitilinpäätöksessä paikallisen käytännön mukaan laadittuihin erillistilinpäätöksiin merkittyjen verojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden toiselta konserniyhtiöltä tai osakkuusyhtiöltä saatuihin osinkoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys on eliminoitu konsernin tilikauden veroja vastaan.

Myös konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisen lainsäädännön edellyttämää tapaa ja käytäntöä. Paikallisten viranomaisten laatimiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin perustuvat eläkemenot kirjataan tilikauden kuluksi. Tytäryhtiöiden omalla vastuulla on eläkevas-tuita 2 Mmk, jotka on otettu huomioon taseessa pitkäaikaisena velkana.

Ne vastaiset menetykset, joiden toteutumista pidetään ilmeisenä ja joiden määrä on arvioitavissa riittävällä tarkkuudella esitetään taseen velkaerissä.

Vähemmistön osuus konsernin omasta pääomasta, verovelalla vähennyistä vapaaehtoisista varauksista ja kumulatiivisesta poistoerosta sekä tilikauden tuloksesta, on laskettu ennen keskinäisten liiketapahtumien eliminointia.

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

Kaikkien konserniyhtiöiden vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen välittömän hankintamenon, sitä alemman jälleenhankintamenon tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä fifo-periaatteen mukaisesti. Suomen liittyessä Euroopan Unioniin maatalousraaka-aineiden hinnat laskivat EU-tasolle. Raaka-aineiden hinnanlasku korvataan valtiolta saatavalla varastokompensaatiolla. Kompensaation määrällä on alennettu tilikauden lopun vaihto-omaisuuden arvoa ilman tulosvaikutusta.

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömien hankinta- tai valmistusmenojen suuruusena. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusosineiden taloudellisen käyttöajan perusteella.

Sijoitukset, jotka luokitellaan rahoitusomaisuudeksi, arvostetaan pääsääntöisesti hankintamenon tai sitä alemman, tilinpäätöspäivän todennäköisen luovutushinnan määräiseksi (markkina-arvoon). Markkina-arvojen muutokset kirjataan kuluksi tai tuotoiksi. Rahoitusomaisuusarvopapereihin sisältyy kuitenkin kirjanpitoarvoltaan 178 Mmk joukko-velkakirjalainoja, joiden markkina-arvo on tilinpäätöshetkellä 15 Mmk tätä alempi. Näiden rahoitusomaisuusarvopaperihankintojen yhteydessä maksetut preemiot kirjataan kuluksi arvopapereiden juoksuaikana.

Pitkäaikaiset sijoitukset arvostetaan hankintamenoon. Pysyvät arvonalennukset vähennetään hankintamenosta. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin arvostetaan pääomaosuusmenettelyn mukaisesti.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan kurssiin.

Valuuttamääräiset saamiset ja velat, jotka on suojattu termiinisopimuksin on arvostettu termiinikurssiin ja termiinien korko-osuus on jaksoitettu suoriteperiaatteen mukaisesti. Eräiden konserniyhtiöiden tulevaa tai menevää valuuttamääräistä kassavirtaa on enimmillään suojattu 12 kuukauden ajalta. Näiden termiinisopimuksin tehtyjen suojausten tulosvaikutus kirjataan vasta niiden erääntyessä eli suojattavaa erää vastaan (hedge accounting).

Sekä tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot että osakkuusyhtiöiden aloittavan taseen oman pääoman muuntoerot on kirjattu voittovaroihin. Näitä muuntoeroja vastaan on kirjattu suojaamistarcoituksessa tehtyjen termiinien ja lainojen kurssierot. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösluvut on muunnettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin virallisen kurssin mukaan. 1.1.1995 alkavalla tilikaudella konsernitilinpäätös tullaan laatimaan siten, että ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan Suomen markkoiksi tilikauden keskikurssiin. Mikäli kuluneella tilikaudella olisi menetelty samoin, olisi vaikutus tuloslaskelmaeriin ollut:

- liikevaihtoon	196 Mmk
- liikevoittoon	14 Mmk
- tulokseen rahoituserien jälkeen	13 Mmk

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Ajanjakso 1994 (13kk): 1.12.1993 - 31.12.1994

Proforma 1994 (12kk): 1.1.1994 - 31.12.1994

Vertailukausi 1993: 1.12.1992 - 30.11.1993

1. Segmenttiedot

Liiketoiminta-alueet	Liikevaihto Mmk					
	1994 (13kk)	%	1994 (12kk)	%	1993	%
Eläinravinto	3 514	54,9	3 213	55,0	3 423	53,8
Makeutus	1 974	30,9	1 754	30,0	1 737	27,3
Leivonta	866	13,5	796	13,6	733	11,5
Muut *)	300	4,7	280	4,8	654	10,3
Sisäinen laskutus	-259	-4,1	-196	-3,4	-188	-3,0
	6 395	100,0	5 847	100,0	6 359	100,0

Liiketoiminta-alueet	Liikevoitto Mmk					
	1994 (13kk)	%	1994 (12kk)	%	1993	%
Eläinravinto	200	36,3	178	36,2	202	38,0
Makeutus	340	61,7	287	58,3	311	58,6
Leivonta	58	10,5	48	9,8	41	7,7
Muut *)	-47	-8,5	-21	-4,3	-23	-4,3
	551	100,0	492	100,0	531	100,0

*) Muut sisältää konsernieliminoinnit, konserniesikunnan sekä muun toiminnan

Markkina-alueet	Liikevaihto Mmk				Liikevoitto Mmk			
	1994 (12kk)	%	1993	%	1994 (12kk)	%	1993	%
Suomi	3 001	51,3	3 284	51,6	287	58,3	332	62,5
ETA	2 169	37,1	2 333	36,7	119	24,2	118	22,2
Muut maat	677	11,6	742	11,7	86	17,5	81	15,3
	5 847	100,0	6 359	100,0	492	100,0	531	100,0

2. Palkat ja henkilöstö	Henkilöstö tilikauden lopussa				Keskimäärin			
	1994	%	1993	%	1994 (13kk)	%	1993	%
Liiketoiminta-alueittain								
Eläinravinto	1 356	27,9	1 364	27,5	1 391	26,4	1 390	26,9
Makeutus	1 141	23,5	1 220	24,6	1 217	23,1	1 248	24,2
Leivonta	2 212	45,5	1 632	32,9	2 260	42,8	1 724	33,4
Muut	148	3,0	746	15,0	408	7,7	797	15,4
	4 857	100,0	4 962	100,0	5 276	100,0	5 159	100,0

Alueittain	Henkilöstö tilikauden lopussa				Tuloslaskelman palkat			
	1994	%	1993	%	1994 (13kk)	%	1993	%
Suomi	3 107	64,0	3 245	65,4	504 704	71,8	490 375	68,2
Muu Eurooppa	608	12,5	1 395	28,1	159 478	22,7	183 918	25,6
Muut maat	1 142	23,5	322	6,5	38 820	5,5	44 945	6,2
	4 857	100,0	4 962	100,0	703 002	100,0	719 238	100,0

Henkilöstökulut	1994 (13kk)	%	1993	%
Tilikauden palkat luontoisetuineen	714 062	75,3	725 686	76,7
Eläkekulut	96 411	10,2	88 663	9,4
Muut henkilöstökulut	137 517	14,5	131 936	13,9
	947 990	100,0	946 285	100,0

Emoyhtiön toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan sekä liiketoiminta-alueista vastaavien toimitusjohtajien eläke-ikäsi on sovittu 60 vuotta. Muiden kotimaisten sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden johdon eläke-edut määräytyvät paikallisen lainsäädännön mukaan.

Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3. Liiketoiminnan muut kulut	1994	1993
Tutkimus - ja tuotekehitysmenot (kirjattu aiheutumivuoden kuluksi)	88 223	75 223

4. Poistot

Kuluva käyttöomaisuus poistetaan ennalta laaditun, käyttöomaisuushyödykkeiden teknistaloudellisiin pitoaikoihin perustuvan poistosuunnitelman mukaisesti. Arvonkorotuksia ei poisteta.

Poistot ja pääsääntöiset poistoajat tase-erittäin	1994	1993	
Aineettomat oikeudet	5-10 vuotta	2 235	2 033
Liikearvo	5-10 vuotta	3 387	1 792
Konserniliikearvo	5-10 vuotta	26 857	27 529
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta	8 610	6 727
Rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta	37 905	46 661
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	210 088	204 921
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta	1 197	1 681
Yhteensä		290 279	291 344

Toimintokohtaiset poistot

Hankinta ja valmistus	221 552	223 412
Myynti ja markkinointi	9 070	8 101
Hallinto	24 462	23 622
Muut toiminnot ja konserniliikearvo	35 195	36 209
Yhteensä	290 279	291 344

5. Rahoitustuotot ja -kulut

Muut rahoitustuotot	1994	1993
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	52 459	62 502
Kurssivoitot	24 651	20 529
Yhtiöveron hyvitystuotot	474	1 667
Nettokorot liikevaihdosta %	-0,4	-1,6
Nettokorot keskimääräisistä nettovelosta %	5,4	9,1

Muut rahoituksen kulut ovat pääosin kurssitappioita.

6. Satunnaiset erät

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	15 867	55 022
Muut tuotot /Muut kulut	0	11 878
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-37 702	-33 962
Osakkeiden arvonalennukset	0	-33 544
Käyttöomaisuuden lisäpoistot	0	-38 704
	-21 835	-39 310

7. Välittömät verot

Tilikauden verot	117 546	66 742
Edellisten tilikausien verot	13 110	20 360
Laskennallisen verovelan muutos	-32 763	-35 410
	97 893	51 692

Tytär- ja osakkuusyhtiöiden maksamiin osinkoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys 21,7 Mmk (1993: 10,3 Mmk) on konsernissa eliminoitu tilikauden veroista.

Luvut tuhansina markkoina.

8. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Hankintameno alussa	Tilikauden muutos	Lisäykset	Vähennykset	Hankintameno lopussa	Arvonkorotukset alussa	Tilikauden muutos	Lisäykset	Vähennykset	Arvonkorotukset lopussa	Kerätyt suurimmat-poisot-lopussa	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
1994												
Aineettomat oikeudet	30 240	-930	3 987	-3 597	29 700							16 489
Liikearvo	17 921	-4 498	18 946	0	32 369							23 518
Konserniliikearvo	276 330	-18 174	0	-53 970	204 186							114 667
Muut pitkävaik.menot	38 233	-11	14 644	-5 312	47 554							28 390
Maa- ja vesialueet	82 773	-6 568	3 654	-26 257	53 602							87 597
Rakennukset ja rakenn.	965 724	-34 832	36 036	-123 510	843 418							613 508
Koneet ja kalusto	2 717 637	-132 451	319 595	-211 873	2 692 908							1 039 076
Muut aineelliset	22 793	-850	5 630	-2 126	25 447							13 441
Yhteensä	4 151 651	-198 314	402 492	-426 645	3 929 184							1 936 686
1993⁾												
Aineettomat oikeudet	27 704	0	2 773	-237	30 240							18 654
Liikearvo	17 961	0	0	-40	17 921							12 471
Konserniliikearvo	225 728	0	50 602	0	276 330							181 632
Muut pitkävaik.menot	19 374	0	19 878	-1 229	38 023							23 720
Maa- ja vesialueet	81 989	0	2 687	-1 903	82 773							122 280
Rakennukset ja rakenn.	950 987	0	74 570	-65 038	960 519							695 576
Koneet ja kalusto	2 456 319	0	274 486	-17 574	2 713 231							1 174 459
Muut aineelliset	22 890	0	1 731	-1 828	22 793							12 725
Yhteensä	3 802 952	0	426 727	-87 849	4 141 830							2 241 517

Konserniliikearvo

Tuloslaskelman poisot sisältävät konserniliikearvon poisotja 30,6 Mmk (1993: 30,9 Mmk) ja konserni-reservin tuloutusta 3,7 Mmk (1993: 3,4 Mmk). Konserniliikearvon kirjanpitoarvo on 118,6 Mmk (1993: 189,3 Mmk) ja konserni-reservin kirjanpitoarvo on 4,0 Mmk (1993: 7,7 Mmk).

Koneiden ja laitteiden tasearvo tilikauden lopussa 942,3 tmk (1993: 1065,2 Mmk).

Vertailuvuoden lopettavat poistamattomat hankintahinnat saattavat konsernirakenteen muutosten seurauksena poiketa tilikauden vastaavista aloittavista arvoista.

*)vertailuvuoden osalta ei muuntoerojen eikä vähennysten vaikutusta tilikauden hankintamenoan ole huomioitu.

Verotusarvot	1994	1993
Osakkeet ja osuudet	261 266	234 337
Maa- ja vesialueet	56 404	64 749
Rakennukset ja rakennelmat	405 798	386 995
Yhteensä	723 468	686 081

9. Rahoitusomaisuus	1994	1993
Likvidit varat	766 165	586 067
Korottomat liikesaamiset	792 636	1 354 809
Korolliset saamiset	330 474	249 061
Yhteensä	1 889 275	2 189 937

Lainasaamiset		
Lainasaamiset yhtiöiden johdolta	268	1 361
Lainasaamiset konserniyhtiöiden hallitusten jäseniltä ja toimitusjohtajilta ovat pääsääntöisesti markkinaehtoisia.		

Saamiset osakkuusyhtiöiltä ovat 66,4 Mmk.

Rahoitusomaisuuteen sisältyvät saamiset, jotka erääntyvät maksettaviksi 1 vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluessa:

Myyntisaamiset	1 041	15 262
Lainasaamiset	33 399	98 457
Muut saamiset	4 677	26 645
Yhteensä	39 117	140 364

Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10. Sidottu oma pääoma

Sidottu oma pääoma	1994	1993
Osakepääoma tilikauden alussa		
Sarja I	182 160	182 160
Sarja II	94 410	94 410
Yhteensä	276 570	276 570
Osakepääoma tilikauden lopussa		
Sarja I	182 160	182 160
Sarja II	94 410	94 410
Yhteensä	276 570	276 570
Arvonkorotusrahasasto		
Tilikauden alussa	38 422	39 010
- vähennys	-2 422	-588
Tilikauden lopussa	36 000	38 422
Vararahasto tilikauden alussa	478 702	369 681
Tilikauden muutokset:		
Konsernin osakkuusyhtiön myymät emoyhtiön osakkeet	0	109 021
Tilikauden lopussa	478 702	478 702

11. Vapaa oma pääoma

Käyttörahasasto	58 677	58 677
Voittovarot		
Tilikauden alussa	1 150 559	943 817
Tilikauden tulos	347 031	301 029
Maksetut osingot	-57 619	-41 485
Oman pääoman muuntoerot:		
Osakkuusyhtiöt	-17 341	-37 025
Tytäryhtiöt	19 563	-15 777
Tilikauden lopussa	1 442 193	1 150 559
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	742 023	336 405

Luvut tuhansina markkoina.

12. Pitkäaikainen vieras pääoma

Konsernin pitkäaikaisen vieraan pääoman valuuttajakauma vuosilyhennyksineen per 31.12.1994:

	FIM	USD	DEM	SEK	MUUT
	43,5	21,2	21,8	6,9	6,6

Viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluessa erääntyvät lainat	Lainat 31.12.1994	Takaisinmaksut			2000 tai jälkeen
		1995	1996	1997-1999	
Lainat rahoituslaitoksilta	669 572	231 980	129 896	248 730	58 966
Eläkelainat	454 695	30 544	29 690	77 172	317 289
Johdon optiolainat *)	647	0	0	182	465
Muut korolliset pitkäaikaiset velat	16 835	996	2 195	5 299	8 345
	1 141 749	263 520	161 781	331 383	385 065

^oOptiolaina (1992) on otettu konsernijohtoon kuuluvilta henkilöiltä ja sen emissiokurssi oli 100 %, laina-aika kuusi vuotta ja vuotuinen korko 11 %. Kuhunkin 1 000 markan määräiseen velkakirjaan liittyy optiotodistus, joka oikeuttaa merkitsemään joko 1 000 kpl I-sarjan osaketta merkintähintaan 89 mk/osake tai 1 500 kpl II-sarjan osaketta merkintähintaan 80 mk/osake. Optiotodistus oikeuttaa merkitsemään osakkeita 1.12.1997 - 1.12.1998 välisenä aikana. Merkittävien osakkeiden määrä saa kaikkiaan olla enintään 300 000 kpl ja merkinnän nojalla osakepääomaa voidaan korottaa enintään 3 600 000 markalla.

Optiolaina (1994) on otettu konsernin eri yksiköiden johtoon kuuluvilta henkilöiltä ja sen emissiokurssi oli 100%, laina-aika seitsemän vuotta ja vuotuinen korko 12 kuukauden Helibor-korko. Kuhunkin 1 500 markan määräiseen velkakirjaan liittyy kolme optiotodistusta (A,B,C), jotka oikeuttavat merkitsemään II-sarjan osakkeita siten, että kullakin optiotodistuksella voi merkitä 500 kpl II-sarjan osaketta seuraavasti:

- Optiotodistus A: oikeuttaa merkitsemään ajalla 3.5-29.8.1997 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 8.2-10.3.1994 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppojen keskipurssi, kuitenkin vähintään 2.5.1994 päätettyjen kauppojen keskipurssi. Näin merkintähinnaksi määräytyi 160,50 markkaa.
- Optiotodistus B: oikeuttaa merkitsemään ajalla 3.5-31.8.1999 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 1.11.1995-31.10.1996 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppojen keskipurssi. Merkintähinnan on kuitenkin oltava vähintään yhtä korkea kuin optiotodistus A:lla merkittävien osakkeiden merkintähinta.
- Optiotodistus C: oikeuttaa merkitsemään ajalla 2.5-31.8.2001 osakkeita merkintähintaan, joka on Helsingin Arvopaperipörssissä ajalla 3.11.1997-2.11.1998 yhtiön II-sarjan osakkeella päätettyjen kauppojen keskipurssi. Merkintähinnan on kuitenkin oltava vähintään yhtä korkea kuin optiotodistus A:lla merkittävien osakkeiden merkintähinta.

Osakkeiden merkinnän johdosta osakepääomaa voidaan korottaa enintään 5 580 000 markalla.

Velat osakkuusyhtiöille olivat 0,9 Mmk.

	1994	1993
Koroton vieras pääoma	1 559 390	1 962 328
Korollinen vieras pääoma	1 271 419	1 776 528
	2 830 809	3 738 856

Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernin ja emoyhtiön vastuut	Konserni		Emoyhtiö	
	1994	1993	1994	1993
Omasta velasta				
Pantatut arvopaperit	77 028	128 723	63 000	111 800
Kiinnitykset	712 444	897 467	154 250	159 250
	789 472	1 026 190	217 250	271 050
Konserniyhtiöiden velasta				
Takausvastuut	-	-	272 647	732 274
Yhtiön johdon puolesta				
Takausvastuut	0	392	0	0
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Takausvastuut	181 396	247 094	181 396	246 916
Pantatut arvopaperit	6 389	9 644	0	0
	187 785	256 738	181 396	246 916
Muiden puolesta				
Takausvastuut	11 753	15 269	1 235	1 341
Leasing-vastuut, jotka eivät sisälly velkoihin				
Seuraavan vuoden				
erääntyvä osuus	5 568	5 681	0	0
Jäljellä oleva määrä	14 625	7 323	0	0
Muut vastuut	31 493	40 528		

EROT IAS-LASKENTAKÄYTÄNTÖÖN

Cultor-konsernin tilinpäätöksessään käyttämät laskentaperiaatteet ovat uudistetun Suomen kirjanpitolain mukaisia ja poikkeavat joiltakin osin IAS:n periaatteista (International Accounting Standards). Seuraavassa on lyhyesti esitetty merkittävimmät erät, joissa laskentaperiaatteet poikkeavat.

1. VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Cultor-konsernin käyttämien laskentaperiaatteiden mukaan vaihto-omaisuus arvostetaan välittömiin valmistuskustannuksiin. IAS-periaatteiden mukaan vaihto-omaisuuden arvoon voidaan sisällyttää myös välillisiä valmistuskustannuksia ja poistoja kuitenkin siten, että vaihto-omaisuuden arvo ei saa ylittää todennäköistä markkina-arvoa. Jos Cultor-konsernin vaihto-omaisuus olisi arvostettu IAS-periaatteiden mukaisesti, vaikutus tilikauden 1994 tulokseen olisi ollut noin 5 milj. mk ja omaan pääomaan noin 41 milj. mk.

2. ARVONKOROTUSTEN POISTOT

Cultor-konsernin tilinpäätöksessä ei tehdä poistoja kuluvan käyttöomaisuuden tasearvoihin sisältyvistä arvonkorotuksista. IAS-periaatteiden mukaisessa tilinpäätöksessä arvonkorotuksista tehdään taloudellisen pitoajan mukaiset poistot. Myös käyttöomaisuuden myyntitilanteissa arvonkorotusten erilainen käsittely aiheuttaa eroja.

3. LASKENNALLISEN VEROVELAN KÄSITTELY

Cultor-konsernin tilinpäätöksessä konserniyhtiöiden verottamattomiin varauksiin sisältyvä piilevä verovelka otetaan täysimääräisesti huomioon kunkin maan voimassa olevan verokannan mukaisena. IAS-tilinpäätöksessä tämä verovelka voidaan jättää huomioimatta, jos voidaan olettaa, että verovelka pysyy samalla tasolla seuraavien kolmen vuoden aikana. Laskennallisen verovelan huomiointi vaikuttaa myös vähemmistöosuuden määrään niiden konserniyhtiöiden osalta, joiden taseessa on verottamattomia varauksia.

Luvut tuhansina markkoina.

KONSERNIN TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

LIIKETOIMINTA- ALUE ELÄINRAVINTO

Konserniyhtiöt	Konsernin omistusosuus %		Emoyhtiön omistamien osakkeiden ja osuuksien		Kpl	Nimellisarvo (1000)	Valuutta	Viimeksi laadittu tilinpäätöksen mukainen voittolappio Tmk	Tilinpäätösbehti pvm	Tilikauden pituus kk
	Konsernin äänivaltaosuus %	Konsernin pääomassa Tmk	Emoyhtiön omistusosuus %							
Ewos AB, Ruotsi	100,0	100,0	3 211	0,0					3 179	
Ewos Aqua A.S., Norja	100,0	100,0	65 481	0,0					12 707	
Ewos Aqua A/S, Tanska	100,0	100,0	4 404	0,0					507	
Ewos Canada Ltd., Kanada	100,0	100,0	56 102	0,0					12 114	
Ewos U.K. Ltd., Iso-Britannia	100,0	100,0	32 615	0,0					13 099	
Ewos Polfarm Ltd., Puola	51,0	51,0	-71	51,0	51	612 000	PLZ	19	197	
Ewos S.A., Espanja	100,0	100,0	9 286	0,0					1 130	
Finnewos Aqua Oy, Helsinki	100,0	100,0	1 076	0,0					30	
FFI Group, Iso-Britannia	60,0	60,0	30 451	0,0					30 940	
Finnsugar Bioproducts Inc. U.S.A.	100,0	100,0	-602						-104	
Inversiones Ewos Chile Ltd., Chile	100,0	100,0	65 618	0,0					-10 460	
Sareko Agro Oy, Turku	100,0	100,0	20 415	0,0					-272	
Suomen Rehu Oy, Vaasa	100,0	100,0	541 665	98,4	1 449 321	144 932	FIM	402 230	39 316	
Svenska Foder Group, Ruotsi	53,8	53,8	119 069	0,0					13 698	

Osakkuusyhtiöt

Pacific Aqua Salmon											
Farming Partners, Kanada	49,0	49,0	25 622	0,0					13 387	30.11.94	12
Pacific Fisheries, Chile	49,0	49,0	260	0,0					-10 440	31.12.94	13
Pesquera Cojinova, Chile	49,0	49,0	6 390	0,0					-275	31.12.94	13
Rastex Oy, Helsinki	50,0	50,0	1 519	0,0					1	31.05.94	12
SSV-Säilöntä Oy, Helsinki	50,0	50,0	2 823	50,0	5 000		FIM	2 157	1 864	31.12.94	12

LIIKETOIMINTA-ALUE MAKEUTUS

Konserniyhtiöt

American Xyrofin Inc., U.S.A.	100,0	100,0	24 926	0,0					21 648	
Finnsugar GmbH, Saksa	51,0	51,0	2 826	50,5	2 000	-	DEM	464	4 109	
Flavoring AB, Ruotsi	100,0	100,0	17 696	100,0	40 000	-	SEK	61 974	374	
Neson Oy, Jokioinen	73,9	73,9	27 577	0,0					1 675	
Sucrox Oy, Salo	80,0	80,0	445 395	22,9	800 000	80 000	FIM	80 000	78 915	
Suomen Sokeri Oy, Helsinki	100,0	100,0	422 881	100,0	269 000	269 000	FIM	269 000	-1 526	
Xyrofin AG, Sveitsi	100,0	100,0	46 998	100,0	3 500	3 500	CHF	7 131	27 504	
Xyrofin Far East KK, Japani	100,0	100,0	1 473	0,0					19	
Xyrofin France S.A., Ranska	100,0	100,0	4 748	92,8	549 498	54 950	FRF	4 488	-32 102	
Xyrofin GmbH, Saksa	100,0	100,0	236	0,0					21	
Xyrofin Oy, Kotka	100,0	100,0	125 934	100,0	107 000	107 000	FIM	120 670	-4 517	
Xyrofin UK Ltd., Iso-Britannia	100,0	100,0	4 734	0,0					1 141	

Osakkuusyhtiöt

Nissin Sweeteners Co.Ltd., Japani	50,0	50,0	667	50,0	10 000	5 000	JPY	73	346	31.12.94	12
-----------------------------------	------	------	-----	------	--------	-------	-----	----	-----	----------	----

KONSERNIN TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

LIIKETOIMINTA-ALUE LEIVONTA	Emoyhtiön omistamien osakkeiden ja osuuksien									
	Konsernin omistusosuus %	Konsernin äänivaltaosuus %	Emoyhtiön omistusosuus % pääomasta Tmk	Nimellisarvo (1000)	Kpl	Valuuta	Kirjanpitoarvo Tmk	Viinetsi laadittu tilinpäätöksen mukainen voittolappio Tmk	Tilinpäätöshehti pvm	Tilikauden pituus kk
Konserniyhtiöt										
Joutsenolainen Oy, Joutseno	100,0	100,0	14 116	0,0					-11	
Leibur AS, Eesti	75,0	75,0	13 882	75,0	750	-	EEK	12 056	4 737	
Vaasan Leipomot Oy, Vaasa	100,0	100,0	180 601	100,0	115 000	115 000	FIM	115 320	-1 743	
Vaasanmylly Oy, Helsinki	100,0	100,0	183 964	100,0	155 000	155 000	FIM	155 000	1 868	
Osakkuusyhtiöt										
Hanzas Maiznica Group, Latvia	48,0	48,0	42 343	45,2	554 973	1 716	LVL	39 853	-	31.12.94 12
Villähteen Leipä Oy, Nastola	40,0	40,0	689	0,0					50	30.04.94 12
YHTEISET										
Konserniyhtiöt										
Cultor U.K. Ltd., Iso-Britannia	100,0	100,0	81 188	100,0	10 000	1 000	GBP	64 441	-6 994	
Cultor U.S. Inc., U.S.A.	100,0	100,0	47 513	100,0	100	-	USD	-	-12 394	
Finnsugar Cultor Sverige AB, Ruotsi	100,0	100,0	52 555	100,0	1 000 000	101 000	SEK	165 643	13 471	
SSV-Development Oy, Helsinki	100,0	100,0	5 604	100,0	20 000	20 000	FIM	14 114	-615	
Osakkuusyhtiöt										
Genencor International Inc., U.S.A.	50,0	50,0	345 076	23,8	485	-	USD	282 949	12 361	31.12.93 12
Kantvikin Satama Oy, Kirkkonummi	29,6	29,6	0	29,6	760	760	FIM	760	153	31.12.94 12
Rintekno Group, Helsinki	28,6	28,6	459	28,6	3 200	1 600	FIM	1 524		31.12.94 12
Optar Oy, Kirkkonummi	50,0	50,0	0	50,0	1 788	1 788	FIM	1 788	-1	31.12.94 12
Strömsby-Invest Oy Ab, Kirkkonummi	20,0	20,0	0	20,0	2 816	2 816	FIM	16	-2 801	31.12.94 12
KONSERNIN MUUT OSAKKEET			Konsernin omistus osuus -%		Kpl		Nimellis- arvo Tmk		Kirjanpito- arvo Tmk	
Aamulehti-Yhtymä Oy, Tampere			-		43 195		432		3 326	
Lännen Tehtaat Oy, Säkyä			2,0		121 843		1 218		7 808	
Kolmostelevisio Oy, Helsinki			3,5		1 120		560		1 479	
Raision Tehtaat Oy, Raisio			0,2		20 755		208		1 485	
Öljynpuristamo Oy, Helsinki			10,0		210		2 100		12 555	
Asunto- ja kiinteistöosakkuudet									6 244	
Muut osakkeet ja osuudet									24 928	
YHTEENSÄ									57 825	
Liiketoiminta-alueiden osakkuusyhtiöt:										
Eläinravinto					36 615					
Makeutus					667					
Leivonta					43 032					
Yhteiset					345 535		425 848			
MUUT OSAKKEET							57 825			
Konsernitaseen muut osakkeet ja osuudet yhteensä							483 673			

Luettelo kaikista osakkeista ja osuuksista säilytetään täydellisenä Cultor Oy:n pääkonttorin laskentaosastolla.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	1.12.1993-31.12.1994	%	1.12.1992-30.11.1993	%
Liikevaihto	129 883	100,0	97 295	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-81 889		-38 213	
Bruttokate	47 994	37,0	59 082	60,7
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-7 995		-7 165	
Hallinnon kulut	-59 152		-55 835	
Liiketoiminnan muut kulut	-27 426		-38 495	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 263		781	
Liikevoitto (1), (2), (3)	-43 316	-33,3	-41 632	-42,8
Rahoitustuotot ja -kulut (4)				
Osinkotuotot	104 002		44 046	
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	122 650		102 486	
Muut rahoitustuotot	43 437		62 037	
Korkokulut	-111 796		-168 536	
Muut rahoituskulut	-1 133		-17 176	
	157 160	121,0	22 857	23,5
Tulos rahoituserien jälkeen	113 844	87,7	-18 775	-19,3
Satunnaiset erät (5)	205 086	157,9	110 989	114,1
Tulos ennen varauksia ja veroja	318 930	245,6	92 214	94,8
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-510		6 699	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0		4 145	
Välittömät verot (6)	-79 122	-60,9	-29 347	-30,2
Tilikauden tulos	239 298	184,2	73 711	75,8

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA	31.12.1994		30.11.1993	
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet (7)				
Aineettomat oikeudet	7 057		6 326	
Liikearvo	2 225		0	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 400		2 919	
	11 682	0,2	9 245	0,2
Aineelliset hyödykkeet (7)				
Maa- ja vesialueet	45 751		46 869	
Rakennukset ja rakennelmat	140 242		144 577	
Koneet ja kalusto	45 954		21 146	
Muut aineelliset hyödykkeet	3 526		3 780	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 704		0	
	241 177	5,2	216 372	4,6
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (8)				
Osakkeet ja osuudet	357 852		328 800	
Tytäryhtiöosakkeet	1 576 196		1 683 418	
Muut sijoitukset	321 179		520 627	
	2 255 227	48,2	2 532 845	54,0
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	4 306		22	
Keskeneräiset tuotteet	1 758		0	
Valmiit tuotteet	6 344		0	
Muu vaihto-omaisuus	0		0	
	12 408	0,3	22	0,0
Saamiset (9)				
Myyntisaamiset	25 435		29 104	
Lainasaamiset	1 023 644		1 288 925	
Siirtosaamiset	349 472		258 336	
Muut saamiset	187 424		20 902	
	1 585 975	33,9	1 597 267	34,0
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Muut arvopaperit	188 423	4,0	204 565	4,4
Rahat ja pankkisaamiset	381 340	8,2	133 587	2,8
	4 676 232	100,0	4 693 903	100,0

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

VASTATTAVAA	31.12.1994		30.11.1993	
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma (10)				
Osakepääoma	276 570		276 570	
Vararahasto	451 367		451 367	
Arvonkorotusrahasto	36 000		36 000	
	763 937	16,3	763 937	16,3
Vapaa oma pääoma (11)				
Käyttöraho	58 112		58 112	
Kertyneet voittovarot	1 494 451		1 478 359	
Tilikauden tulos	239 298		73 711	
	1 791 861	38,3	1 610 182	34,3
Varaukset (12)				
Kertynyt poistoero	75 191		74 681	
Vapaaehtoiset varaukset				
Muut varaukset	11 025		11 025	
	86 216	1,8	85 706	1,8
Vieras pääoma (13)				
Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	647		200	
Lainat rahoituslaitoksilta	321 516		481 387	
Eläkelainat	127 610		132 699	
Muut pitkäaikaiset velat	41 203		95 754	
	490 976	10,5	710 040	15,1
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	152 117		137 946	
Eläkelainat	9 605		10 344	
Saadut ennakot	50		284	
Ostovelat	17 028		18 160	
Siirtovelat	30 732		24 685	
Muut lyhytaikaiset velat	1 333 710		1 332 619	
	1 543 242	33,0	1 524 038	32,5
	4 676 232	100,0	4 693 903	100,0

Suluissa olevat luvut viittaavat tilinpäätöksen liitetietoihin.
Luvut tuhansina markkoina.

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnasta saadut varat	1.12.1993-31.12.1994	1.12.1992-30.11.1993
Liikevoitto	-43 316	-41 632
Poistot	18 733	11 497
Rahoituksen tuotot ja kustannukset	157 159	22 857
Satunnaiset erät	359 934	173 728
Välittömät verot	-79 123	-29 347
Tulorahoitus	413 387	137 103
Lyhytaikaiset liikesaamiset	-87 467	-81 580
Vaihto-omaisuus	-12 386	8 125
Korottomat lyhytaikaiset velat	14 107	-30 914
Nettokäyttöpääoman muutos	-85 746	-104 369
Liiketoiminnan kassavirta	327 641	32 734
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-127 747	-353 847
Käyttöomaisuuden myynti	5 099	34 362
Muut sijoitukset	0	0
Nettoinvestoinnit	-122 648	-319 485
Kassavirta investointien jälkeen	204 993	-286 751
Pitkäaikaiset lainasaamiset	199 448	207 259
Pitkäaikaisen velkojen muutos	-219 065	8 055
Lyhytaikaiset saamiset	98 758	-73 788
Lyhytaikaiset velat	5 096	361 126
Lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	84 237	502 652
Muut erät		
Osingonjako	-57 619	-41 485
Likvidit varat tilikauden alussa	338 152	163 736
Likvidit varat tilikauden lopussa	569 763	338 152
Likvidien varojen lisäys (-)/vähennys (+)	-231 611	-174 416
	0	0

Luvut tuhansina markkoina.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Henkilöstökulut	1994	%	1993	%
Tilikauden palkat luontoisetuineen	49 050	80,4	38 166	75,8
Eläkekulut	4 961	8,1	8 021	15,9
Muut henkilösivukulut	7 034	11,5	4 179	8,3
	61 045	100,0	50 365	100,0

2. Kulut

Tutkimus - ja tuotekehitysmenot (kirjattu aiheutumivuoden kuluksi)	25 129	36 926
---	--------	--------

3. Poistot

Kuluva käyttöomaisuus poistetaan ennalta laaditun, käyttöomaisuushyödykkeiden teknis-taloudellisiin pitoaikoihin perustuvan poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistot lasketaan tasapoistoina.

Poistot tase-erittäin	Suunnitelmapoistot		Poistoeron muutos		
	1994	1993	1994	1993	
Aineettomat oikeudet	5-10 vuotta	531	420	31	-18
Liikearvo	5-10 vuotta	2 275	0	-175	0
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta	823	527	-4	340
Rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta	4 980	5 054	-3 241	-3 327
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	9 871	5 228	3 750	-2 764
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta	254	268	-3	0
Myydyn käyttöomaisuuden poistoero		0	0	152	-931
Yhteensä		18 733	11 497	510	-6 700

Toimintokohtaiset poistot

Hankinta ja valmistus	4 757	0
Myynti ja markkinointi	0	0
Hallinto	10 303	10 218
Muut	3 674	1 279
Yhteensä	18 733	11 497

4. Rahoitustuotot ja -kulut

	1994	1993
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	122 650	102 486
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	21 416	50 387
Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut:		
Osinkotuotot konserniyhtiöiltä	100 361	43 606
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista konserniyhtiöiltä	76 326	81 422
Muut korkotuotot konserniyhtiöiltä	12 024	22 606
Muut rahoitustuotot konserniyhtiöiltä	786	1 244
Konserniyhtiöille suoritettavat korkokulut	-71 404	-78 892

5. Satunnaiset erät

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0	15 179
Konserniavustukset	289 848	174 610
Tytäryhtiöiden fuusiot ja purut	-46 862	0
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennukset	-37 900	-78 800
	205 086	110 989

6. Välittömät verot

Tilikauden verot	-69 532	-19 245
Edellisten tilikausien verot	-9 590	-10 102
	-79 122	-29 347

Luvut tuhansina markkoina.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

1994	Hankintameno alussa	lisäykset	vähennykset	Hankintameno lopussa	Arvon- korotukset	Kertyneet suunnitelma- poistot lopussa	Kirjan- pitoarvo tilikauden lopussa	Kertynyt poistoero tilikauden lopussa
Aineettomat oikeudet	8 461	1 262	0	9 723		-2 666	7 057	41
Liikearvo	0	4 500	0	4 500		-2 275	2 225	-175
Muut pitkävaik.menot	4 764	304	0	5 068		-2 668	2 400	335
Maa- ja vesialueet	16 873	61	-1 179	15 755	29 996	0	45 751	
Rakennukset ja rakenn.	114 516	644	0	115 160	57 321	-32 239	140 242	53 375
Koneet ja kalusto	119 419	37 360	-12 388	144 391		-98 437	45 954	21 618
Muut aineelliset	9 360	0	0	9 360		-5 834	3 526	-3
Yhteensä	273 393	44 131	-13 567	303 957	87 317	-144 119	247 155	75 191

1993	Hankintameno alussa	lisäykset	vähennykset	Hankintameno lopussa	Arvon- korotukset	Kertyneet suunnitelma- poistot lopussa	Kirjan- pitoarvo tilikauden lopussa	Kertynyt poistoero tilikauden lopussa
Aineettomat oikeudet	8 199	552	-290	8 461		-2 135	6 326	10
Liikearvo	0	0	0	0		0	0	0
Muut pitkävaik.menot	1 979	2 785	0	4 764		-1 846	2 919	340
Maa- ja vesialueet	17 387	3	-517	16 873	29 996		46 869	
Rakennukset ja rakenn.	136 589	462	-22 535	114 516	57 321	-27 260	144 577	56 616
Koneet ja kalusto	118 206	3 798	-2 585	119 419		-98 272	21 147	17 716
Muut aineelliset	9 360	0	0	9 360		-5 580	3 780	
Yhteensä	291 720	7 600	-25 927	273 393	87 317	-135 093	225 617	74 682

	1994	1993
Koneiden ja laitteiden tasearvo tilikauden lopussa	27 597	0
Verotusarvot		
Osakkeet ja osuudet	1 567 338	1 666 114
Maa- ja vesialueet	14 574	14 558
Rakennukset ja rakennelmat	63 524	64 728
Yhteensä	1 645 486	1 745 400

8. Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Pitkäaikaiset sijoitukset	1994	1993
Konserniyritykset		
Muut sijoitukset	221 179	420 627

9. Rahoitusomaisuus

	1994	1993
Rahoitusomaisuuteen sisältyvät saamiset, jotka erääntyvät maksettaviksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluessa:		
Myyntisaamiset	3 561	6 542
Lainasaamiset	607 588	284 394
Muut saamiset	7 035	7 035
	618 183	297 972

Saamiset konserni- ja osakkuusyrittäiltä

	1994	1993
Myyntisaamiset/konserniyritykset	15 532	12 001
Myyntisaamiset/osakkuusyrittäiltä	261	7 098
Siirtosaamiset/konserniyhitykset	329 744	219 063
Lainasaamiset/konserniyritykset	989 281	1 154 773
Lainasaamiset/osakkuusyrittäiltä	1 680	1 680
Muut saamiset/konserniyritykset	104 159	2 461
	1 440 656	1 397 076

Lainasaamiset

	1994	1993
Lainasaamiset yhtiön hallituksen jäseniltä ja toimitusjohtajalta	55	462

Luvut tuhansina markkoina.

10. Oman pääoman muutokset		
	1994	1993
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma tilikauden alussa		
Sarja I	182 160	182 160
Sarja II	94 410	94 410
Yhteensä	276 570	276 570
Osakepääoma tilikauden lopussa		
Sarja I	182 160	182 160
Sarja II	94 410	94 410
Yhteensä	276 570	276 570
Arvonkorotusrahaso		
Tilikauden alussa	36 000	36 000
+ lisäys		
- vähennys	0	0
Tilikauden lopussa	36 000	36 000
Vararahasto tilikauden alussa	451 367	451 367
Tilikauden muutokset:		
Siirretty voittovaroista	0	0
Tilikauden lopussa	451 367	451 367
11. Vapaa oma pääoma		
	1994	1993
Käyttörahaso tilikauden alussa	58 112	58 112
Käyttörahaso tilikauden lopussa	58 112	58 112
Voittovarat		
Tilikauden alussa	1 552 070	1 387 744
Tilikauden tulos	239 298	73 711
Maksetut osingot	-57 619	-41 485
Investointivarausten käyttö tytäryhtiöiden osakepääoman korottamiseen	0	132 100
Tilikauden lopussa	1 733 749	1 552 070

12. Vapaaehtoiset varaukset		
	1994	1993
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	74 681	81 381
muutos tuloslaskelmassa	510	-6 700
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	75 191	74 681
Luottotappiovaraus tilikauden alussa	0	4 145
muutos tuloslaskelmassa	0	-4 145
Luottotappiovaraus tilikauden lopussa	0	0
Siirtymävaraus tilikauden alussa	11 025	11 025
muutos tuloslaskelmassa	0	0
Siirtymävaraus tilikauden lopussa	11 025	11 025
13. Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluessa:	1994	1993
Lainat rahoituslaitoksilta	4 100	90 200
Eläkelainat	96 000	99 514
Joukkovelkakirjalainat *)	647	200
	100 747	189 914

*) Lainaehdot esitetään konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 12.

Velat konserni- ja osakkuusyrityksille

Ostovelat/konserniyritykset	5 944	7 998
Ostovelat/osakkuusyritykset	0	1 720
Siirtovelat/konserniyritykset	16 866	4 002
Velat /konserniyritykset	1 163 281	1 266 373
Muut pitkäaikaiset velat/konserniyritykset	39 803	95 554
	1 225 893	1 375 647

Luvut tuhansina markkoina

TILINTARKASTUSKERTOMUS

CULTOR OY:N OSAKKEENOMISTAJILLE

Olemme tarkastaneet Cultor Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.12.1993 - 31.12.1994. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen ja konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suoritamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle voidaan myöntää vastuuvapaus tarkastamaltamme tilikaudelta.

Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilivuoden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan ne on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 13. päivänä maaliskuuta 1995

Tauno Haataja
KHT

Vesa Kivilä
HTM

Pekka Koivistoinen

Pentti Somerto

Harri Spåre

Pentti Talonen

10 VUOTTA NUMEROIN

Tunnuslukuja ja tilastotietoja	1.1-31.12.									
Kannattavuus	1994	1993*	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985
Oman pääoman tuotto-% (ROE) (a)	15,5	15,3	10,3	3,1	-7,5	-0,2	11,1	4,2	1,4	10,0
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI) (a)	15,1	14,8	12,0	8,1	3,6	4,6	10,9	6,1	5,9	10,8
Liikevoitto%	8,4	8,3	6,9	5,0	1,8	2,5	7,0	3,9	3,4	8,2
Rahoitus										
Quick ratio	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,5	1,3	0,9	0,7
Current ratio	1,8	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	2,2	2,1	1,9	1,8
Velkaantumisaste	1,0	1,5	1,4	1,6	1,9	1,5	1,1	1,0	1,2	1,0
Nettovelkaantumisaste %	7,6	47,0	60,4	74,9	99,6					
Omavaraisuusaste %	47,4	37,3	41,4	38,3	34,5	39,3	47,2	49,8	46,7	49,2
Tuloslaskelmatiedot (Mmk)										
Liikevaihto	5 847	6 359	6 015	5 823	5 009	4 599	4 051	3 591	3 551	3 027
Inflaatiokorjattu liikevaihto (b)	5 847	6 482	6 345	6 356	5 426	5 148	4 751	4 388	4 467	3 628
Kansainväliset toiminnot (c)	2 846	3 075	2 734	2 785	2 190	1 489	1 133	629	571	366
Vienti Suomesta	610	646	446	392	354	426	333	216	162	148
Palkat	649	719	750	762	615	538	454	390	386	333
Suunnitelman mukaiset poistot	271	291	321	291	245	219	186	155	167	102
Liikevoitto	492	531	415	293	89	117	285	141	121	247
Rahoituskulut (netto)	38	110	113	167	201	86	5	40	76	66
Tulos rahoituserien jälkeen	454	421	302	125	-112	31	280	97	45	181
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	432	382	262	-40	95	-69	389	165	183	215
Tasetiedot (Mmk)										
Käyttöomaisuus	2 531	2 790	3 277	3 144	3 356	2 990	2 020	1 659	1 695	1 330
Vaihto-omaisuus	853	882	893	897	1 115	933	975	929	1 462	1 396
Rahoitusomaisuus	1 889	2 190	1 959	1 967	2 791	2 173	2 262	1 461	1 291	916
Oma pääoma	2 292	2 003	761	872	835	999	1 049	980	871	578
Jakokelpoiset varat	742	336	76	187	142	213	438	394	260	123
Vieras pääoma	2 830	3 739	3 704	3 942	4 830	3 756	2 828	2 093	2 415	1 857
Laskennallinen verovelka	377	415								
Taseen loppusumma	5 374	5 962	6 315	6 380	7 356	6 182	5 353	4 172	4 517	3 650
Muut tiedot										
Investoinnit (-94, 13 kk, Mmk)	415	353	475	513	921	1 446	462	309	281	303
Jalostusarvo (Mmk)	1 638	1 768	1 759	1 618	1 145	1 047	1 103	825	829	804
Henkilöstö, keskimäärin	5 304	5 159	5 640	6 193	5 317	4 636	4 226	3 955	4 415	4 125
Jalostusarvo/henkilö (Tmk)	309	343	312	261	215	226	261	209	188	195
Osingonjako										
(hallituksen esitys -94, Tmk)	103 714	57 619	41 485	33 188	13 828	31 172	51 954	31 172	31 172	20 052
Voittopalkkio										
henkilöstörahasolle (Tmk)	10 373	5 845	2 118							

* Vuosi 1993 on muutettu vastaamaan uusia laskentaperiaatteita. Edeltävien vuosien tunnusluvut ja tilastotiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 1993 ja 1994 kanssa.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vuosikertomuksen tunnusluvut perustuvat 12 kk:n lukuihin ellei toisin mainita

$$\text{ROE} = \frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen} - \text{tilikauden verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$$

$$\text{ROI} = \frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}}$$

ROE - ja ROI -kaavoissa on jakajana käytetty vuoden keskimääräisiä lukuja

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{saadut ennakot}}$$

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

$$\text{Velkaantumisaste} = \frac{\text{Velat} - \text{laskennallinen verovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{arvostuserät} + \text{vähemmistöosuus}}$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$$

$$\text{Nettovelat} = \text{Korolliset velat} - \text{korolliset talletukset ja saamiset}$$

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{Liikevoitto} + \text{toimintokohtaiset poistot} + \text{henkilöstökulut}$$

$$\text{RONA} = \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sijoitetun pääoman keskiarvo}}$$

$$\text{Tulos/osake} = \frac{\text{Tilikauden tulos} + \text{satunnaiset erät}}{\text{Osakkeiden lukumäärä}}$$

$$\text{Kassavirta/osake} = \frac{\text{Tulorahoitus}}{\text{Osakkeiden lukumäärä}}$$

$$\text{Oma pääoma/osake} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä}}$$

$$\text{Osinko/osake} = \frac{\text{Jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä}}$$

$$\text{Osinko/tulos} = \frac{\text{Jaettu osinko}}{\text{Tilikauden tulos} + \text{satunnaiset erät}}$$

$$\text{Osinkotuotto-\%} = \frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilinpäätöspäivän pörssikurssi}}$$

$$\text{Hinta/voitto-suhde(P/E)} = \frac{\text{Tilinpäätöspäivän pörssikurssi}}{\text{Tulos/osake}}$$

Osakekannan markkina-arvo = Osakkeiden lukumäärä x tilinpäätöspäivän pörssikurssi osakelajeittain

- (a) Tuloksesta on eliminoitu muut tuotot/kulut (Helsingin Arvopaperipörssin suositus)
- (b) Korjauksessa on käytetty tukkuhintaindeksiä
- (c) Sisältää viennin ja ulkomaiset tytäryhtiöt

KONSERNIHALLINTO

HALLITUS

Eero Utter (*1933), puheenjohtaja, vuorineuvos
Sakari Heikkilä (*1936), agrologi
Carl-Olaf Homén (*1936), Teollisuusvakuutus Oy:n toimitusjohtaja
Hannu Järvinen (*1952), agronomi
Ralf Lehtonen (*1937), Henkivakuutusosakeyhtiö Novan toimitusjohtaja
Göran Lindén (*1944), AB Fortos, toimitusjohtaja
Olivier Lippens (*1953), Finasucre S.A.:n toimitusjohtaja, alkaen 29.6.1994
Björn Mattsson (*1941), vuorineuvos, Cultor Oy:n toimitusjohtaja
Pekka Rinne (*1944), Agronomiliiton toiminnanjohtaja
Rafael Wolontis (*1933), valt.maist., 29.6.1994 asti

Vasemmalta: Björn Mattsson, Eero Utter, Ralf Lehtonen, Carl-Olaf Homén, Hannu Järvinen, Pekka Rinne (edessä), Göran Lindén, Olivier Lippens ja Sakari Heikkilä.

KONSERNIJOHTO

Björn Mattsson (*1941), fil. lis., toimitusjohtaja	
Tom Weymarn (*1944), dipl.ins., varatoimitusjohtaja	Eläinravinto
Filip Frankenhaeuser (*1951), kauppat. maist.	Talous ja rahoitus
Juha Järvinen (*1946), ekonomi	Leivonta
Juha Kurkinen (*1953), varatuomari, ekonomi	Lakiasiat
Håkan Laurén (*1941), kauppat. maist.	Makeutus
Esko Lindstedt (*1943), agronomi, M.Sc.	PR & Viestintä

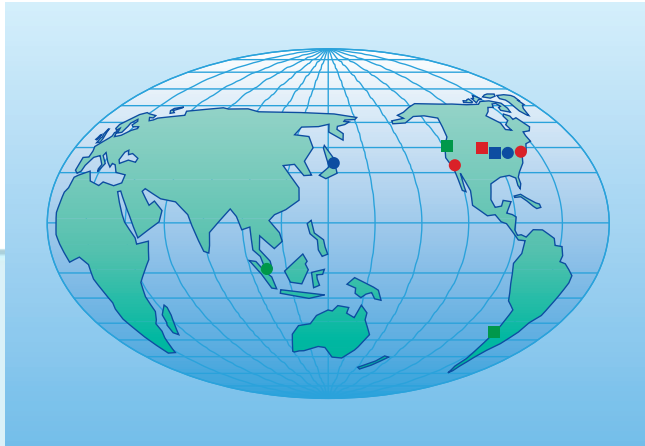

Vasemmalta: Filip Frankenhaeuser, Håkan Laurén, Juha Kurkinen, Björn Mattsson, Esko Lindstedt, Juha Järvinen, Tom Weymarn.

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset	
Tauno Haataja, kauppat. maist., KHT	
Vesa Kivilä, kauppat. maist., HTM	
Pekka Koivistoinen, professori	
Pentti Somerto, varatuomari	
Harri Spåre, kauppat. maist.	
Pentti Talonen, professori	
Varamiehet	
KHT-yhteisö Salmi, Virkkunen & Helenius Oy	
Roger Andersson, valt. maist.	
Osmo Laine, oik. kand.	

TOIMIPISTEET

● Eläinravinto	■ toimipaikassa tuotantoa
● Makeutus	■ toimipaikassa tuotantoa
● Leivonta	■ toimipaikassa tuotantoa
● Muut	■ toimipaikassa tuotantoa

Lisäksi Suomessa 24 leipomoa: Espoo, Hämeenlinna, Ivalo, Joensuu, Joutseno, Jyväskylä, Kemijärvi, Keminmaa, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kuopio, Lahti, Oulu, Pori, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa, Ylitornio.

CULTOR-KONSERNI

CULTOR-konserni

Konserniesikunta:

Cultor Oy, Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411, telex 122174 sucro sf
fax (90) 1344 1344

Liiketoiminta-alue ELÄINRAVINTO

Liiketoiminta-alueen johto:

Cultor Oy
Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
telex 122174
fax (90) 1344 1211

Suomen Rehu

Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
fax (90) 1344 1522

Svenska Foder

Kinnegatan 23
(Box 673) S-531 16
Lidköping, Sverige
puhelin + 46 510 828 00
fax + 46 510 828 44

Ewos

Tallvägen 2
S-151 38 Södertälje
(Box 618, S-151 27
Södertälje) Sverige
puhelin + 46 8 550 915 40
fax + 46 8 550 160 13

Rehuparantee:

Finnfeeds International

Market House
Ailesbury Court
High Street
Marlborough
Wiltshire SN8 1AA
United Kingdom
puhelin + 44 1 672 51 7777
fax + 44 1 672 51 7778

Finnsugar Bioproducts

Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
telex 122174
fax (90) 1344 1333

Pacific Protein

Pedro de Valdivia 0193
office 22 (2nd floor)
(P.O. BOX 512-2)
Providencia, Santiago, Chile
puhelin + 562 2311 856
fax + 560 2331 733

Liiketoiminta-alue MAKEUTUS

Liiketoiminta-alueen johto:

Cultor Oy
Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
telex 122174
fax (90) 1344 1344

Finnsugar

02460 Kantvik
puhelin (90) 297 484
fax (90) 2974 744

Xyrofin

41-51 Brighton Road
Redhill Surrey RH1 6YS
United Kingdom
puhelin + 44 737 773 732
telex 938830
fax + 44 737 773 117

Flavouring

Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
fax (90) 134 414 22

Finnsugar Development

02460 Kantvik
puhelin (90) 297 484
fax (90) 2974 578

Liiketoiminta-alue LEIVONTA

Liiketoiminta-alueen johto:

Cultor Oy
Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
telex 122174
fax (90) 1344 1344

Vaasan Leipomot

Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 112, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 418
fax (90) 1344 1611

Vaasanmylly

Kyllikinportti 2
00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
puhelin (90) 134 411
fax (90) 1344 1366

MUU LIIKETOIMINTA

Teknologiakeskus

02460 Kantvik
puhelin (90) 297 481
telex 121076
fax (90) 298 2203

Genencor International

4 Cambridge Place
1870 South Winton Road
Rochester, NY 14618 USA
puhelin + 1 716 256 5200
fax + 1 716 244 9988

SIJOITUSANALYYTIKOT

ALLA OLEVAT YRITYKSET ANTAVAT
SIJOITTAJILLE LISÄTIETOJA CULTOR OY:STÄ SIJOITUSKOHTENA.

Pankki/meklari	Osoite	Puhelin	Fax
ABB Aros Pankkiiriliike Oy	Kaivokatu 8 PL 786 00101 Helsinki	(90) 173 371	(90) 622 1511
Alfred Berg Pankkiiriliike Oy	Kluuvikatu 3 A 00100 Helsinki	(90) 228 321	(90) 2283 2283
CS First Boston Limited	One Cabot Square London E14 4QJ	+44 171 516 1380	+44 171 516 3479
Enskilda	2 Cannon Street London EC4M 6XX	+44 71 638 2470	+44 71 588 0929
Handelsbanken Markets Equity Research	10670 Stockholm	+46 8 701 2144	+46 8 611 1180
James Capel & Co. Ltd.	10 Queen Street Place London EC4R 1BL	+44 71 621 0011	+44 71 621 0496
Kansallis-Osake-Pankki*	Aleksis Kivenkatu 3-5 00012 KOP	(90) 163 3760	(90) 163 3172
Kleinwort Benson Securities Ltd.	20 Fenchurch Street London EC3P 3DB	+44 171 623 8000	+44 171 929 7941
Opstock Pankkiiriliike Oy	Arkadiankatu 23 00100 Helsinki	(90) 40 465	(90) 404 2703
Pankkiiriliike Carnegie Suomi Oy	Aleksanterinkatu 19 A 00100 Helsinki	(90) 661 766	(90) 622 2068
Pankkiiriliike Evli Oy	Aleksanterinkatu 19 A PL 1081 00101 Helsinki	(90) 176 690	(90) 634 382
Pankkiiriliike Oy Erik Selin Ab	Pieni Roobertinkatu 7 00130 Helsinki	(90) 6186 263	(90) 602 102
Pankkiiriliike Protos Oy	Aleksanterinkatu 48 A PL 334 00101 Helsinki	(90) 1733 9244	(90) 651 086
Postipankki Oy	Unioninkatu 20/4 00007 Helsinki	(90) 164 5478	(90) 164 3649
S.G. Warburg Securities	1 Finsbury Avenue London EC2M 2PA	+44 71 382 4841	+44 71 382 4800
SYP Pankkiiriliike Oy*	Fabianinkatu 29 B 00100 Helsinki	(90) 123 01	(90) 612 1145

*Yritykset yhdistävät toimintansa 1995.